

КЫРГЫЗ-ТҮРК
“МАНАС”
УНИВЕРСИТЕТИ

2018-жылдагы Административдик иштердин отчету

2018-жылдагы Административдик иштердин отчету

КЫРГЫЗ-ТҮРК "МАНАС" УНИВЕРСИТЕТИ
Атайын бөлүм
Бишкек/КЫРГЫЗСТАН

2019

Манастын жети осуяты:

- 1.Эл журттун ажырагыс бүтүндүгү жана бир жакадан баш, бир жеңден кол чыгарган ички биримдиги;*
- 2.Улут аралык ынтымак, достук жана кызматташтык;*
- 3.Улуттук ар-намыс жана атуулдук ариет;*
- 4.Арыбас мээнет, алдыңкы өнөр-билим аркылуу бакыбат дөөлөткө умтулуу;*
- 5.Гуманизм, айкөлдүк, кечиримдүүлүк;*
- 6.Табият менен таттуу мамиледе болуу;*
- 7.Кыргыз мамлекеттүүлүгүн чыңдоо жана аны көздүн карегиндей сактоо.*

“БИЛИМ – ЖАШООНУН ЧЫНЫГЫ ДААНЫШМАНЫ”

К. Атабаев

	МАЗМУНУ
ЖЕТЕКЧИЛЕРДИН СӨЗҮ.....	9
I. ЖАЛПЫ МААЛЫМАТ.....	12
А) МИССИЯ ЖАНА КОНЦЕПЦИЯ.....	16
В) АНЫКТАМАЛАР, ЫЙГАРЫМ УКУКТАР, МИЛДЕТТЕР ЖАНА ЖООПКЕРЧИЛИКТЕР.....	19
С) УНИВЕРСИТЕТ ТУУРАЛУУ ЖАЛПЫ МААЛЫМАТ.....	19
1. МАТЕРИАЛДЫК-ТЕХНИКАЛЫК БАЗА	20
2. УЮШТУРУУЧУЛУК ТҮЗҮМҮ.....	38
3. МААЛЫМАТТЫК ЖАНА ТЕХНОЛОГИЯЛЫК РЕСУРСТАР.....	43
4. АДАМ РЕСУРСТАРЫ.....	53
5. КӨРСӨТҮЛГӨН КЫЗМАТТАР.....	65
6. БАШКАРУУ ЖАНА ФИНАНСЫЛЫК КОНТРОЛДОО СИСТЕМАСЫ.....	114
II. НЕГИЗГИ САЯСАТ ЖАНА ПРИОРИТЕТТЕР.....	115
III. ИШ-ЧАРАЛАР ТУУРАЛУУ МААЛЫМАТ ЖАНА БААЛОО ИШТЕРИ	116
А) КАРЖЫ ИШТЕРИ БОЮНЧА МААЛЫМАТ.....	116
1. БЮДЖЕТТИ АТКАРУУНУН ЖЫЙЫНТЫКТАРЫ.....	116
2. НЕГИЗГИ ФИНАНСЫЛЫК КӨРСӨТКҮЧТӨРДҮН ТАБЛИЦАСЫ БОЮНЧА ТҮШҮНДҮРМӨЛӨР.....	122
В) ИШМЕРДҮҮЛҮКТҮН КӨРСӨТКҮЧТӨРҮ БОЮНЧА МААЛЫМАТ.....	129
IV. УНИВЕРСИТЕТТИН МҮМКҮНЧҮЛҮКТӨРҮН ЖАНА ЖӨНДӨМДҮҮЛҮКТӨРҮН БААЛОО.....	135
А) АРТЫКЧЫЛЫКТАР.....	135
В) КЕМЧИЛИКТЕР.....	135
С) МҮМКҮНЧҮЛҮКТӨР.....	136
D) КООПТУУ ЖАГДАЙЛАР.....	137
V. УНИВЕРСИТЕТТЕ ИЧКИ КОНТРОЛДУ КАМСЫЗДОО БОЮНЧА БИЛДИРҮҮ.....	138
VI. КАРЖЫЛЫК КЫЗМАТ КӨРСӨТҮҮЛӨР БОЮНЧА БӨЛҮМ БАШЧЫСЫНЫН БИЛДИРҮҮСҮ.....	149
КОРУТУНДУ.....	140

ТАБЛИЦАЛАРДЫН ТИЗМЕСИ

1-таблица. "Манас" университетинин балансындагы кыймылсыз мүлктөрдүн бөлүштүрүлүшү.....	28
2-таблица. Имараттардын административдик түзүмдөргө карата бөлүштүрүлүшү ..	29
3-таблица. Имараттардын академиялык түзүмдөргө карата бөлүштүрүлүшү	30
4-таблица. Бир студентке туура келген аянт	30
5-таблица. Унаалар.....	31
6-таблица. Окуу бөлмөлөрү, дарсканалар	31
7-таблица. Ашкана жана буфеттер.....	34
8-таблица. Конок үйү.....	35
9-таблица. Кызматкерлердин турак-жайлары.....	35
10-таблица. Студенттер үйү.....	37
11-таблица. Спорттук объекттер.....	37
12-таблица. Жыйын жана конференц-залдар.....	37
13-таблица. Склад, архив жана өнөрканалар.....	38
14-таблица. Кинозал жана концерттик залдар.....	38
15-таблица. Программалык жабдуулар жана компьютерлер.....	45
16-таблица. Китепкана булактары.....	48
17-таблица. Башка маалыматтык жана технологиялык булактар.....	49
18-таблица. Маалыматтык жана технологиялык булактардын бөлүштүрүлүшү	49
19-таблица. Лабораториялар.....	50
20-таблица. Кызматкерлердин саны.....	53
21-таблица. Академиялык кызматкерлердин саны.....	55
22-таблица. КРнын жараны болгон академиялык кызматкерлер.....	55
23-таблица. ТР жана башка мамлекеттердин жараны болгон академиялык кызматкерлер.....	56
24-таблица. Башка университеттерден келип иштеген академиялык кызматкерлер	57
25-таблица. Академиялык кызматкерлердин жаш курагына жараша бөлүштүрүлүшү	58
26-таблица. Академиялык кызматкерлердин илимий наамына жана жаш курагына жараша бөлүштүрүлүшү	58
27-таблица. Толук айлык акы менен иштеген академиялык кызматкерлер	59
28-таблица. Академиялык кызматкерлерди кызмат ордуна дайындоо/кызмат ордунан бошотуу.....	60
29-таблица. Административдик кызматкерлердин бөлүмдөргө карата бөлүштүрүлүшү	61
30-таблица. Административдик кызматкерлердин билим деңгээли.....	62
31-таблица. Административдик кызматкерлердин эмгектенген жылдарына жараша	

бөлүштүрүлүшү.....	62
32-таблица. Административдик кызматкерлердин жаш курагына жараша бөлүштүрүлүшү	63
33-таблица. Административдик кызматкерлердин жумушка алынуусу/ жумуштан кетиши.....	63
34-таблица. Келишимдик негизде иштеген кызматкер (кызматына жараша).....	64
35-таблица. Факультеттерде/жогорку мектептерде ж-а кесиптик жогорку мектебинде 2 жана 4 жылдык билим берүү программаларынын саны.....	66
36-таблица. 2017-2018-окуу жылындагы студенттердин саны.....	67
37-таблица. 2017-2018-окуу жылындагы өлкөлөргө карата студенттердин саны.....	69
38-таблица. Студенттерге бөлүнгөн квоталардын саны жана аларды толтуруу.....	70
39-таблица. 2017-2018–окуу жылында университеттен кеткен студенттердин саны.....	70
40-таблица. 2017-2018-окуу жылында тартип жазасын алган студенттердин саны жана жазалардын түрлөрү	70
41-таблица. Стипендия алган студенттердин саны.....	71
42-таблица. Бүтүрүүчүлөрдүн саны.....	72
43-таблица. Жылдарга карата окутуучуга туура келген студенттердин саны.....	72
44-таблица. 2017-2018-окуу жылында профессор окутуучуга туура келген студенттердин саны.....	72
45-таблица. 2017-2018-окуу жылында студенттик алмашуу программасынын алкагында келген студенттер.....	73
46-таблица. 2017-2018-окуу жылында студенттик алмашуу программасынын алкагында кеткен студенттер.....	74
47-таблица. Коомдук илимдер институнун студенттеринин магистратура (диссертация жакталган/диссертация жакталбаган) жана докторантура программаларына карата бөлүштүрүлүшү	76
48-таблица. Табигый илимдер институтунун студенттеринин магистратура (диссертация жакталган/диссертация жакталбаган) жана докторантура программаларына карата бөлүштүрүлүшү.....	78
49-таблица. Манас-СТЖС-2018 боюнча абитуриенттер тууралуу статистикалык маалыматтар.....	86
50-таблица. Психологиялык кеңеш берүү жана жана багыт көрсөтүү кызматтары.....	89
51-таблица. Медициналык кызмат көрсөтүүлөр.....	90
52-таблица. Спортчулар жөнүндө маалымат.....	101
53-таблица. Сыйлыктар.....	102

54-таблица. Спорт жаатындагы сыйлыктар.....	102
55-таблица. 2018-жылы күчүнө кирген нускама жана жоболор.....	113
56-таблица. Бюджеттик киреше бөлүгү.....	116
57-таблица. Бюджеттик чыгаша бөлүгү.....	117
58-таблица. 2018-жылындагы сарптоолордун бөлүштүрүлүшү	121
59-таблица. 2018-жылга карата университеттин чыгашалары.....	121
60-таблица. Чыгашалардын % менен бөлүштүрүлүшү	122
61-таблица. 2015-2016-2017-2018-жж. баштапкы төлөмдөрдүн экономикалык классификацияга ылайык бөлүштүрүлүшү	123
62-таблица. Жылдарга карата бөлүнгөн бюджеттик каражаттар жана сарптоолор (\$).....	123
63-таблица. 2013-2018 -жж. иш сапарындагы ар бир күн үчүн төлөнүүчү акыларды каттоо.....	124
64-таблица. 2018-жылдагы факультеттерде сарптоолордун бөлүштүрүлүшү	127
65-таблица. 2018-жылдагы жогорку мектептерде/кесиптик жогорку мектебинде сарптоолордун бөлүштүрүлүшү.....	127
66-таблица. 2018-жылдагы институттарда сарптоолордун бөлүштүрүлүшү	127
67-таблица. 2018-жылдагы административдик түзүлүштөрдөн сарптоолордун бөлүштүрүлүшү.....	128
68-таблица. Түркия менен Кыргызстандын Президенттери тарабынан расмий ачылыштар	129
69-таблица. Илимий иш-чаралар	129
70-таблица. Илимий долбоорлор.....	130

ГРАФИКТЕР

1-график. Кызматкерлердин кызмат ордуна карата бөлүштүрүлүшү	54
2-график. Академиялык кызматкерлердин штаттык кызмат ордуна жараша бөлүштүрүлүшү	54
3-график. Академиялык кызматкерлердин жарандыгына карата бөлүштүрүлүшү.....	56
4-график. Академиялык кызматкерлердин жаш курагына жараша бөлүштүрүлүшү	58
5-график. Штаттык курам боюнча академиялык кызматкерлердин бөлүштүрүлүшү	59
6-график. Административдик кызматкерлердин өлкөлөргө карата катнашы	60
7-график. Административдик кызматкерлердин эмгек стажына жараша бөлүштүрүлүшү.....	62
8-график. Административдик кызматкерлердин жаш курагына жараша бөлүштүрүлүшү.....	63
9-график. Студенттердин жарандыгына карата бөлүнүшү.....	69
10-график. 2017-2018-окуу жылындагы студенттердин саны.....	78
11-график. Бюджеттин киреше бөлүгү.....	117
12-график. 2018-жылдагы экономикалык классификацияга карата баштапкы бюджеттик төлөмдөр.....	118
13-график. 2018-жылдагы ай сайын эмгек акыны төлөөгө кеткен чыгымдар	118
14-график. 2018-жылдагы ай сайын социалдык фондго төлөмдөр.....	119
15-график. 2018-жылдагы ай сайын товар жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууга кеткен чыгымдар	119
16-график. 2018-жылдагы ай сайын акча которуулар.....	120
17-график. 2018-жылдагы ай сайын капиталдык чыгымдар.....	120
18-график. 2018-жылдагы чыгашалардын бөлүштүрүлүшү	121
19-график. 2017-2018-жж. карата чыгашалардын бөлүштүрүлүшү.....	122
20-график. 2017-2018-жж. Экономикалык классификация боюнча баштапкы төлөмдөр.....	123

Ректор жана Биринчи проректордун сөзү

Дос жана боордош Түркия менен Кыргызстандын ортосунда 1995-жылында кол коюлган келишимдин негизинде ачылган өзгөчө статустагы мамлекеттик университет болуп саналган Кыргыз-Түрк “Манас” университети сапатты жогорулатуу жаатында өзүнүн ырааттуу өнүгүүсүн улантып жатат.

Кыргызстан менен Түркиянын ортосунда “алтын көпүрө” болгон Кыргыз-Түрк “Манас” университети түрк дүйнөсүн келечекке алып барчу жаштарга заман талабына ылайык деңгээлде билим берип, өз атын жер шарынын бардык материктерине, дүйнөнүн 33 өлкөсүнө таанытты.

Коом алдындагы зор жоопкерчилигин терең сезип, өз ишмердүүлүгүн кылдаттык менен жүргүзүп келаткан Кыргыз-Түрк “Манас” университети ата-бабаларыбыздын адамзатка тартуулаган маданиятын асыл таш сыяктуу аярлап сактап, илим дүйнөсүнүн Кут жылдызы болуу үчүн ишенимдүү кадамдар менен алга карай умтулууда.

“Манас” университети Орхон алмашуу программасын ишке ашырып, түрк дүйнөсүнүн жогорку билим берүү тармагын ачуу жолунда алмашуу программасын биринчилерден болуп жүзөгө ашырган.

“Жаңычылдык” түшүнүгү менен жаңы ой, жаңы долбоор, жаңы иш жана жаңы натыйжа сыяктуу негизги принциптерди бекем тутуп, өз ишмердүүлүгүн жүргүзгөн окуу жайыбыз ата-бабаларыбыздын баскан жолун уланта турган жаңы муундарды даярдоодо тарыхый процесстин натыйжасында алынган зор тажрыйбаларды колдонуу менен иштеп чыгылган заманбап окуу программалары, дасыккан тажрыйбалуу профессордук-окутуучу курамы, күчтүү материалдык-техникалык базасы, кылдаттык менен тандалып алынган студенттери, коомдун ар бир тармагында өткөргөн иш-чаралары аркылуу Борбордук Азиядагы студенттик шаарчага ээ алдыңкы университеттердин бири болуу менен бирге эле стратегиялык пландын негизинде чечкиндүү кадамдарды жасап, келечекке үмүт жана ишеним менен карайт.

Башында ишке ашпас кыялдай болуп сезилген, бирок 24 жылдын ичинде алдыга койгон бардык максаттарын ишке ашырып, ийгиликтен ийгиликке жетишкен жана айрыкча акыркы 8 жыл ичинде олуттуу ийгиликтерди жараткан Кыргыз-Түрк “Манас” университети билим берүүнүн сапатын күндөн-күнгө жогорулатып, “билим берүүдө эл аралык марка”, “өзүнө тартып турган

ЖЕТЕКЧИЛЕРДИН СӨЗҮ

илимий борбор”, “коомчулук жана иш чөйрөсү үчүн чыныгы баалуулук”, “интернационалдашууда үлгүлүү жогорку окуу жайы”, “түрк дүйнөсүнүн биримдигинин калыптанышы жана өнүгүшүндө таасирдүү күч” жана “дүйнөлүк илимге салым кошууда абройлуу университет” болуу багытында өтө тездик менен өнүгүүдө.

Дүйнөдөгү болуп жаткан өсүп-өнүгүүлөргө ылайык “электрондук университет” болуу багытында “академиялык ишмердүүлүктү баалоо жана шыктандыруу” жана “студенттердин сабакка катышуусун электрондук көзөмөлдөө системасы” сыяктуу бир нече жаңычыл иштер жүзөгө ашырылган. Бул жааттагы иштер стратегиялык пландын негизинде өтө кылдаттык менен жүргүзүлүп жатат.

Азыркы учурда университет өзүнүн 9 факультетинде, 3 жогорку мектебинде, 1 кесиптик жогорку мектебинде жана 2 институтунда 14 өлкөдөн келген 20га жакын ар түрдүү улуттагы бардыгы болуп 5760 студентке, анын ичинде орто кесиптик жана бакалавр программасы боюнча 5468 студентке жана 292 магистрант менен докторантка билим берип, 5 өлкөдөн келген 501 окутуучу менен окуу-тарбия иштерин жүргүзүп келүүдө.

Бул отчетто 2018-жылдагы университетте аткарылган административдик иш-чаралар тууралуу маалыматтар камтылган. “Манас” университетинин мүчөсү болуу сыймыгы менен талыкпай иштеген, жыл сайын университеттин деңгээлин улам бийиктикке жогорулаткан, алдыга коюлган максаттарды аткарган, ардактуу элибиздин ишенимин актаган, колдо болгон бардык мүмкүнчүлүктөрдү пайдалануу менен бейпилдик өкүм сүргөн чөйрөдө натыйжалуу жана жигердүү эмгектенген, иштери мактоого татыган академиялык, административдик кызматкерлерибизге жана студенттерибизге чоң рахмат айтабыз. Бул окуу жылында да университетке көрсөткөн колдоолору жана кошкон салымдары менен бизди кубандырган, ишке болгон кызыгуубузду арттырган Түркия Республикасына жана Кыргыз Республикасына, ардактуу элибизге, университеттин Камкорчулар кеңешине жана Текшерүү комиссиясына, окуу жайыбыздын максаттарын жүзөгө ашырууда зор салым кошуп, колдоо көрсөткөн мекемелерге, уюмдарга, өкмөттүк эмес уюмдарга жана студенттерибиздин үй-бүлөлөрүнө ыраазычылыгыбызды билдиребиз.

Бул отчетту даярдоого салым кошкондордун бардыгына ыраазычылык билдирүү менен бирге 2018-жылдын отчету тийиштүү түзүм, мекеме жана окурмандарга пайдалуу болушуна тилектешпиз.

проф., док. Асылбек Кулмырзаев

Биринчи проректор

проф., док. Себахаттин Балжы

Ректор

Түркия Республикасында 2006-жылдын 1-январында күчүнө кирген жана жүзөгө ашырылган мамлекеттик финансыларды башкаруу системасы мамлекеттик бюджеттен каржылануучу мекемелерге көбүрөөк мүмкүнчүлүк берип, административдик жоопкерчиликтин алкагында аларга берилген мүмкүнчүлүктөрдү стратегиялык пландын негизги максаттарына ылайык пландаштыруу, колдонуу жана жүзөгө ашыруу тартибинин “ачык-айкындыктын” жана “отчеттуулуктун” негизинде жүрүшү үчүн маалыматтык-башкаруу системасы менен катар ар кандай чара көрүү шартын

түзүп берди.

Коомчулукка сунуштоо максатында эларалык келишимдин негизинде 1995-жылы түптөлгөн университеттин жетекчилеринин атынан даярдалган 2018-жылдагы административдик иштердин отчету мамлекеттик финансыларды башкаруу системасы алып келген “жаңы тартип” жана “түшүнүктүүлүк” принциптеринин алкагында системалык түзүлүштүн ичинде кылдат иштелип чыккан.

Жалпысынан 5.468 окуучуну, 501 академиялык кызматкерди, 289 административдик кызматкерди жана 138 келишимдик негизде иштеген убактылуу кызматкерди кошкондо жалпы 928 кызматкери менен университет өзүнүн 9 факультетинде, 3 жогорку мектебинде жана 1 кесиптик жогорку мектебинде орто кесиптик жана жогорку кесиптик билим берүү программалары, ошондой эле 2 институтунда ЖОЖдон кийинки билим берүү программалары жана 7 изилдөө борборлорунда билим берүү жана илимий-изилдөө жаатында коомго кызмат көрсөтүүлөрүн ийгиликтүү жүргүзүп келүүдө.

“Айкындык” жана “отчеттуулук” түшүнүктөрүнүн алкагында даярдалган финансылык маалыматтар ички жана тышкы текшерүүлөрдүн жыйынтыктары, ошондой эле таблицалар жана графиктер менен коштолуп, колдонуучулардын анализдөө ишине ылайык түзүлгөн.

Университеттин 2018-жылдагы административдик иш-чаралардын отчетунун даярдалышында өз салымын кошкон бардык кызматкерлерге терең ыраазычылыгымды билдирем.

Зия Арпалы

Башкы катчы

I ЖАЛПЫ МААЛЫМАТ

КЫРГЫЗСТАН

Саян-Алтай тоолорунун түштүк-батыш, Тянь-Шань тоолорунун түндүк-чыгыш жагында жайгашкан жана Орто Азиядагы өлкөлөрдүн бири болгон Кыргызстандын аянты 198,500 миң км². Кыргызстандын аймагынын 4,4 % пайызын суу, 5,3 % пайызын токойлор, 54,1 % пайызын айыл-чарба жерлери, 36,2 % пайызын болсо башка жерлер ээлейт. Түндүгүндө Казакстан Республикасы, түштүк-чыгышында Кытай Эл Республикасы, батышында Өзбекстан Республикасы, түштүк-батышында Тажикстан Республикасы менен чектешет. Чек арасынын жалпы узундугу-3.878 км.

Советтер Союзу таркагандан кийин 1990-жылдардан баштап Кыргызстанда өлкөнү демократизациялаштырууга багытталган олуттуу иш-чаралар көрүлгөн. 1991-жылдын 31-августунда Кыргыз ССРи Кыргыз Республикасынын мамлекеттик көз каранды эместиги жөнүндө Декларациясын кабыл алган. Кыргыз Республикасынын Конституциясы 1993-жылдын 5-майында Жогорку Кеңеш тарабынан бир добуштан кабыл алынып, ошол эле убакта Жогорку Кеңештин жалпы жыйынында кабыл алынган чечим менен мамлекеттин расмий аты “Кыргыз Республикасы” деп бекитилген.

Кыргызстан терең ойдуңдар, өрөөндөр жана бийик тоолорго ээ. Деңиз деңгээлинен орточо бийиктиги- 2750 метр. Кыргыз Республикасынын эң бийик жери Жеңиш чокусу, бийиктиги- 7439 метр. Эң төмөн жайгашкан жери деңиз деңгээлинен 132 м бийиктикте жайгашкан Кара-Дарыя.

Кыргызстандын негизги байлыгы – элдик маданият. Кылымдар бою Кыргызстандын территориясында жашаган ар түрдүү улуттагы элдердин маданиятын өздөштүрүп жана өнүгүп келген кыргыз маданияты көп түрдүүлүгү жана тереңдиги менен айырмаланат.

Кыргыздар байыркы түрк элдеринин бири болуп саналат. “Кыргыз” термини б.з.ч. II кылымда кытай булактарында кездешет. Албетте, ушундай узак тарыхка ээ улуттун маданиятын түзгөн бөлүкчөлөрдүн бири болуп бир кыйла бай жана көр түрдүү оозеки чыгармалар эсептелет. Бул чыгармалардын ичинде эң көркөмдүү жана эң көлөмдүү чыгарма болуп кыргыз элинин тарыхын, этнографиясын жана маданиятын чагылдырган “Манас” эпосу саналат.

Кыргыз эли өзүнүн маданиятын дүйнөгө тааныткан залкар жазуучу Чыңгыз Айтматов менен түбөлүк сыймыктанат. 2008-жылы 80 жашында дүйнөдөн кайткан улуу жазуучу Чыңгыз Айтматовдун чыгармалары 130дан ашык тилге которулган.

Кыргызстандын борбор калаасы жана эң ири шаары – Бишкек. Айрыкча, Чүй облусунун борбору болуп саналат. 1878-жылы түптөлгөн шаардын аты Пишпек деп аталып, андан соң Советтер Союзунун мезгилинде Фрунзе болуп өзгөртүлгөн. 1991-жылы борбор шаарыбыз Бишкек атын алган.

Бишкек шаарынын борбордук аянттары, көчөлөрү, проспектилери түз. Айлана-чөйрөнү көркө бөлөп турган бак-дарактар жана сейил бактар менен Бишкек шаары жапжашыл жана көрктүү шаар болуп эсептелет. Шаардын көчөлөрү шахматтын тактасы түрүндө пландаштырылып, көчөлөрдүн эки тарабында бак-дарактарды сугарып туруу максатында тар арыктар жайгашкан. Ушундай жол менен сугарылган бак-дарактар жай мезгилинде күндүн аптабынан сактайт, ошондой эле шаарга өзгөчө көрк берип турат. Чүй облусундагы жаңы шаарлардын бири болгон Бишкек шаарында өткөн кылымдарга таандык тарыхый эстеликтер жок, бирок шаардын борбордук аянтында Тарых музейи жайгашкан.

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин курулушу жана тарыхый өнүгүүсү

Кыргыз-Түрк «Манас» университети 1995-жылдын 30-сентябрында Түркиянын Измир шаарында Түркия Республикасы менен Кыргыз Республикасынын Өкмөттөрү тарабынан кол коюлган “Кыргызстандын борбор шаары – Бишкекте “Кыргыз-Түрк “Манас” университетин куруу тууралуу” келишимдин негизинде курулган. 1995-жылы Бишкек шаарынын Манас

проспектисинде ижарага алынган чакан имаратта иштей баштаган бул университет таалим-тарбия иштерин 1997-1998-окуу жылында баштаган.

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2001-жылдын 5-ноябрында кабыл алган 764-номерлүү чечими боюнча эски аэропорттун тилкесинен 85 гектар жер тилкеси 49 жылдык мөөнөт менен университетибизге өткөрүлүп берилген.

Жер тилкелери бөлүнүп берилгенден кийин экономика жана башкаруу факультети менен Коммуникация факультетинин имараттарын куруу боюнча тендер жарыяланып, 2002-жылдын 22-майында аты аталган факультеттердин имараттарын куруу иштери башталган.

1997-1998-окуу жылында университетте гуманитардык жана табигый илимдер факультетинин түркология жана тарых бөлүмдөрү, экономика жана башкаруу факультетинин менеджмент бөлүмү, инженерия факультеттин компьютердик инженерия бөлүмү жана чет тилдер жогорку мектебинин түрк жана кыргыз тилдери боюнча даярдоо курсу ачылып, 3 факультет, 4 бөлүм жана 1 жогорку мектепте 86 студент билим алып, бардыгы болуп 127 кызматкер, алардын ичинен 89 административдик жана 38 академиялык кызматкер иштеген.

Университеттин “түзүлүш мезгили” катары каралган алгачкы 15 жылдын ичинде 2009-2010-окуу жылынан баштап бардыгы болуп 2.261 студент орто жана жогорку кесиптик билим алышкан.

2014-2015-окуу жылында уюшулганына 20 жыл болгон жана андан ары өнүгүүгө багыт алган университет 9 факультет, 4 жогорку мектеп, 1 кесиптик жогорку мектеп, 2 институт жана 4 илимий-изилдөө борборунда окуу-тарбия жана илимий-изилдөө иштерин жүргүзүп, бардыгы болуп 5136 студентке, анын ичинен орто кесиптик жана жогорку кесиптик билим берүү программалары боюнча 4870 студентке, ал эми ЖОЖдон кийинки билим берүү программалары боюнча 272 студентке билим берген. Окуу жайдын 658 кызматкеринин, алардын ичинен 274 академиялык жана 284 административдик кызматкеринин жардамы менен 617 студентти, 54 магистрант жана докторанттарды даярдап чыгарган. 2014-2015-окуу жылын кошуп эсептегенде, университет бардыгы болуп 4743 студентти, 571 магистрант жана докторанттарды уясынан учурган.

2016-жылдын декабрь айын кошуп эсептегенде университет 9 факультет, 3 жогорку мектеп, 1 кесиптик жогорку мектеп, 2 институт жана 4 илимий-изилдөө борборунда окуу-тарбия жана илимий-изилдөө иштерин жүргүзүп, бардыгы болуп 5313 студентке, алардын ичинен орто кесиптик жана жогорку кесиптик билим берүү программалары боюнча 5037 студентке, ал эми ЖОЖдон кийинки билим берүү программалары боюнча 276 студентке билим берген. Окуу жайдын 1007 кызматкеринин, алардын ичинен 552 академиялык, 269 административдик жана 159 келишимдик негизде иштеген убактылуу кызматкердин жардамы менен 697 студентти, 36 магистрант жана докторанттарды даярдап чыгарган. 2015-2016-окуу жылын кошуп эсептегенде, университет бардыгы болуп 5440 студентти, 607 магистранттарды жана докторанттарды уясынан учурган.

22 жылдык тажрыйбасы бар университет 9 факультетинде, 3 жогорку мектебинде, 1 кесиптик жогорку мектебинде жана 2 институтунда окуу-тарбия жана илимий изилдөө иштерин жүргүзүп, бардыгы болуп 5571 студентке, алардын ичинен орто кесиптик жана жогорку кесиптик билим берүү программалары боюнча 5277 студентке, ал эми ЖОЖдон кийинки билим берүү программалары боюнча 294 студентке билим берген. Окуу жайдан 1002 кызматкерлеринин, алардын ичинен 536 академиялык, 297 административдик жана 169 келишимдик негизде иштеген убактылуу кызматкерлеринин жардамы менен 729 бакалавр, 42 магистрант жана докторант даярдалып чыгарылган. 2016-2017-окуу жылын кошуп эсептегенде, университет бардыгы болуп 6169 студентти, 649 магистрант жана докторанттарды уясынан учурган.

2018-жылдын декабрь айын кошо эсептегенде университеттин 9 факультетинде, 3 жогорку мектебинде, 1 кесиптик жогорку мектебинде жана 2 институтунда окуу-тарбия иштери жүргүзүлүп, бардыгы болуп 5760 студентке, алардын ичинен орто кесиптик жана жогорку кесиптик билим берүү программалары боюнча 5468 студентке, ал эми ЖОЖдон кийинки билим берүү программалары боюнча 292 студентке билим берилген. Окуу жайда 928 кызматкер, алардын ичинен 501 академиялык, 289 административдик жана 138 убактылуу кызматкер эмгектенип, 781 бакалавр, 48 магистрант жана докторант даярдалып чыгарылган. 2017-2018-окуу жылын кошо эсептегенде, университет бардыгы болуп 6950 студентти, 697 магистрант жана докторантты уясынан учурган.

2 кампустуу университет статусуна ээ окуу жайыбыз Ректораттын башкы имаратында жана Ч. Айтматов атындагы кампуста 2018- жылында тарбия иштерин жана административдик кызмат көрсөтүүлөрүн улантып келүүдө.

А) МИССИЯ ЖАНА КОНЦЕПЦИЯ

МИССИЯ

Түрк тилдүү жана боордош мамлекеттердин жаш муундарынан баштап, үзгүлтүксүз билим алууга умтулган коомдун бардык катмарларына билим берүү жана орток көз-караштарды иштеп чыгуу максатында өз тармагында мыкты, өзүнө болгон ишеними жогору, орток маданий баалуулуктар алкагында адеп-ахлактык принциптерге жана жалпы дүйнөлүк баалуулуктарга ээ болгон, коомдун алдында жооптуу, заманбап, эл аралык деңгээлде иштей алчу адистерди даярдоо жана түрк цивилизациясы менен дүйнөлүк илимге салым кошуу.

КОНЦЕПЦИЯ

Билим берүү тармагында эл аралык марка катары академиялык иштер жана коомго көрсөтүлгөн кызматтар аркылуу түрк дүйнөсүнө жана жалпы адамзатка салым кошкон “эл аралык деңгээлде абройлуу жана дүйнөгө таанылган университет” болуу.

ПРИНЦИПТЕР

Билим берүүдө эл аралык марка болуу

Тажрыйбалуу адистерди даярдоо

Этикалык баалуулуктарга таянуу

Маалымат жана илимий көз карашына маани берүү

Жаңычылдык

Башкаруу ишине катышуу

Социалдык жоокерчиликти сактоо

Коомчулукка кызмат көрсөтүү

Инсанга багытталган окутуу

Дисциплиналар аралык байланыш

Жөндөмдүүлүктөрдү өнүктүрүү

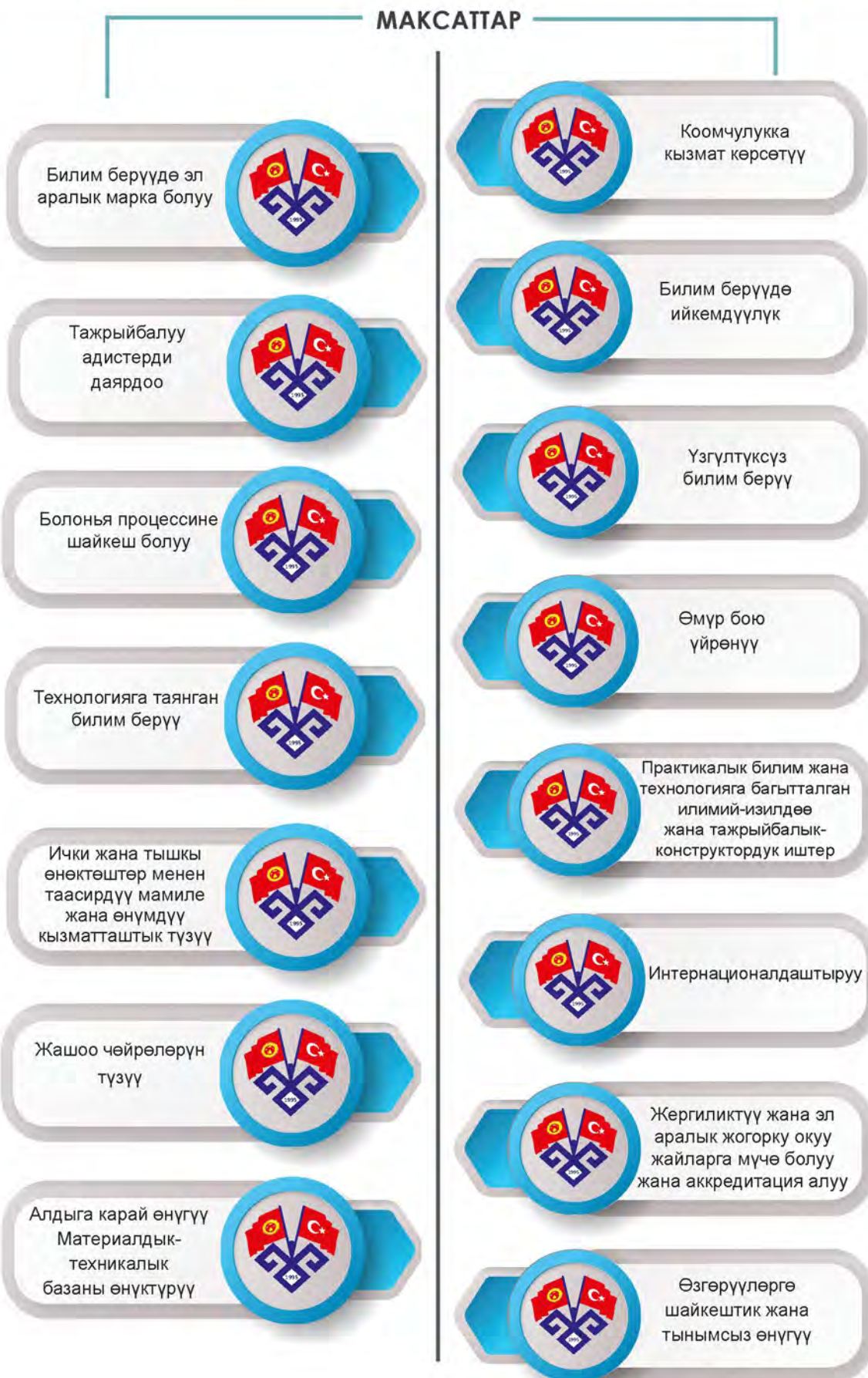

Жамааттык өз ара жардамдашуу

МАКСАТТАР

В) АНЫКТАМАЛАР, ЫЙГАРЫМ УКУКТАРЫ, МИЛДЕТ ЖАНА ЖООПКЕРЧИЛИКТЕР

1995-жылдын 17-декабрында Кыргыз Республикасы жана Түркия Республикасынын Өкмөттөрү тарабынан “Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин Уставы” тууралуу келишимге кол коюлуп, эки өлкөнүн ыйгарым укуктуу органдары тарабынан бекитилгенден кийин күчүнө кирген Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин Уставы боюнча:

Университет эки тараптуу келишимдин негизинде курулган өзгөчө статустагы жогорку окуу жай болуп саналат.

Университет юридикалык статуска жана илимий өзүнчөлүккө ээ.

Университеттин эң жогорку чечим чыгаруучу органы болуп Камкорчулар кеңеши саналат. Камкорчулар кеңеши англо-саксондук университет моделине окшош жана көз карандысыз орган болуп, университет менен эки өлкөнүн Өкмөттөрү арасындагы мамилелерди жөнгө салат.

Административдик, финансылык жана академиялык жактан текшерүү иштерин көз карандысыз орган – “Текшерүү комиссиясы” жүргүзөт.

Университеттин жетекчилиги биргелешкен башкаруу принцибине таянат. Тараптардын башкаруу органында жана көзөмөлдөө органында тең өкүлчүлүгү бар.

Университетте берилген дипломдор эки өлкө тарабынан таанылат.

С) УНИВЕРСИТЕТ ТУУРАЛУУ ЖАЛПЫ МААЛЫМАТ

Кыргыз-Түрк “Манас” университети окуу-тарбиялоо иштерин жана административдик кызмат көрсөтүүлөрүн ректораттын башкы имаратында жана Ч. Айтматов атындагы кампустун ичинде жайгашкан имараттарда жүргүзүп келет.

1.

Материалдык-техникалык база

БАШКЫ ИМАРАТ КАМПУСУ

Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан 1995-жылы университетке өткөрүлүп берилген бул имарат 1998-жылы реконструкцияланып жана оңдолуп бүткөн. Бул иш-чараларга 14 миллион АКШ доллары жумшалып, 1998-жылдын 13-ноябрында эки өлкөнүн Президенттеринин катышуусунда имараттын ачылыш аземи болуп өткөн.

Жалпы аянты 8346,00 чарчы метрдик жалпы аянты менен түзгөн бул имаратта төмөнкү түзүмдөр жайгашкан:

Ректорат;

Башкы катчылык;

Чет тилдер жогорку мектеби;

Материалдык-техникалык камсыздоо башкармалыгы;

Стратегиялык пландаштыруу башкармалыгы;

Студенттерге жана кызматкерлерге тамактануу боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү жүргүзгөн ашкана жана кантин-кафетерийлер;

Жалпы аянты 395 чарчы метрди түзгөн болгон китепкана

Жашылдандыруу, электр энергиясын камсыздоо, электроника, металл жана жыгач иштетүү, сантехника ж.б. кызмат көрсөтүүлөрдү жүргүзгөн өнөрканалар бар.

ЧЫҢГЫЗ АЙТМАТОВ АТЫНДАГЫ КАМПУС

ЭКОНОМИКА ЖАНА БАШКАРУУ ФАКУЛЬТЕТИНИН ИМАРАТЫ

Экономика жана башкаруу факультетинин имараты 12269,20 чарчы метрдик жалпы аянты менен 2005-жылдын март айында ачылып пайдаланууга берилген. Бул имаратта экономика жана башкаруу факультети, гуманитардык факультет, студенттик иштер башкармалыгы, маалыматтык технологиялар башкармалыгы, редакциялык басма бөлүмү жайгашкан.

КОММУНИКАЦИЯ ФАКУЛЬТЕТИНИН ИМАРАТЫ

Коммуникация факультетинин имараты 10868,30 чарчы метрдик жалпы аянты менен 2005-жылдын апрель айында ачылып пайдаланууга берилген. Бул имаратта коммуникация факультети, гуманитардык факультетке тийиштүү кеңселер жана MEDIA MANAS алкагындагы «Манас» радио жана телекөрсөтүүнүн борбору жайгашкан.

КЕСИПТИК ЖОГОРКУ МЕКТЕБИ

2008-2009- окуу жылында коммуникация факультетинин эки кабинетинде, экономика жана башкаруу факультетинин 3 аудиториясында 3 окуу программасы менен окуу-тарбия иштерин жүргүзө баштаган кесиптик жогорку мектеби 2009-жылдын сентябрь айынын аягында басмакана катары кабыл алынган 5816 чарчы метрдик ачык аянтка жана 3576 чарчы метрдик жабык аянтка ээ болгон имаратка көчүрүлгөн.

2017-2018-окуу жылында кесиптик жогорку мектебинде “эсептөө техникаларын жана автоматташтырылган системаларды программа менен камсыздоо”, “ширетүү өндүрүшү” жана “жыгач иштетүү технологиясы” программалары ачылган. 2017-2018-окуу жылында аталган программалар боюнча окууга кирген студенттер даярдоо курсунда окуп, 2018-2019-окуу жылында кесиптик жогорку мектепте билим ала башташат.

ОКУУ-ТАРБИЯЛЫК ЖАНА ИЛИМИЙ-ИЗИЛДӨӨ КОМПЛЕКСИ

2017-2018-окуу жылында жалпы аянты 21144,20 чарчы метр болгон окуу-тарбиялык жана илимий-изилдөө комплекси 14 корпуста иш алып бара баштаган, анда айыл чарба факультети, ветеринария факультети, көркөм өнөр факультети, туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби, коомдук илимдер институту жана табигый илимдер институту жайгашкан. Аталган комплексте заманбап инфратүзүм түзүлүп, студенттер маданият борборунун конференц-залында, туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектебинин окуу-практикалык борборунда, өнөрканаларда, лабораторияларда жана клиникаларда өздөрүнүн билимдерин жана практикалык көндүмдөрүн өркүндөтүп келүүдө. Ошондой эле коомго кызмат көрсөтүү жаатында ветеринария факультетинде ачылган ветеринардык клиникада айбанаттарды дарылоо жана ар түрдүү операцияларды жасоо иштери жүргүзүлүп жатат.

ИЛИМИЙ-ИЗИЛДӨӨ БОРБОРЛОРУ

Өзүнчө турган эки кабаттуу 5 имаратта илимий-изилдөө борборлору менен катар музыкалык жана театралдык өнөр бөлүмдөрү, дене тарбия жана спорт жогорку мектеби, бардык кызматкерлерге медициналык жана социалдык кызмат көрсөткөн медициналык борбор менен социалдык багытта колдонулган VIP конок үйү бардык студенттерге жана кызматкерлерге пайдаланууга берилген.

ТЕХНОЛОГИЯ БОРБОРУ

3384,40 чарчы метрдик жабык аянтка ээ болгон технология борборунда окуу-тарбия иштерин жүргүзүү үчүн дене тарбия жана спорт жогорку мектеби көчүрүлгөн. Технология борбору жакынкы келечекте курулушу пландаштырылган технопарк боюнча тийиштүү иштерин жүргүзүп жатат.

ТҮРК ДҮЙНӨСҮНДӨГҮ ЭЛДЕРДИН МАЕКТЕШҮҮ ЖАЙЫ

Университеттин Чынгыз Айтматов атындагы студенттик шаарчасында жалпы аянты 384,46 чарчы метр болгон түрк дүйнөсүндөгү элдердин маектешүү жайы пайдаланууга берилген. 2018-2019-окуу жылында ишке киргизилген бул маектешүү жайында студенттерге сунушталган тамак-аштын ар түрдүү болушуна маани берилет. Ошондой эле, 07:30-08:00 чейинки убакыт ичинде каалаган студенттер үчүн акысыз суюк тамак сунушталат. Маектешүү жайынын окуу залында студенттер үчүн кызыгуу жарата турган ар кыл чыгармалар топтолгон.

ТУРМУШ-ТИРИЧИЛИКТИ КОМПЛЕКСИ

4655,20 чарчы метрдик жабык аянтка ээ болгон турмуш-тиричилик тейлөө комплекси 2012-жылдын август айында пайдаланууга берилген. Бул имаратта Ашкана жана буфеттерди иштетүү бөлүмү, студенттер жана кызматкерлер үчүн ашканалар, конференц-зал жайгашкан.

РЕКТОРАТ, ТАБИГҢЙ ИЛИМДЕР ФАКУЛЬТЕТИ ЖАНА ИНЖЕНЕРИЯ ФАКУЛЬТЕТИ

байланыш бюросу, басма сөз жана коом менен байланыш бюросу, атайын бөлүм, 232 орундуу конференц-зал жана Окумуштуулар кеңешинин жыйындар залы жайгашкан. Табигый илимдер факультети жана инженерия факультет жайгашкан блокто аудиториялар, лабораториялар, кабинеттер, кантин, архив бөлмөсү

Бул имарат 11604,00 чарчы метрдик жабык аянтка ээ болгон 2 блоктон турат. Ректорат жайгашкан блоктун 1-кабатында Курулуш иштери, материалдык-техникалык камсыздоо, маалыматтык технологиялар башкармалыктарынын кеңселери, көргөзмө залы, ал эми 2-кабатында ректордун, биринчи проректордун жана проректорлордун кабинеттери, башкы катчылык, тышкы

жана техникалык бөлмөлөр жайгашкан.

ТЕОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТИ ЖАНА АБДУЛКЕРИМ САТУК БУГРА ХАН АТЫНДАГЫ ОКУУ-ПРАКТИКАЛЫК МЕЧИТ

4064,70 чарчы метрдик аянтка ээ болгон университеттин окуу-практикалык мечитинин куполунун диаметри - 26 м, бийиктиги - 34 м жана намаз окулуучу жердин жалпы аянты 2464 чарчы метрди түзөт. Бийиктиги 59 м болгон үч балкондуу эки мунарасы бар.

Мечитте намаз окулуучу жер, имамдын бөлмөсү, кызматкерлердин уктоо бөлмөлөрү, башкаруу бөлмөсү, дааратканалар, өлүккана,

маркум жуулучу жай, көп максаттуу салон, китепкана, окуу залы, семинар залы, складдар жана мал союлуучу жай жайгашкан.

3513,20 чарчы метрдик аянтка ээ болгон теология факультетинин имаратында 6 дарскана, 2 лекциялык зал, кеңселер жана архив бөлүмү жайгашып, коомго ак дилинен кызмат кыла турган жаштарга окуу-тарбия иштери жүргүзүлөт.

СТУДЕНТТЕР ҮЙҮ

11669,50 чарчы метрдик жабык аянтка ээ студенттер үйүнүн А-корпусу 2013-жылдын сентябрь айында пайдаланууга берилип, анда бардыгы болуп 680 студент, алардын ичинен 472 кыз жана 208 эркек жашайт. Студенттер үйүнүн Б-корпусунда болсо 460 студентке, ал эми В-корпусунда 240 студентке кызмат көрсөтүлөт.

ЖАБЫК СПОРТ КОМПЛЕКСИ

3489,70 чарчы метрдик жабык аянтка ээ болгон 550 орундуу спорт комплексинде 3 дарскана, 1 көп максаттуу спорттук аянтча, 1 гимнастика залы, 5 кабинет, 1 сауна, душ бөлмөлөрү, укалоо сабагы боюнча бөлмөлөр, жетекчилердин кабинети, радио жана спикердин бөлмөсү жана спорттук шаймандар бөлмөлөрү жайгашкан. Жабык спорт комплексинин чатыры тез тургузулчу конструкциялардан (металл конструкцияларынан) курулган. Анын туурасы- 37,48 метр болуп, Кыргызстандагы өзгөчөлүү чатыр болуп эсептелет. Бул комплексте социалдык жана маданий иш-чаралар менен кошо спорттук таймаштарды уюштуруу үчүн заманбап шарттар түзүлгөн.

2017-жылы ачык спорт комплексинин курулушу аяктаган. Мунун натыйжасында бул комплексте университеттин да, Кыргызстандын да спорттук жана маданий иш-чараларын өткөрсө болот.

1.1. Кыймылсыз мүлктөр

1.1.1. Жабык аянттардын бөлүштүрүлүшү

Кыргыз-Түрк “Манас” университети жалпы 840140,00 чарчы метрдик аянтка ээ болгон башкы имарат жана Ч. Айтматов атындагы кампуста бардыгы болуп болжол менен 118131,66 чарчы метрдик жабык аянтта кызмат көрсөтүп келет.

1-таблица. “Манас” университетинин балансындагы кыймылсыз мүлктөрдүн бөлүштүрүлүшү

Имараттын аталышы	Жалпы (м ²)	% Көрсөткүч
Башкы имарат	8346,00	7,06
Студенттер үйүнүн Б корпусу	4355,20	3,69
Кесиптик жогорку мектебинин имараты	4653,30	3,94
Кызматкерлердин турак-жайы (24 батирлүү)	2245,80	1,9
Экономика жана башкаруу факультети	12269,20	10,39
Коммуникация факультети	10868,30	9,2
Студенттер үйүнүн В корпусу	1430,30	1,21
Кызматкерлердин турак-жайы (61 батирлүү)	7810,20	6,61
Факультеттердин кошумча эки кабаттуу имараттары-5 даана	1595,60	1,35
Турмуш-тиричиликти тейлөө комплекси	4655,20	3,94
Технология борбору	3384,40	2,86
Дене тарбия жана спорт жогорку мектебинин окуу-практикалык залы	220	0,19
Студенттер үйүнүн А корпусу	11669,50	9,88
Ректораттын имараты	2937,30	2,49
Табигый илимдер жана инженерия факультеттери	8666,70	7,34
Жабык спорт комплекси	3489,70	2,95
Абдулкерим Сатук Бугра хан атындагы окуу-практикалык мечити	4064,70	3,44
Теология факультети	3513,20	2,97
Окуу-тарбиялык жана илимий-изилдөө комплекси	21144,20	17,9
Түрк дүйнөсүндөгү элдердин маектешүү жайы	384,46	0,33
Материалдык-техникалык камсыздоо башкармалыгынын бөлмөлөрү	428,4	0,36
ЖАЛПЫ	118131,66	100

Булак : Курулуш иштери башкармалыгы

1.1.2. Имараттардын кызмат чөйрөсүнө карата бөлүштүрүлүшү

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинде академиялык жана административдик түзүмдөрдүн жалпы аянты болжол менен 83263,45 чарчы метрди түзөт. Жалпы пайдалануудагы жерлердин (коридорлор, холлдор, тепкичтеги аянттар, балкондор, дааратканалар ж.б.) 34868,21 чарчы метрдик аянтын кошуп эсептегенде, жабык аянттардын жалпы аянты 118131,66 чарчы метрге жетет.

2-таблица. Имараттардын административдик түзүмдөргө карата бөлүштүрүлүшү

Кызмат чөйрөсү	Башкы кампус (м ²)	Ч. Айтматов атындагы кампус (м ²)	Жалпы(м ²)
Ректорат	454,40	1327,75	1.782,15
Башкы катчылык	322,19	1092,22	1.414,41
Маалыматтык технологиялар башкармалыгы	59,50	269,82	329,32
Китепкана жана иш кагаздар башкармалыгы	395,00	884,69	1.279,69
Ден соолук, маданият жана спорт башкармалыгы	597,79	28984,49	29.582,28
Студенттик иштер башкармалыгы	36,00	139,00	175,00
Кадрлар башкармалыгы	0,00	104,50	104,50
Материалдык-техникалык камсыздоо башкармалыгы	298,15	1146,21	1.444,36
Курулуш иштери башкармалыгы	472,35	3205,29	3.677,64
Стратегиялык пландаштыруу башкармалыгы	163,98	0,00	163,98
Манас радиосу	0,00	880,29	880,29
Баалоо, тандоо жана жайгаштыруу борбору	0,00	82,97	82,97
ЖАЛПЫ	2799,36	3817,23	40916,59

Бирдик - Курулуш иштери башкармалыгы

3-таблица. Имараттардын академиялык түзүмдөргө карата бөлүштүрүлүшү

Кызмат чөйрөсү	Башкы кампус (м ²)	Ч. Айтматов атындагы кампус (м ²)	Жалпы(м ²)
Гуманитардык факультет	127,28	3540,24	3667,52
Табигый илимдер факультети	0,00	1531,02	1531,02
Көркөм өнөр факультети	18,00	2317,69	2335,69
Экономика жана башкаруу факультети	0,00	2249,16	2249,16
Коммуникация факультети	0,00	2278,52	2278,52
Инженерия факультети	0,00	2684,95	2684,95
Ветеринария факультети	0,00	6007,07	6007,07
Айыл чарба факультети	0,00	3166,12	3166,12
Теология факультети	0,00	5521,17	5521,17
Табигый илимдер институту	0,00	193,91	193,91
Коомдук илимдер институту	0,00	156,43	156,43
Дене тарбия жана спорт жогорку мектеби	0,00	3495,50	3495,50
Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби	0,00	1387,51	1387,51
Чет тилдер жогорку мектеби	2623,69	160,98	2784,67
Технология борбору	0,00	2567,88	2567,88
Кесиптик жогорку мектеп	0,00	2319,75	2319,75
ЖАЛПЫ	2768,97	39577,89	42346,86

Булак : Курулуш иштери башкармалыгы

4-таблица. Бир студентке туура келген аянт (м²)

	Аянт (м ²)	Студенттердин саны	Бир студентке эсептелген аянт (м ²)
Ачык аянттар	840140,00	5760	145,86
Жабык аянттар	116765,68	5760	20,51
Окуу аянттары	42346,86	5760	7,35

Булак : Курулуш иштери башкармалыгы

1.2. Унаалар

5-таблица. Унаалар			
Унаанын түрү	Номери	Сатып алынган күнү	Камсыздоо түрү
Жеңил автоунаа (жеке автоунаа)	4751 BB	19.08.2008	Сатып алуу
Жеңил автоунаа (жеке автоунаа)	1014 BC	19.08.2008	Сатып алуу
Жеңил автоунаа (жеке автоунаа)	3831 BC	19.06.2013	Сатып алуу
Жеңил автоунаа (кызматтык автоунаа)	2078 BC	29.05.2008	Сатып алуу
Жеңил автоунаа (кызматтык автоунаа)	3833 BC	19.06.2013	Сатып алуу
Жеңил автоунаа (кызматтык автоунаа)	4293 BC	18.09.2013	Сатып алуу
Жеңил автоунаа (кызматтык автоунаа)	06 FF 337	29.04.2014	Сатып алуу
Жеңил автоунаа (кызматтык автоунаа)	4294 BC	18.09.2013	Сатып алуу
Жеңил автоунаа (кызматтык автоунаа)	3832 BC	19.06.2013	Сатып алуу
Минибус (8 орундуу кызматтык автоунаа)	0096 BC	21.06.2013	Сатып алуу
Пикап (3 же 6 орундуу кызматтык автоунаа)	0059 BC	20.03.2013	Сатып алуу
Пикап (3 же 6 орундуу кызматтык автоунаа)	6933 BA	17.03.2001	Сатып алуу
Тез жардам автоунаасы (медициналык жабдыктар менен жабдылган)	6903 BA	02.03.2001	Сатып алуу
Мотоцикл	0736 TRSB	04.05.2012	Сатып алуу
Велосипед	-	22.03.2016	Сатып алуу
Трактор	0736 TRSB	04.05.2012	Сатып алуу
ЖАЛПЫ	16		

Булак : Материалдык-техникалык камсыздоо башкармалыгы

1.3. Окуу бөлмөлөрү, дарсканалар

Кыргыз-Түрк “Манас” университетиндеги окуу бөлмөлөрүнүн сыйымдуулугуна жараша бөлүштүрүлүшү 8-таблицада көрсөтүлгөн. Теориялык сабактар өтүлүүчү дарсканалардын жалпы саны – 177. Университетте 19 компьютердик лаборатория, 51 окуу-практикалык лаборатория жана 7 өнөркана бар.

6-таблица. Окуу бөлмөлөрү, дарсканалар					
Окуу бөлмөсү (даана)	Лекциялык зал	Дарскана	Компьютердик лаборатория	Башка лаборатория	Жалпы
0–25 орундуу	0	58	14	44	117
26–50 орундуу	2	99	5	6	112
51–75 орундуу	5	2	0	0	7
76 жана андан көп орундуу	11	0	0	1	12
Жалпы	18	159	19	51	248

Университеттин максатына ылайык заманбап билим берүү жана илимий-изилдөө иштеринин сапатын жогорулатуу үчүн заманбап технология менен жабдылган жаңы лабораториялар курулуп, студенттерге практикалык көндүмдөрдү калыптандыруу, сапаттуу билим алуу жана илимий-изилдөөлөрдү жүргүзүү үчүн ыңгайлуу шарттар түзүлгөн.

Университеттин академиялык түзүмдөрүндө инфратүзүмү жакшыртылган жана жаңы заманбап жабдуулар менен жабдылган лабораториялар курулган. 2018-жылды кошуп эсептегенде, лаборатория жана өнөрканалардын жалпы саны 81ге жетет. Окуу-практикалык жана илимий изилдөө комплекси менен кошо ачылган ветеринардык клиника жана лабораториялар, туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектебинин өнөрканалары менен көркөм өнөр факультетинин өнөрканалары 2017-жылы пайдаланууга берилген. Ошону менен катар, заманбап технологияларды колдонгон тамак-аш азыктарын анализдөө

лабораториясы, биологиялык лабораториясы табигый илимдер багыты боюнча окуган студенттердин өнүгүүсүнө өбөлгө түзөт.

Ошондой эле HD сапаттагы Касым Карахан атындагы интерактивдик класс, көркөм өнөр факультетиндеги театралдык сахна, конфуций атындагы мультимедиялык аудитория, синхрондук котормо бөлүмү үчүн лингафондук кабинеттер жана өнөрканалар ачылып, пайдаланууга берилген.

2018-жылы радио-телекөрсөтүү мүдүрлүгү тарабынан тийиштүү мекемелерге кайрылуу жасалып, улуттук деңгээлде жер бетинде телекөрсөтүүнү жана радиоуктурууну уюштуруу боюнча лицензия мөөнөтсүз убакытка узартылды. Мамлекеттик байланыш агенттиги тарабынан өткөрүлгөн ачык тоорукта Ош шаарында 10 жылдык мөөнөткө FM жыштыгы берилип, 87.6 жыштыгында обого чыгуу үчүн тийиштүү иштер жүргүзүлө баштады. Ошондой эле Кыргызстандын 4 облусунда мөөнөтү аяктаган Манас радиосунун FM жыштыктары 2 жылдык мөөнөткө узартылды.

MEDIA MANASтын демилгеси боюнча телестудиянын системасын жаңыртуу максатында сигналдарды таратуучу жана иштеп чыгуучу карточкалар, электрдик система менен иштеген студиянын пардалары ТРТ каналы тарабынан университетке белекке берилген. Радио жана телекөрсөтүүнүн түз эфирлери социалдык медиада чоң кызыгуу жаратып, Facebook, YouTube жана Instagram сыяктуу социалдык тармактарда катталуучулардын санынын олуттуу түрдө көбөйүшүнө өбөлгө түзгөн.

MEDIA MANASтын “Айтматов окуулары” аттуу телекөрсөтүү долбооруна КРнын Маданият, маалымат жана туризм министри Азамат Жаманкулов да катышып, ага долбоордун аякташы менен даярдалган CD-диск берилген. Чет тилдер жогорку мектеби тарабынан ректораттын атынан жүзөгө ашырылган “Алтын көпүрө кыргызча жана түркчө үйрөтүү долбоорунун” видео-тартуулары, монтаждары, инфографикалары, б.а. бардык визуалдык материалдары MEDIA MANAS тобу тарабынан даярдалган.

Университеттин Гуманитардык факультетинин “Мезгил, инсандар жана окуялар” аттуу оозеки тарыхый долбоорунун видео-тартуулары, монтаждары ж.б. тийиштүү бардык иштери MEDIA MANAS тобу тарабынан жасалган. MEDIA MANASтын долбоору катары Кыргызстандын атактуу ырчыларынын катышуусу менен түз эфирде өткөн даярдоо курсунун студенттери арасындагы “Ля ля фа” ыр жарышынын финалы чоң кызыгуу туудурган. MEDIA MANASтын университетке, Түркияга жана Түркиянын Кыргызстандагы уюм жана мекемелерине байланыштуу кабарлары TRT Avaz каналынын жаңылыктарында жана “Avrasya Gündemi/ Евразиянын күн тартиби” аттуу программасында, Кыргызстандын ар түрдүү каналдарында жарыяланган. Кыргызстандын атактуу ырчылары өздөрүнүн видеоклиптерин MEDIA MANAS телестудиясында тартышкан. Телестудияда тартылган маалымат (билим) берүүчү жана маданий программалар КТРК жана ЭлТР мамлекеттик каналдарында жарыяланган. Суроо-талап боюнча MEDIA MANAS тобу тарабынан КРнын министрликтери менен социалдык жоопкерчилик жаатында тийиштүү иш-чаралар жүргүзүлүп, коомду кызыктырган маселелер

боюнча социалдык роликтер тартылган. Түркиянын улуттук телерадио каналдарында университетти таанытуу иштери уюштурулган. Кыргызстандын телерадио каналдарында жана гезиттеринде университет тууралуу кабарлардын жарыяланышы камсыздалган.

Манас радиосу Президентибиз Сооронбай Жээнбековдун колу коюлган мактоо баракчасы менен сыйланган.

1.4. Турмуш-тиричиликти тейлө комплекси

Университеттин студенттерине, кызматкерлерине жана конокторуна кызмат көрсөткөн ашкана, буфет, студенттер үйү ж.б.у.с. объекттер төмөнкү таблицаларда көрсөтүлгөн.

Университеттин аймагында 1380 орундуу кыздар жана уландар үчүн студенттер үйү, 8 батири коноктор үчүн, 1 конок үйү, 79 батири кызматкерлерге бериле турган турак жай, ачык спорт комплекси (футбол талаасы, баскетбол жана волейбол аянтчалары, теннистик корт, балка (темир топ) ыргытуу, чуркоо аянты ж.б.) жайгашкан.

1.4.1. Ашкана жана буфеттер

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин студенттери менен академиялык жана административдик кызматкерлеринин тамактанууга болгон керектөөсүн камсыздоо үчүн башкы имаратта жана Жал кампусунда ашканалар жайгашкан. Бул ашканаларда күн сайын ысык тамак берилип турат. Ошондой эле университеттин академиялык жана административдик кызматкерлери көрсөткөн материалдык жардамдын негизинде муктаж студенттерге акысыз тамак берилет.

Түзүмдөр	Даана	Жабык аянт (м ²)	Сыйымдуулугу (орундук)
Университеттин башкы имаратындагы студенттик ашкана	1	208,00	238
Турмуш-тиричиликти тейлөө комплексиндеги студенттик ашкана	1	725,00	454
Университеттин башкы имаратындагы кызматкерлер үчүн ашкана	1	110,00	100
Турмуш-тиричиликти тейлөө комплексиндеги кызматкерлер үчүн ашкана	1	725,00	300
Көп функционалдуу жыйын залы	1	286,00	104
VIP конок үйү	1	73,00	35
Мини-маркет	1	15,00	–
Университеттин башкы имаратындагы буфет	1	67,00	56
Студенттер үйүндөгү (А корпусу) буфет	1	131,00	60
Экономика жана башкаруу факультетинин имаратындагы буфет	1	174,00	104
Айыл чарба факультетинин имаратындагы буфет	1	190	50
Түрк дүйнөсүндөгү элдердин маектешүү жайы	1	384,46	230
ЖАЛПЫ	12	3088,46	1731

Булак: Ден соолук, маданият жана спорт башкармалыгы

1.4.2. Конок үйү

Университеттин коноктор үйү 8 батирден жана 1 VIP конок үйүнөн турат. Бардык коноктор үйүндө санариптик телеберүү, чач кургатуучу жабдык жана 24 саат бою ысык суу берилет. Бөлмөлөрдө кабелсиз интернет (wireless) бар.

Конок үйүндө эс алган коноктор университеттин ашкана, буфет ж.б. мүмкүнчүлүктөрүнөн пайдалана алышат. Коноктор үйү университеттин меймандарына, кызматкерлерине жана алардын үй-бүлөсүнө кызмат көрсөтөт.

	Даана	Жабык аянт (м ²)	Сыйымдуулугу (орундуу)
Конок үйү	8 батир жана 1 VIP конок үйү	991,77	43 (эки керебеттүү жана бир керебеттүү)

Булак: Ден соолук, маданият жана спорт башкармалыгы

1.4.3. Кызматкерлердин турак жайы

6204,90 чарчы метрдик аянтта 5 имараттан турган 1+1, 2+1, 3+1 бөлмөлүү 61 батирлүү кызматтык турак жай 2010-жылдан бери кызматкерлердин студенттик шаарчанын ичинде коопсуз жана ыңгайлуу шарттарда жашашы үчүн кызмат көрсөтүп келүүдө.

61 батирлүү жана 24 батирлүү кызматтык турак жайдан сырткары 9 кабаттуу имараттагы 3 батир да колдонулат. Университеттеги кызматтык турак жайлардын жалпы саны 79га жетет.

Сыйымдуулугу	Бош эмес	Бош	Жабык аянт (м ²)
1 бөлмөлүү	2	0	66
2 бөлмөлүү	9	0	578,43
3 бөлмөлүү	37	0	3534,02
4 бөлмөлүү	23	0	2608,52
3 бөлмөлүү дуплекс	4	0	358,4
4 бөлмөлүү дуплекс	4	0	413,2
Жалпы	79	0	7558,57

Булак: Ден соолук, маданият жана спорт башкармалыгы

1.4.4. Студенттер үйү

3 даана студенттер үйү А корпусу (680 орундуу), Б корпусу (460 орундуу) жана В корпусу (234 орундуу) болуп бөлүнөт. А жана Б корпусунан турган студенттер үйүнө кыздар жана уландар үчүн өз-өзүнчө киришет. В корпусунда болсо жалаң гана кыздар жашашат. Студенттер үйүндө кантин, чексиз интернет, окуу залдары, компьютердик залдар, 24 саат бою ысык суу, акысыз эртең мененки тамак, санариптик телеберүү, ар бир бөлмөдө жуунучу жай жана даараткана ж.б. бардык шарттар түзүлүп, аларга кызматкерлер жоопкерчилик жана ачык маанай менен күнү-түнү кызмат кылышат.

Студенттер үйү

А корпусу

- Сыйымдуулугу: 680
- Бөлмөлөрдүн саны: 140
- Орундун толушу: 100%

Б корпусу

- Сыйымдуулугу: 460
- Бөлмөлөрдүн саны: 94
- Орундун толушу: 100%

В корпусу

- Сыйымдуулугу: 240
- Бөлмөлөрдүн саны: 40
- Орундун толушу: 100%
- Студенттер, кыздар жана уландар үчүн өз-өзүнчө курулган студенттер үйүндө 4 жана 6 орундуу бөлмөлөрдө жашашат.

ОКУУ ЗАЛДАРЫ

Студенттер үйүнүн Б корпусунда 100 орундуу 1 даана, А корпусунда 5 даана окуу залы жайгашкан. Окуу залдары кадыресе күндөрү 23:00го чейин, ал эми сынак тапшыруу мезгилинде 24 саат бою иштейт. Студенттер үйүндө кир жуучу жана үтүктөөчү атайын бөлмөлөр, о.э. студенттер үчүн Wi-Fi интернет түйүнү, видео көзөмөлдөө системасы, санариптик телекөрсөтүү менен камсыздалган жана тамактануу кызматын көрсөткөн кантин бар.

10-таблица. Студенттер үйү

Бир бөлмөдөгү орундардын саны	Саны	Сыйымдуулугу (орундук)		
		Кыз	Эркек	Жалпы
4 орундуу	145	440	140	580
6 орундуу	117	480	222	702
8 орундуу	13		104	104
Жалпы	275	920	466	1386

Булак: Ден соолук, маданият жана спорт башкармалыгы

1.4.5. Спорттук объекттер

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинде студенттер менен академиялык жана административдик кызматкерлердин колдонуусуна берилген жалпы аянты 23454,70 м²ди түзгөн 3 даана ачык спорт комплекси жана 1 даана жабык спорт комплекси бар.

11-таблица. Спорттук объекттер

Объекттер	Саны (даана)	Аянт (м ²)	Түшүндүрмө
Ачык спорттук аянтчалар	2	19965,00	Жабык спорт комплексинин жанындагы 14525 м ² аянт. Студенттер үйүнүн Б корпусунун жанындагы 5440 м ² аянт
Жабык спорт комплекси	1	3489,70	Жабык спорт салону
Жалпы	3	23454,70	

Булак: Курулуш иштери башкармалыгы

1.4.6. Жыйын залдары жана конференц-залдар

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинде басымдуу көпчүлүгү 0-50 орундуу 11 даана жыйын залы менен ар кандай сыйымдуулукта 3 даана конференц-зал бар.

12-таблица. Жыйын жана конференц залдары

Сыйымдуулугу	Жыйын залы	Конференц-зал	Жалпы
0–50 орундуу	10	0	10
51-150 орундуу	1	0	1
151–250 орундуу	0	1	1
251 жана андан жогору орундуу	0	2	2
Жалпы	11	3	14

Булак: Ден соолук, маданият жана спорт башкармалыгы

1.5. Склад, архив жана өнөрканалар

Университеттин архивдөө бөлүмү КРнын Улуттук архив фондунун Эксперттик-текшерүү усулдук комиссиясы тарабынан даярдалган жана Ректораттын буйругу менен бекитилген жобого ылайык иш-чараларды ишке ашырат.

13-таблица. Склад, архив жана өнөрканалар		
	Даана	Аянт (м ²)
Складдар	16	842,774
Архивдер	17	302,185
Өнөрканалар	13	1063,95
Жалпы	46	2208,909

Булак: Ден соолук, маданият жана спорт баш. жана бардык бөлүмдөр

1.6. Башка социалдык багыттагы имараттар

14-таблица. Кинозал жана концерттик залдар			
	Даана	Аянт (м ²)	Сыйымдуулугу (орундуу)
Кинозал	1	128	132

Булак: Ден соолук, маданият жана спорт башкармалыгы

2. Уюштуруучулук түзүмү

Университеттин башкаруу органы

Кыргыз-Түрк “Манас” университети Кыргыз Республикасы жана Түркия Республикасынын Өкмөттөрү тарабынан 1995-жылдын 30-сентябрында Измир шаарында кол коюлган «Кыргызстандын борбору Бишкек шаарында Кыргыз-Түрк «Манас» университетин ачуу боюнча эл аралык келишимдин» негизинде ачылып, Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин Уставына ылайык аныкталган.

Камкорчулар кеңеши

Университеттин эң жогорку чечим чыгаруучу органы болуп Камкорчулар кеңеши саналат. Камкорчулар кеңеши университеттин жалпы башкаруусун алып баруу максатында биргелешип иштетүү – биргелешип башкаруу принцибине ылайык эки тараптуу 8 кишиден турат. Кеңештин төрагасы жана үч мүчөсү Түркия Республикасынын Өкмөтү (Президент, Премьер-министр жана министр) тарабынан кабыл алынган чечим менен дайындалат. Бул чечимдер Түркия Республикасынын Жогорку билим берүү кеңешинин Аткаруу комиссиясынын сунушу боюнча Түркия Республикасынын Улуттук билим берүү министрлиги тарабынан даярдалат.

Камкорчулар кеңешинин калган 4 мүчөсү Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин сунушу боюнча Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн чечими менен дайындалат. Кеңештин мүчөлүгүнүн мөөнөтү-5 жыл. Мүчөлүк мөөнөтүнөн мурун аяктаган учурда мурдагыдай эле тартипте мүчө дайындалат. Камкорчулар кеңешинин мүчөлүгүнө дайындалган төрага жана мүчөлөр негизги жумуш ордуна бошотулганда Камкорчулук кеңешиндеги кызматы да аяктайт.

Текшерүү комиссиясы

Университеттин административдик, финансылык жана академиялык жактан текшерүү иштери эки өлкөнүн өкмөттөрү тарабынан дайындалган жана 4 мүчөдөн турган Текшерүү комиссиясы тарабынан жылда бир жолкудан кем эмес өткөрүлөт. Текшерүү комиссиясынын мүчөлөрү Камкорчулар кеңеши аныктаган тартипте 5 жылдык мөөнөткө дайындалат. Текшерүү комиссиясынын төрагасы 2 жылда бир жолу Текшерүү комиссиясынын мүчөлөрүнүн ичинен кезеги менен эки өлкөнүн өкмөттөрү тарабынан дайындалат. Текшерүү комиссиясы Камкорчулар кеңешинин чыгымдарын ж.б. иш-чараларын да текшерет. Текшерүү комиссиясынын бирден мүчөсү эки өлкөнүн Өкмөттөрүнө караштуу Финансы министрлигинин бюджет бөлүмүнүн кызматкерлеринин ичинен шайланат.

Ректор – Биринчи проректор

Ректор жана Биринчи проректор (Ректордун биринчи орун басары) Келишимде аныкталган тартипте 4 жылдык мөөнөткө дайындалышат. Ректордун жана Биринчи проректордун кызмат мөөнөтү аяктаганда, алар кайрадан дайындалышы мүмкүн. Биринчи проректордон сырткары 2 проректор дайындалат. Проректорлор Биринчи проректордун макулдугу менен Ректор тарабынан 4 жылдык мөөнөткө

дайындалышат. Ректордун кызмат мөөнөтү аяктаган кезде, проректорлордун да кызмат мөөнөтү аяктайт. Университеттин административдик, финансылык жана академиялык иш-чаралары Биринчи проректордун макулдугу менен Ректор тарабынан жүргүзүлөт.

Окумуштуулар кеңеши

Окумуштуулар кеңеши университеттин академиялык түзүмү болуп саналат. Ректор -Окумуштуулар кеңешинин төрагасы. Окумуштуулар кеңешинин курамына проректорлор, декандар, институттардын жана жогорку мектептердин мүдүрлөрү менен ар бир факультеттин кеңеши тарабынан 3 жылдык мөөнөткө дайындалган профессордук-окутуучулук курамдын 1 мүчөсү кирет.

Университеттин Башкаруу кеңеши

Ректордун төрагалыгындагы университеттин Башкаруу кеңеши факультеттердин, институт менен жогорку мектептердин жана университетке караштуу башка окуу бөлүмдөрүнүн өкүлдөрүнүн ичинен тандалган 5 профессордон түзүлүп, Окумуштуулар кеңеши тарабынан 5 жылдык мөөнөткө дайындалат. Биринчи проректор университеттин Башкаруу кеңешинин анык мүчөсү болот жана добуш берүү укугуна ээ. Ал эми проректорлор добуш берүү укугуна ээ эмес, бирок Башкаруу кеңешинин жыйынына катыша алышат.

Факультеттер

Факультеттин башкаруу органдары – факультеттин деканаты, факультеттин кеңеши жана факультеттин башкаруу кеңеши болуп саналат. Факультеттин жана ага караштуу бөлүмдөрдүн өкүлү болгон декандар Ректордун сунушу боюнча Камкорчулар кеңеши тарабынан 3 жылдык мөөнөткө дайындалат. Ар бир декандын

университетте толук айлык акы менен иштеген окутуучулардын ичинен 3 жылдык мөөнөткө дайындалган 2 орун басары болот. Декандын орун басарлары декандын сунушу боюнча Биринчи проректордун макулдугу менен Ректор тарабынан дайындалат. Декандын кызмат мөөнөтү аяктаган кезде орун басарларынын дагы кызмат мөөнөтү аяктайт. Кызмат мөөнөтү аяктаган декандар кайрадан дайындалышы мүмкүн.

Институттар

Институттун башкаруу органдары – институттун мүдүрлүгү, институттун кеңеши жана институттун башкаруу кеңеши болуп саналат. Институттун мүдүрү Ректордун сунушу боюнча Камкорчулар кеңеши тарабынан 3 жылдык мөөнөткө дайындалат. Кызмат мөөнөтү аяктаган институттун мүдүрү кайрадан дайындалышы мүмкүн. Ар бир институттун мүдүрүнүн университетте толук айлык акы менен иштеген окутуучулардын ичинен 3 жылдык мөөнөткө дайындалган 2 орун басары болот. Институттун мүдүрүнүн орун басарлары институттун мүдүрүнүн сунушу боюнча Биринчи проректордун макулдугу менен Ректор тарабынан дайындалат. Институттун мүдүрүнүн кызмат мөөнөтү аяктаган кезде орун басарларынын дагы кызмат мөөнөтү аяктайт.

Жогорку мектептер

Жогорку мектептин башкаруу органдары – жогорку мектептин мүдүрлүгү, жогорку мектептин кеңеши жана жогорку мектептин башкаруу кеңеши болуп саналат. Жогорку мектептин мүдүрү Биринчи проректордун макулдугу менен Ректор тарабынан 3 жылдык мөөнөткө дайындалат. Кызмат мөөнөтү аяктаган жогорку мектептин мүдүрлөрү кайрадан дайындалышы мүмкүн. Ар бир жогорку мектептин мүдүрүнүн университетте толук айлык акы менен иштеген окутуучулардын ичинен 3 жылдык мөөнөткө

дайындалган 2 орун басары болот. Жогорку мектептин мүдүрүнүн орун басарлары жогорку мектептин мүдүрүнүн сунушу боюнча Биринчи проректордун макулдугу менен Ректор тарабынан дайындалат. Жогорку мектептин мүдүрүнүн кызмат мөөнөтү аяктаган кезде орун басарларынын дагы кызмат мөөнөтү аяктайт.

Бөлүмдөр

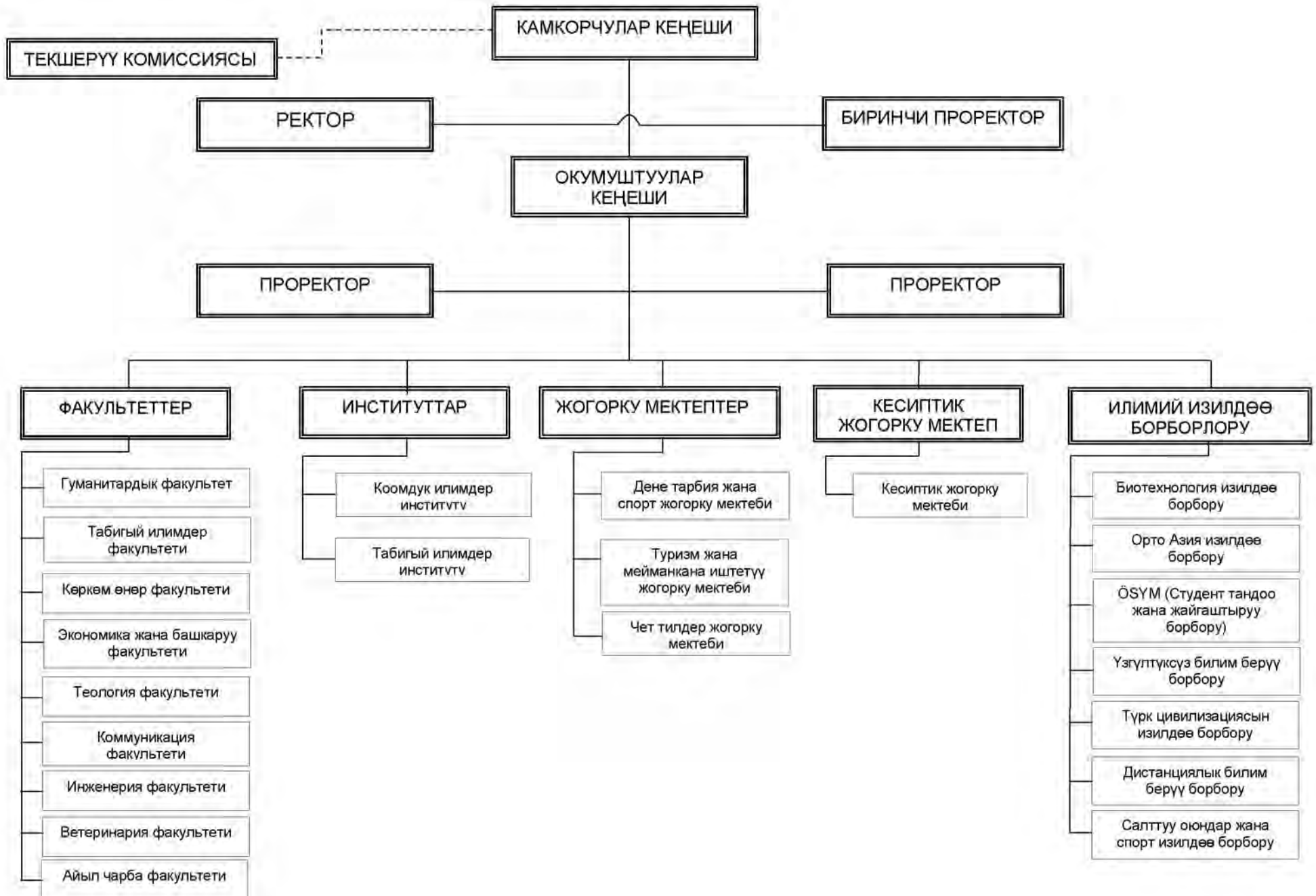
Бир факультетте же жогорку мектепте бирдей же ага окшош окуу программаларын ишке ашырган эки бөлүм болбойт. Бөлүмдөр бөлүм башчылары тарабынан жөнгө салынат. Бөлүмдүн башчылыгына профессорлор, бөлүмдө профессорлор болбогон кезде, алардын ордуна доценттер, доценттер болбогон учурда доценттин милдетин аткаруучулар факультеттерде декандын, ал эми жогорку мектептерде мүдүрдүн сунушу боюнча Биринчи проректордун макулдугу менен Ректор тарабынан 3 жылдык мөөнөткө дайындалат. Кызмат мөөнөтү аяктаган бөлүм башчылары кайрадан дайындалышы мүмкүн.

Илимий изилдөө борборлору

Илимий-изилдөө борборлору университеттин ичинде жана сыртында жергиликтүү жана эл аралык уюмдар менен кызматташат. Ар кандай коомдук катмарларга теориялык жана практика жүзүндө билим берүү, негизги жана практикалык изилдөөлөрдү жана долбоорлорду жүргүзүү үчүн бул борборлорго Ректорат тарабынан толук айлык акы менен иштеген профессордук-окутуучулук курамдын мүчөсү 3 жылдык мөөнөткө мүдүр болуп дайындалат.

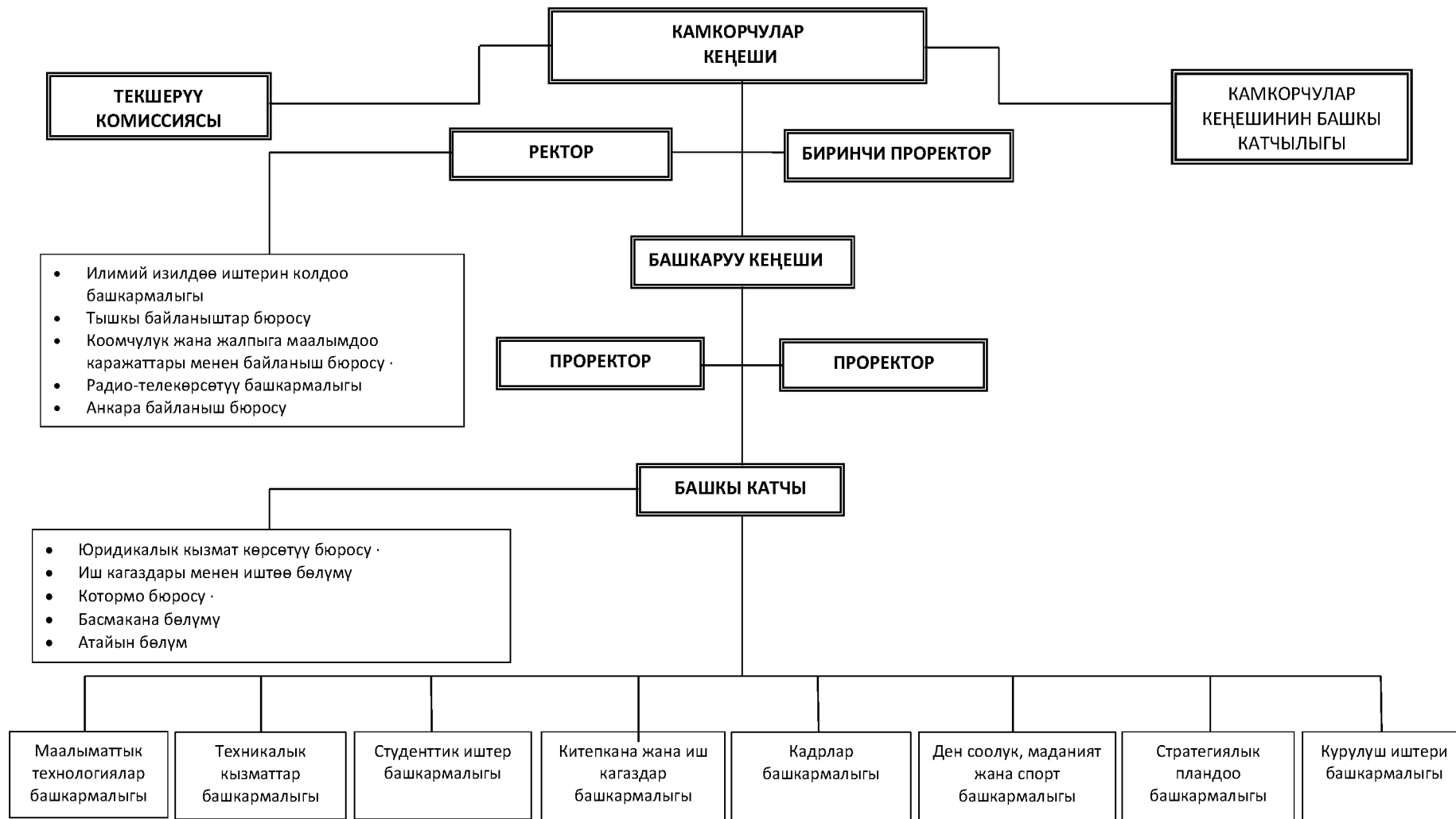
Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин академиялык жана административдик түзүмдөрү 1-схемада жана 2-схемада көрсөтүлгөн.

КЫРГЫЗ-ТҮРК «МАНАС» УНИВЕРСИТЕТИНИН
АКАДЕМИЯЛЫК ТҮЗҮМҮНҮН СХЕМАСЫ

КЫРГЫЗ-ТҮРК «МАНАС» УНИВЕРСИТЕТИНИН

АДМИНИСТРАТИВДИК ТҮЗҮМҮ

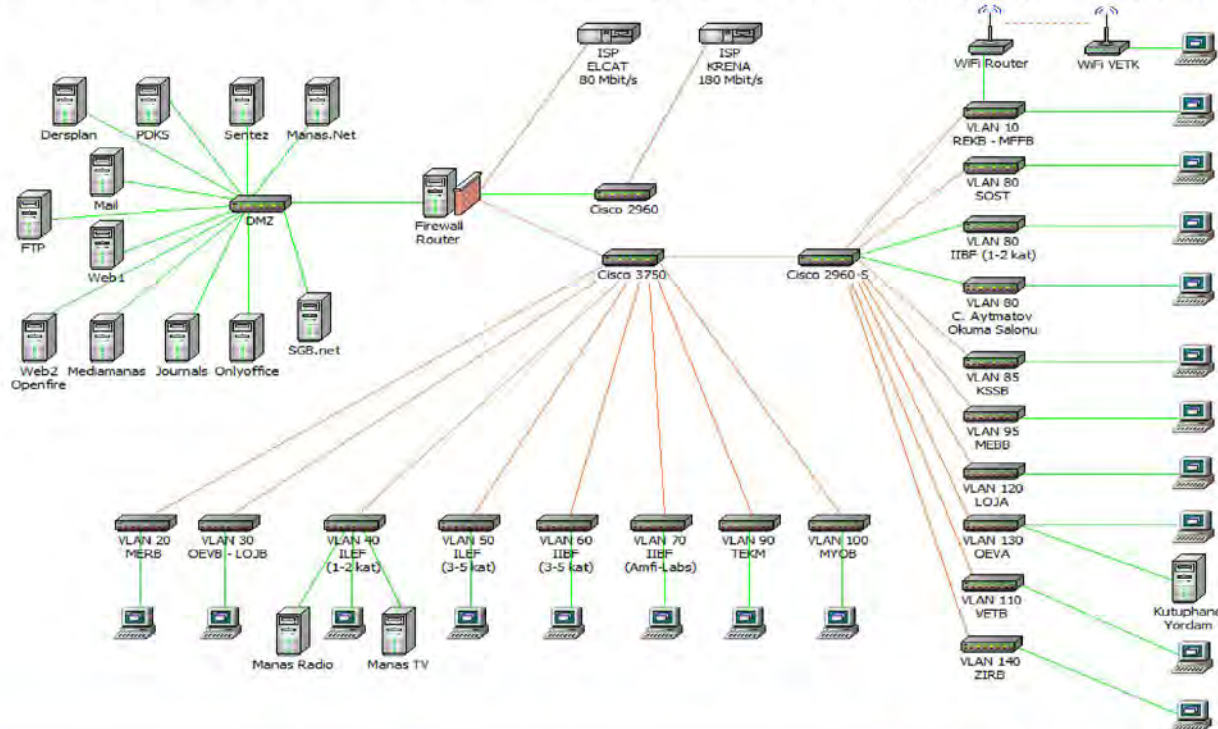
3. Маалыматтык жана технологиялык ресурстар

Университеттеги бардык иштерди электрондук түрдө жүргүзүү үчүн ишке ашырылган долбоорлор ж.б. иш-чаралар боюнча маалыматтык технологиялар башкармалыгы тарабынан 2019-жылы үчүн пландаштырылган программалык жабдууларды жаңыртуу иштеринин бир бөлүгү аякталган. Университеттин түзүмдөрүндө маалыматтарды электрондук түрдө алмашуу үчүн тийиштүү системалар орнотулган. Бирдиктүү маалымат базасы түзүлүп, маалыматтарды топтоо, иштеп чыгуу, колдонуу жана алмашуу боюнча стандарттар аныкталып жүзөгө ашырылган.

2018-2019-окуу жылына карата пландаштырылган программалык жабдууларды жаңыртуу иштеринин алкагында 2018-жылдын ноябрь айынан баштап, HP Proliant DL380 G10 сервери жана HP MSA2050 маалыматтарды сактоо системасы пайдаланылып келаткан серверлерге кошулуп ишке киргизилген. Бул өзгөрүүлөрдүн натыйжасында

интернет аркылуу иштеген системанын жана веб-баракчалардын коопсуз, ишенимдүү жана тез иштөөсү менен бирге маалыматтарды сактоо мүмкүнчүлүктөрү да кеңейтилген.

Чыңгыз Айтматов атындагы студенттик шаарчанын Server бөлмөсүндө Cisco 3750 switch жана 1 даана Cisco 2960-S switch, ошондой эле коммуникация факультетинде 2 даана Nortel switch жана 2 даана Zyxel switch, экономика жана башкаруу факультетинде 3 даана Nortel жана 1 даана Cisco-Linksys switch, университеттин башкы имаратында 1 даана Cisco-Linksys switch, интернет тармагынын коопсуздугун камсыздоо үчүн мындан мурун колдонулган 1 даана Labris L8 антивирустук программанын ордуна университеттин кызматкерлери тарабынан иштелип чыккан DEBIAN операциялык системанын жардамы менен иштеген Linux өзөгүнүн негизинде Open Source KTMÜ– DEBIAN аттуу программалык жабдуу колдонулат. Персоналдык компьютерлерде колдонулган антивирустук программа катары Microsoft фирмасынын Security Essential программасы колдонулууда. Студенттик

шаарчалардын ар түрдүү жерлеринде (университеттин башкы имараты, Чыңгыз Айтматов атындагы студенттик шаарча, кызматкерлердин турак-жайы жана студенттик үйлөр) WI-FI интернет түйүнү орнотулган.

3.1. Студенттик шаарчанын була-оптикалык байланышы

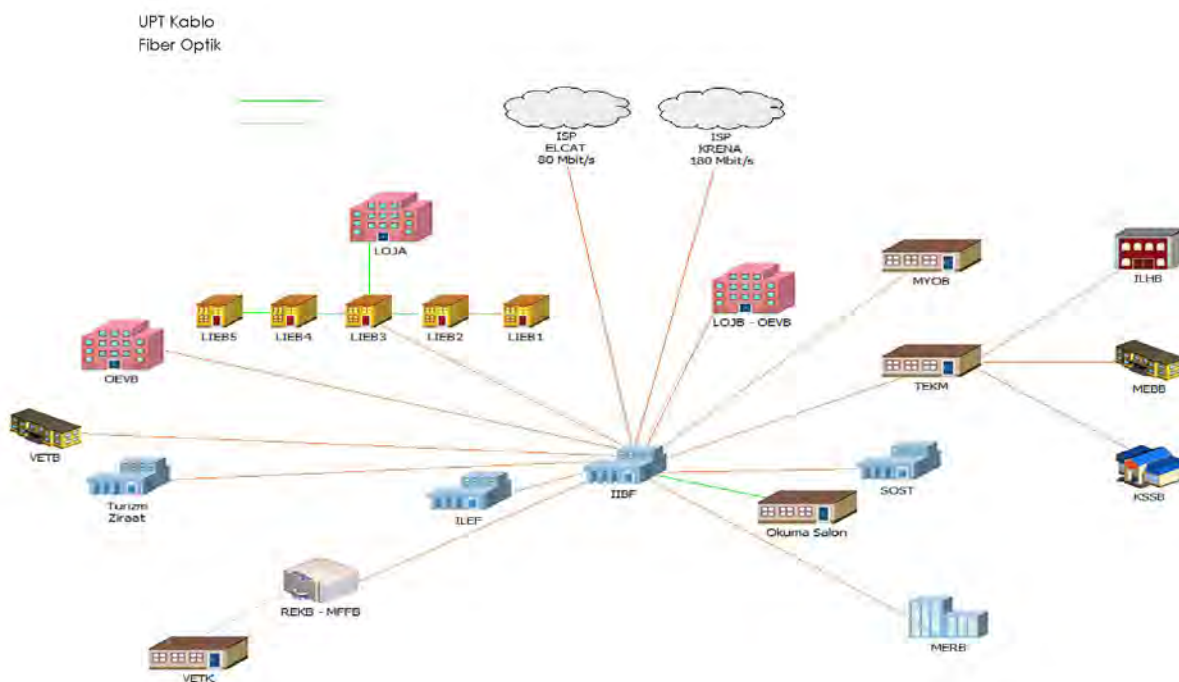
Университеттин студенттик шаарчасынын ичиндеги бардык имараттарда кабелдүү интернет коюлган. Университеттин конференц-залдарында, жыйын залдарында, китепкананын окуу залдарында, студенттик үйлөрдө, буфет жана кафетерийлерде Wi-Fi интернет түйүнү орнотулуп, чексиз интернет кызматы көрсөтүлүүдө.

Маалыматтык технологиялар башкармалыгы байланыш-катыш (network) тармагынын жабдууларын иштетүү, башкаруу жана була-оптикалык кабелдерди орнотуу иштери боюнча маалыматтык технологиялар чөйрөсүндө кызмат көрсөтүп, бул кызмат көрсөтүүлөрдүн сапатын жогорулатуу

үчүн материалдык-техникалык базаны чыңдоо иштерин улантат.

Ошону менен катар студенттик шаарчаны кеңейтүү планы боюнча жаңы курулган имараттарда интернет түйүнү орнотулуп, курула турган жаңы имараттардын материалдык-техникалык базасын чыңдоо боюнча иштер улантылууда. Бул жаатта жакында эле пайдаланууга берилген ректораттын имаратында, инженерия жана табигый илимдер факультеттеринин, спорт комплексинин жана теология факультетинин имараттарында була-оптикалык кабелдерди орнотуу иштери бүтүрүлгөн. Студенттик шаарчадагы була-оптикалык байланыштын Гб ылдамдыгынын жогорулашын камсыздоо үчүн Cisco Catalyst 3850 коммутатору сатып алынып, ишке киргизилген.

Ошондой эле жалпы максаттагы компьютердик лабораториялардан сырткары университеттин дистанттык окутуу борборунун интерактивдүү лабораториясында Radvision жана Tanberg сыяктуу конференц-системалар

колдонулууда. Бул конференц-системалар түрк университеттери же башка дүйнөлүк университеттер ортосунда сабактарды өткөрүү боюнча иштерди жеңилдетет.

3.2. Программалык жабдуулар жана компьютерлер:

Электрондук университет болуу максатында Кыргыз-Түрк “Манас” университетинде бар болгон маалыматтык системаларга жаңылары кошулуп, Manas маалыматтык системасынын жардамы менен бардык маалыматтык системалар кеңири колдонулууда. Маалыматтык технологиялар башкармалыгынын программалык жабдууларды иштеп чыгуу тобу тарабынан 8 программалык жабдуу иштелип чыккан. Manas маалыматтык системасына <http://bis.manas.edu.kg/> дареги боюнча кирсе болот. Университеттин маалыматтык технологияларын жана ресурстарын серверлер, байланыш-катыш (network) тармагынын жабдуулары, компьютерлер ж.б. кеңсе буюмдары түзөт. Маалыматтык технологиялар жана ресурстар төмөнкү таблицада жана сүрөттөрдө көрсөтүлгөн тартипте колдонулат. Университетте пайдаланылган компьютерлердин жана программалык жабдуулардын болжол менен 10-15%ы жыл сайын жаңыланып турат. Колдонуунун максаты, пайдаланылган жери жана даанасы тууралуу маалыматтар төмөндөгү таблицада көрсөтүлгөн.

Университеттин бардык электрондук сервистеринин ырааттуу жана натыйжалуу

иш алып баруусу үчүн серверлерге муктаждык бар. Пайдаланылып келаткан HP Proliant сервери үчүн Open Source Linux операциялык системасы орнотулуп, активдүү иштетилип жатат. Бул система болжол менен 6700 колдонуучу үчүн керектүү операцияларды ичине камтыйт.

Интернет тармагында жасалган өнүгүүлөргө катарлаш көрсөтүлгөн кызматтар: электрондук университет болуу максатында веб-серверди, электрондук почта системасына кошумча катары колдонулган 28ге жакын маалыматтык системаларды ManasBIS (“Манас” университетинин маалыматтык системасы деп аталган) интерфейстен башкаруу мүмкүнчүлүгү камсыздалып, аны өнүктүрүү иштери улантылууда. Электрондук университет болуу максатында интернет тармагында жасалган өнүгүүлөргө катарлаш көрсөтүлгөн кызматтар төмөндө көрсөтүлгөн программалык жабдуулар менен камсыздалып, маалыматтык системалар кеңири колдонулууда.

15-таблица. Программалык жабдуулар жана компьютерлер

Түрү	Административдик максатта	Билим берүү максатында	Жалпы
Программалык жабдык	6	10	16
Компьютер	391	725	1116
Ноутбук	71	132	203

3.3. Китепкана кызматтары жана окуу борборлору

1998-жылы ишке киргизилген китепкана кызматтары замандын талабына ылайык жана эл аралык деңгээлге жооп берген шарттарда маалымат булактары менен камсыз кылууда. Китепкананын максаты ар кыл багытта эмгектенген илимпоздордун, кенже илимий кызматкерлердин жана студенттердин окуу-тарбия, илим изилдөө жаатындагы жана жалпы эле маданий муктаждыктарын канааттандыруу болуп саналат. Китепканабыздын коллекциясы жардам катары келген жана сатып алынган маалымат булактары менен күндөн-күнгө толукталууда. КТМУнун китепканасынын базасында 83231 даана китеп, мезгилдүү басма сөз каражаттары, аудио-видео материалдар, дипломдук, диссертациялык иштер жана электрондук китептер бар.

Университет кызматташтык түзгөн ар бир тармак боюнча өнөктөштүктү бекемдөөгө, ишенимди арттырууга, байланыштарды күчөтүүгө шарт түзө турган жыйындардын, коомдук жана маданий иш-чаралардын уюштурулушуна, биргелешкен долбоорлордун жүргүзүлүшүнө өзгөчө көңүл бөлүп келет.

Китепкананын жалпы аянты 1647,79 м². (Башкы имараттагы китепкананын аянты 476,2 м², борбордук китепкананыкы – 680,41 м², Азиз Санжар атындагы китепкананын аянты – 491, 18 м²). Китепкана 305 орунга эсептелип, 390 китеп текчелери коюлган, 44 компьютер интернетке (алардын ичинен 15и кызматкерлер үчүн, 27си

студенттер үчүн, 2 компьютер техникалык тейлөө үчүн) туташтырылган. Ошону менен катар эле китепканабыз 7 принтер, 2 сканер, атайын абонементтерге эскертүү жүргүзүүчү 3 система, штрихкод окуй турган атайын 6 сканер, 2 ксерокөчүрмө, көчмө чакан 3 терминал, 2 компьютер киоск менен жабдылган. Бардык окуу залдарында окурмандар үчүн интернет түйүнү кошулган.

Борбордук китепкана

2013-жылдын сентябрь айында студенттик шаарча менен биргеликте курулган борбордук китепкана колдонууга берилген. Башкы имаратта жайгашкан китепканада предметтик китептер менен мезгилдүү басылмаларга орун берилген. Ошону менен катар эле Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектебине жана даярдоо курсуна таандык китептер гана калтырылып, калган китептердин бардыгы жаңы курулган борбордук китепканага көчүрүлгөн. Аталган китепкананын расмий түрдөгү ачылышы 2013-жылы болуп өткөн. Бул китепканада 32006 даана китеп 105 атайын китеп текчелерине тизилген. Китепкана 82 орундуу болуп саналат. Интернетке кошулган 8 компьютер менен 2 компьютер киоск колдонулат.

Даярдоо курсунун окуу залы

Студенттик шаарчадагы борбордук китепкана ишке киргенге чейин колдонулуп келген эски китепканабыз 1998-жылы ачылган жана жаңы китепкана ачылгандан кийин даярдоо курсунун окуу залы катары колдонууга өткөн. Китептерди сактоо, каталог түзүү жана классификациялоо жүргүзүлүп, предметтик китептер жана мезгилдүү басылмалар дал ушул китепканада сакталат. Даярдоо курсуна, ошондой эле туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектебине тийиштүү 21098 китеп бар. Китепкана 107 орунга эсептелген жана ичинде 205 текче тизилген. Интернетке туташтырылган компьютердин саны 22ни түзөт.

Проф. Санжар атындагы китепкана

2018-жылдын 20-апрелинде проф. Азиз Санжар атындагы китепкана ачылган. Китепканада 13100 китеп жана магистрдик диссертациялар орун алган. Китепкана 116 орунга эсептелген жана ичинде 76 текче тизилген. Интернетке туташтырылган 14 компьютер менен жабдылган.

Электрондук китеп жана мультимедиа мүмкүнчүлүктөрү

Китепкананын электрондук каталогу окурмандарга 2005-жылдын 1-ноябрынан бери колдонулуп келет. 2008-2017-жылдар аралыгында

электрондук китеп ресурстарын издөөнүн саны 582 758ге жеткен, ал эми 2018-жылдагы издөөнүн саны 47024тү түзгөн. Жалпы жонунан электрондук китеп колдонуу мүмкүнчүлүгү түзүлгөн күндөн берки электрондук ресурс издөөнүн саны 629 782 болгон. Аталган каталог боюнча издөө иши <http://www.yordam.manas.edu.kg> сайты аркылуу жүргүзүлөт.

Университеттин китепканасы тарабынан жүргүзүлгөн ‘Manas ELibrary’ маалыматтар базасында 4606 жана ‘KTMU DataBase’ маалыматтар базасында 520 даана электрондук китеп интернет аркылуу окурмандарга сунушталган. Мындан сырткары, электрондук журналдарга, башка булактарга, маалыматтар базасынын <http://library.manas.edu.kg> дарегиндеги “Пайдалуу шилтемелер” бөлүгүнө жайгаштырылган.

Китептин саны (жалпы, сунушталуучу, сейрек чыгарма, томдуу журнал ж.б.)

Китептер – 67103

Окуу китебтери –14822

Диссертациялык иш – 721

Электрондук китептер – 4606+520

Мезгилдүү басылмалар – (түрү б-ча) 59 / 167 (саны б/ча)

Маалыматтар базасына электрондук абонемент кызматы - 49

16-таблица. Китепкана булактары

Бөлүмү	Китеп	Материал (CD, DVD, Карта, v.b.)	Мезгилдүү басылмалар		Элект. бас-лар	Диссертация	Жалпы
			Жергиликтүү басылмалар	Чет өлкөлүк бас-лар			
Техника ж-а табигый илимдер	9876	29	0	3	1511	153	11572
Экономика ж-а башкаруу	7870	6	1	3	450	161	8491
Коомдук илимдер	25180	331	8	2	1754	237	27512
Журналистика	1353	5	0	0	50	30	1438
Айыл чарба ж-а ветеринария	2433	1	0	0	166	8	2608
Филология	8333	137	4	0	322	72	8868
Туризм ж-а мей-кана иштетүү	2058	6	0	1	171	16	2252
Дене тарбия ж-а спорт	483	0	2	2	119	0	606
Искусство	2377	38	0	0	108	15	2538
Медицина	738	0	0	0	68	0	806
Башка	21224	32	26	7	407	29	21725
Жалпы	81925	585	41	18	5126	721	88416

Булак: Китепкана жана иш кагаздар башкармалыгы

3.4. Башка маалыматтык жана технологиялык булактар

17-таблица. Башка маалыматтык жана технологиялык булактар

Түрү	Административдик жана билим берүү максатындагы (саны)			
	1995-2016*	2017	2018	Жалпы
Проектор	108	11	11	130
Слайд	0	0	0	0
Кодоскоп	4	0	0	4
Принтер	258	23	5	286
Басып чыгаруучу машиналар	2	0	0	2
Ксерокөчүрмө	13	2	1	16
Факс	11	0	0	11
Фотоаппарат	37	10	3	50
Камера	28	71	205	304
Телевизор	199	13	1	213
Сканер	23	1	0	24
Музыкалык борбор	68	1	0	69
Микроскоп	74	0	0	74
DVD	11	0	0	11
Кондиционер	74	1	5	80
Телефон	729	16	11	756
Спутникалык антенна	3	0	2	5
Муздаткыч	166	14	4	184
Сейф	30	0	0	30
Ресивер (санариптик телекөрсөтүү системасы)	105	5	3	113
Терминал	8	0	0	8
Жалпы	1951	168	251	2370

*Колдонуу мөөнөтү бүткөн буюм-тайымдардын колдонуудан чыгарылышы.

Булак: Материалдык-техникалык камсыздоо башкармалыгы

18-таблица. Маалыматтык жана технологиялык булактардын бөлүштүрүлүшү

Бөлүмү	Компьютер	Принтер	Ноутбук	Проектор	Свитч	wi-fi	Сканер
Административдик	324	89	20	9	35	50	5
Академиялык	663	95	104	62	35	32	8
Жалпы	987	184	124	71	70	82	13

Булак: Маалыматтык технологиялар башкармалыгы

19-таблица. Лабораториялар (бардык академиялык бөлүмдөр б-ча)

Лабораториянын/өнөркананын аталышы		Колдонулган жер
1	Биостатистика лабораториясы	Ветеринария факультети
2	Фармакология лабораториясы	Ветеринария факультети
3	Биохимия лабораториясы	Ветеринария факультети
4	Жаныбарларды азыктандыруу жана тамак сиңирүү ооруларын изилдөө лабораториясы	Ветеринария факультети
5	Зоотехния лабораториясы	Ветеринария факультети
6	Окуу-өндүрүштүк лаборатория-1	Ветеринария факультети
7	Окуу-өндүрүштүк лаборатория-2	Ветеринария факультети
8	Тамак-аш азыктарын өндүрүү гигиенасы жана технологиясы	Ветеринария факультети
9	Патология лабораториясы	Ветеринария факультети
10	Генетика лабораториясы	Ветеринария факультети
11	Паразитология лабораториясы	Ветеринария факультети
12	Микробиология лабораториясы	Ветеринария факультети
13	Вирусология лабораториясы	Ветеринария факультети
14	Анатомия лабораториясы	Ветеринария факультети
15	Гистология лабораториясы	Ветеринария факультети
16	Клиникалык диагностика лабораториясы	Ветеринария факультети
17	Компьютердик лаборатория	Ветеринария факультети
18	Конфуций атындагы мультимедиялык лаборатория	Гуманитардык факультет
19	Психологиялык кеңеш жана көмөк көрсөтүү лабораториясы	Гуманитардык факультет
20	Синхрондук котормо боюнча окуу-өндүрүштүк жана мультимедиялык лаборатория	Гуманитардык факультет
21	Автоунаа өнөрканасы	Кесиптик жогорку мектеп
22	Бетон иштетүү өнөрканасы	Кесиптик жогорку мектеп
23	Компьютердик лаборатория – CAD лабораториясы	Кесиптик жогорку мектеп
24	Компьютердик графика лабораториясы	Кесиптик жогорку мектеп
25	Заманбап кеңсе лабораториясы	Кесиптик жогорку мектеп
26	Техникалык чиймелерди даярдоо өнөрканасы	Кесиптик жогорку мектеп
27	Жыгач иштетүү өнөрканасы	Кесиптик жогорку мектеп
28	Бетон иштетүү өнөрканасы	Кесиптик жогорку мектеп
29	Компьютердик лаборатория	Табигый илимдер институту
30	Физика лабораториясы	Табигый илимдер институту

31	Биохимия лабораториясы	Табигый илимдер институту
32	Гистология лабораториясы	Табигый илимдер институту
33	Компьютердик лаборатория	Көркөм өнөр факультети
34	проф. Мехмет Башбуг атындагы сүрөт тартуу өнөрканасы	Көркөм өнөр факультети
35	Сахна өнөрканасы	Көркөм өнөр факультети
36	Компьютердик лаборатория	Экономика жана башкаруу факультети
37	проф. Касым Карахан атындагы интерактивдүү окуу аудиториясы	Экономика жана башкаруу факультети
38	Графикалык дизайн лабораториясы	Коммуникация факультети
39	Видео монтаж лабораториясы	Коммуникация факультети
40	Графикалык анимация лабораториясы	Коммуникация факультети
41	Cisco байланыш технологиялары лабораториясы	Инженерия факультети
42	Изилдөөлөрдү жүргүзүү жана долбоорлорду иштеп чыгуу лабораториясы	Инженерия факультети
43	Программалоо лабораториясы	Инженерия факультети
44	Илимий изилдөө лабораториясы	Инженерия факультети
45	Жалпы химия лабораториясы	Инженерия факультети
46	Органикалык химия лабораториясы	Инженерия факультети
47	Радиоэкология лабораториясы	Инженерия факультети
48	Айлана-чөйрөнү көзөмөлдөө лабораториясы	Инженерия факультети
49	Айлана-чөйрө инженериясы лабораториясы	Инженерия факультети
50	Илимий изилдөө лабораториясы	Инженерия факультети
51	Башкы имараттагы илимий изилдөө лабораториясы	Инженерия факультети
52	Тамак-аш азыктарын өндүрүү технологиясы лабораториясы	Инженерия факультети
53	Тамак-аш азыктарын жана чийки заттарды анализдөө лабораториясы	Инженерия факультети
54	Физикалык химия лабораториясы	Инженерия факультети
55	Тамак-аш азыктарынын микробиологиясы лабораториясы	Инженерия факультети
56	Тамак бышыруу өнөрканасы-1	Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби
57	Тамак бышыруу өнөрканасы-2	Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби
58	Меймандарды тейлөө өнөрканасы	Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби
59	Барды иштетүү өнөрканасы	Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби

Келечек колубузда

2018 АДМИНИСТРАТИВДИК ИШТЕРДИН ОТЧЕТУ

КЫРГЫЗ-ТҮРК
“МАНАС”
УНИВЕРСИТЕТИ

60	Компьютердик лаборатория (меймандарды кабыл алуу)	Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби
61	Окуу-өндүрүштүк мейманкана	Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби
62	Энтомология лабораториясы	Айыл чарба факультети
63	Молекуллярдык биология жана биотехнология лабораториясы	Айыл чарба факультети
64	Фитопатология лабораториясы	Айыл чарба факультети
65	Клиникалык лаборатория	Айыл чарба факультети
66	Биотехнология лабораториясы	Айыл чарба факультети
67	Мөмө-жемиш өсүмдүктөрүн изилдөө лабораториясы	Айыл чарба факультети
68	Талаа өсүмдүктөрүн изилдөө лабораториясы	Айыл чарба факультети
69	Тоют өсүмдүктөрүн изилдөө лабораториясы	Айыл чарба факультети
70	Нематологиялабораториясы	Айыл чарба факультети
71	Помология лабораториясы	Айыл чарба факультети
72	Гербология лабораториясы	Айыл чарба факультети
73	Урук өндүрүү лабораториясы	Айыл чарба факультети
74	Компьютердик лаборатория	Айыл чарба факультети
75	Компьютердик зал	Китепкана жана иш кагаздар башкармалыгы
76	Компьютердик зал	Китепкана жана иш кагаздар башкармалыгы
77	Компьютердик зал	Ден соолук, маданият жана спорт башкармалыгы
78	Компьютердик лаборатория	Маалымат технологиялар башкармалыгы
79	Компьютердик лаборатория	Маалымат технологиялар башкармалыгы

Булак: Административдик жана академиялык бөлүмдөр

4. Адам ресурстары

Университет адам ресурстарын башкарууда талбай изденүү жана ачык-айкын башкаруу жолун тандап алган. Бул жаатта кызматкерлердин иш натыйжалуулугун арттыруу жана өнүккөн технологияга ылайык долбоорлорду даярдоо максаттарын көздөп жатат.

Университет кызматкерлерди жумушка алууда санына эмес сапатына басым жасоо менен иште уюштурууга өзгөчө маани берет.

2010-жылдан бери 2547-номерлүү “Жогорку билим берүү жөнүндөгү” мыйзамга ылайык, Түркиянын 60 университетинен 372 академиялык жана 84 административдик кызматкер болуп бардыгы 456 кызматкер жумушка алынса, 309 академиялык, 113 административдик кызматкер болуп бардыгы 422 кызматкер жумуштан кеткен.

Ошондой эле, Камкорчулар кеңешинин чечимине ылайык сапаттуу академиялык кызматкер менен камсыздоо жана профессордук-окутуучулук курамды даярдоо жаатындагы иш-чаралар өз нугунда улантылып келет. Бөлүмдөрдүн ишин жакшыртуу үчүн 2010-жылдан тарта 36 кенже илимий кызматкер, 34 доценттин м.а. жана 2 доцент кызматына дайындалган.

20-таблица. Кызматкерлердин саны					2017-2018 өзгөртүү %
	2015	2016	2017	2018	
Академиялык кызматкер	514	552	536	501	-6,53
Административдик кызматкер	307	296	297	289	-2,69
Кыска мөөнөттүү келишим м-н иштеген администр. кызматкерлер	133	159	169	138	-18,34
Жалпы	954	1007	1002	928	-27,57

Булак: Кадрлар башкармалыгы(декабрь, 2018)

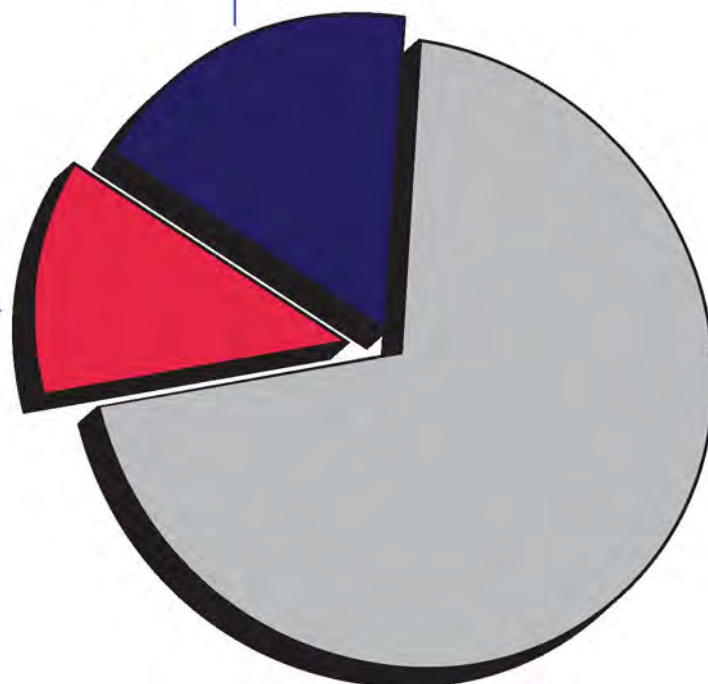
1-график. Кызматкерлердин кызмат ордуна карата бөлүштүрүлүшү

2-график. Академиялык кызматкерлердин штаттык кызмат ордуна жараша бөлүштүрүлүшү

Саат б-ча акы төлөнүүчү: 15,17

Жарым ставкада: 07,98

Толук ставкада: 76,85

21-таблица. Академиялык кызматкерлердин саны

Наамы	Штаттык кызмат орундарына жараша			
	Толук айлык акы алып иштеген	Жарым айлык акы алып иштеген	Саатына акы алып иштеген	Жалпы
Профессор	59	6	10	75
Доцент	42	8	27	77
Доценттин м.а.	42	0	0	42
Ага окутуучу. докт.	58	7	14	79
Ага окутуучу	46	11	18	75
Окутуучу	95	8	7	110
Адис	9	0	0	9
Кенже илим. кызматкер	34	0	0	34
Жалпы	385	40	76	501

Булак: Кадрлар башкармалыгы (декабрь, 2018)

4.1. Кыргыз Республикасынын жараны болгон академиялык кызматкерлер

Университетибизде 333 кыргызстандык жаран академиялык кызматкер катары эмгектенишет. Алардын ичинен 222сы толук айлык, 38и жарым айлык акы, 73ү саатына акы алып иштешет.

22-таблица. Кыргыз жараны болгон академиялык кызматкерлер

Наамы	Штаттык кызмат орундарына жараша			
	Толук айлык акы алып иштеген	Жарым айлык акы алып иштеген	Саатына акы алып иштеген	Жалпы
Профессор	23	6	9	38
Доцент	22	8	27	57
Доценттин м.а.	21	0	0	21
Ага окутуучу. докт.	51	7	14	72
Ага окутуучу	30	9	16	55
Окутуучу	43	8	7	58
Адис	5	0	0	5
Кенже илим. кызматкер	27	0	0	27
Жалпы	222	38	73	333

Булак: Кадрлар башкармалыгы(декабрь, 2018)

4.2. Түркия Республикасынан жана башка өлкөлөрдөн келген окутуучулар

Университетте Түркиядан 151, Кытайдан 6 жана Германиядан 1 жана АКШдан 1 жана Сириядан келген 1 академиялык кызматкер болуп бардыгы 168 чет элдик академиялык кызматкер эмгектенет.

23-таблица. ТР жана башка мамлекеттердин жараны болгон академиялык кызматкерлер

Наамы	Штаттык кызмат орундарына жараша			
	Толук айлык акы алып иштеген	Жарым айлык акы алып иштеген	Саатына акы алып иштеген	Жалпы
Профессор	36	0	1	37
Доцент	19	0	0	19
Доценттин м.а.	22	0	0	22
Ага окутуучу. докт.	6	0	0	6
Ага окутуучу	17	2	2	21
Окутуучу	52	0	0	52
Адис	4	0	0	4
Кенже илим. кызмат	7	0	0	7
Жалпы	163	2	3	168

Булак: Кадрлар башкармалыгы(декабрь, 2018)

3-график. Академиялык кызматкерлердин жарандыгына карата бөлүштүрүлүшү

4.3. Башка университеттерден келип, Кыргыз-Түрк “Манас” университетинде иштеп жаткан академиялык кызматкерлер

Түркия Республикасынын 2547-номерлүү “Жогорку билим берүү жөнүндөгү” мыйзамынын негизинде кызматка алынган 61 академиялык кызматкер эмгектенет.

24-таблица. Башка университеттерден келип иштеген академиялык кызматкерлер			
Наамы	Иштеген бөлүмү	Келген университети	Киши саны
Проф.	Гуманитардык факультети Табигый илимдер факультети Экономика жана башкаруу фак. Ветеринария факультети Айыл-чарба факультети Кесиптик жогорку мектеп Теология факультети Көркөм өнөр факультети Коммуникация факультети Инженерия факультети Дене тарбия ж-а спорт жогорку мектеби	Селчук университети Он тогузунчу май университети Эржийес университети Памуккале университети Акдениз университети Балыкесир университети Фырат университети Ахи эвран университети Анкара университети Жумхурийет университети Мармара университети Мерсин университети Режеп Тайип Эрдоган университети Сүтчү имам университети Йылдырым Бейазыт университети Йылдыз техникалык университети Думлупынар университети Муш Алпарслан университети Ван жүзүнчү жыл университети	29
Доцент	Гуманитардык факультети Табигый илимдер факультети Экономика жана башкаруу фак. Теология факультети Коммуникация факультети Айыл-чарба факультети Дене тарбия ж-а спорт жогорку мектеби Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби Кесиптик жогорку мектеп	Эржийес университети Ататүрк университети Нежметтин Эрбакан университети Селчук университети Он тогузунчу май университети Балыкесир университети Чукурова университети Думлупынар университети Килис 7 аралык университети Ушак университети Мимар Синан көркөм өнөр университети Кожаели университети Сүлейман Демирел университети	18
Доцент. м.а.	Гуманитардык факультети Экономика жана башкаруу фак. Теология факультети Ветеринария факультети Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби Көркөм өнөр факультети Коммуникация факультети	Селчук университети Он тогузунчу май университети Нежметтин Эрбакан университети Памуккале университети Газиосманпаша университети Аднан Мендерес университети Гүмүшхане университети Ялова университети Шырнак университети Акдениз университети Маданият университети Бүлент Эжевит университети Мустафа Кемаль университети	14
Жалпы			61

Булак: Кадрлар башкармалыгы(декабрь, 2018)

4.4. Академиялык кызматкерлердин жаш курагына карай бөлүнүшү

Академиялык кызматкерлердин жаш курагына карата бөлүштүрүлүшүндө 51 жаш жана андан жогору, 41-50 жаш курактагылар башка 3 курактык топтордун тең жарымын үзгөндүгүн көрүүгө болот.

25-таблица. Академиялык кызматкерлердин жаш курагына жараша бөлүштүрүлүшү

	23-30 жаш	31-35 жаш	36-40 жаш	41-50 жаш	51 жаштан жогору	Жалпы
Киши саны	43	60	93	137	168	501
% Көрсөткүч	8,58	11,98	18,56	27,35	33,53	100,00

Булак: Кадрлар башкармалыгы(декабрь, 2018)

4-график. Академиялык кызматкерлердин жаш курагына жараша бөлүштүрүлүшү

26-таблица. Академиялык кызматкерлердин илимий наамына жана жаш курагына жараша бөлүштүрүлүшү

Наамы	23-30 жаш	31-35 жаш	36-40 жаш	41-50 жаш	51 жаштан жогору
Профессор	0	0	3	9	63
Доцент	0	0	6	24	47
Доценттин м.а.	0	4	20	18	0
Ага окутуучу. докт.	0	12	17	29	21
Ага окутуучу	6	9	13	19	28
Окутуучу	17	19	31	35	8
Адис	0	2	3	3	1
Кенже илим. кызматкер	20	14	0	0	0
Жалпы	43	60	93	137	168

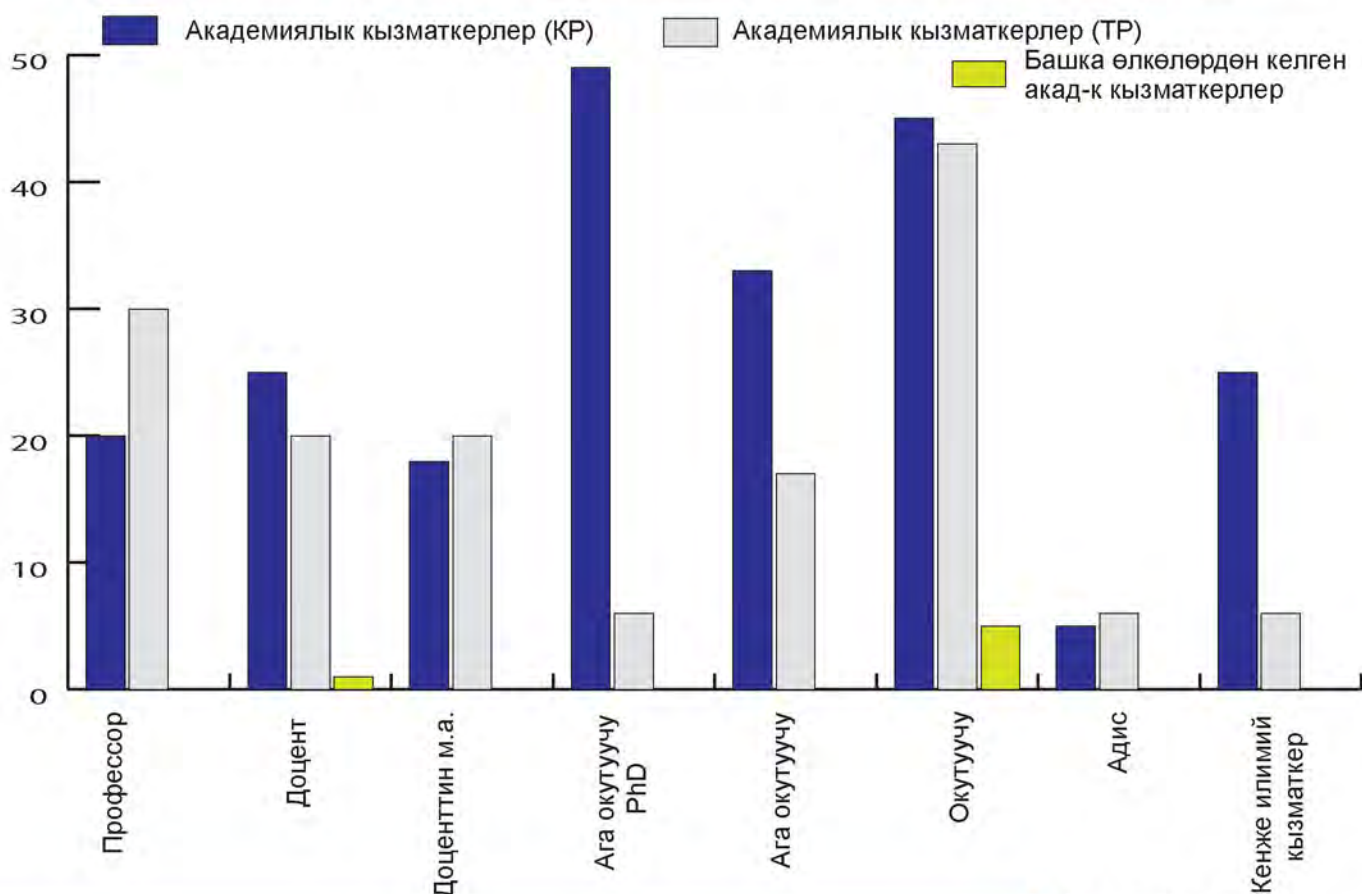
4.5. Эмгек келишиминин негизинде толук айлык акы менен иштеген академиялык кызматкерлер

Университетте толук айлык акы менен иштеген академиялык кызматкерлер төмөндөгү таблицада берилген.

27-таблица. Эмгек келишиминин негизинде толук ставкада эмгектенген академиялык кызматкерлер			
Наамы	КР	ТР	Башка өлкөлөрдөн келген ак. кызматкерлер
Профессор	23	36	-
Доцент	22	21	1
Доценттин м.а.	21	7	-
Доценттин м.а.*	0	12	-
Ага окутуучу, докт.	51	6	-
Ага окутуучу	30	16	2
Окутуучу	45	48	5
Адис	5	4	-
Кенже илим.кызматкер	26	7	-
Жалпы	223	157	8

Булак: Кадрлар башкармалыгы (январь, 2019)

5-график. Штаттык курам боюнча академиялык кызматкерлердин бөлүштүрүлүшү

ЖАЛПЫ МААЛЫМАТ

4.6. Академиялык кызматкерлерди дайындoo / кызматтан бошотуу

Университеттеги кадр маселесинде сапатка маани берүү принцибине таянып дайындалат жана профессордук-окутуучулук курамдын жетишкендиктерине баа берүү жыйынтыктарын эске алуу менен иш жүргүзүлөт.

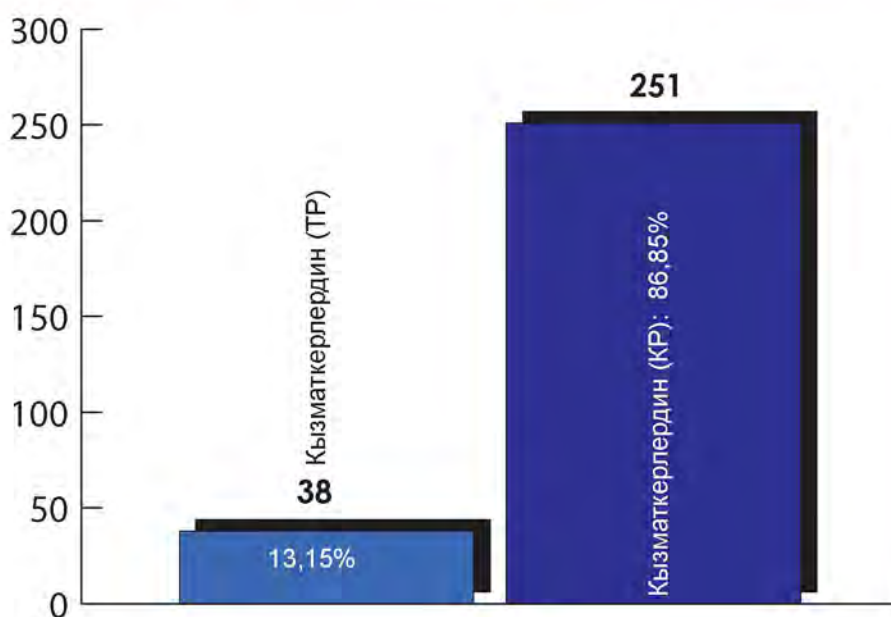
2017		2018	
"Кызматка дайындалган"	"Кызматтан кеткен "	"Кызматка дайындалган"	"Кызматтан кеткен "
41	47	32	20

Булак: Кадрлар башкармалыгы (декабрь, 2018)

4.7. Административдик кызматкерлер

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин административдик структурасынын схемасы жана административдик кызмат орундарынын саны Камкорчулар кеңешинин 2011-жылдын 30-сентябрында №2011-02-жыйынында ал эми административдик кызматкерлерге төлөнө турган айлык маяналардын өлчөмдөрү 2009-жылдын 15-декабрында 2009-02-номерлүү жыйынында аныкталып бекитилген. Буга ылайык, университеттин административдик кызматкерлерин дайындoo иштери иреттүү жана уюштурулган формада жүргүзүлүшү камсыздалган.

6-график. Административдик кызматкерлердин өлкөлөргө карата катнашы

29-таблица. Административдик кызматкерлердин бөлүмдөргө карата бөлүштүрүлүшү

БӨЛҮМҮ	Кызматкерлердин саны (ТР)	Кызматкерлердин саны (КР)	Жалпы
Ректорат ж-а башкы катчылык	8	29	37
Анкара байланыш бюросу	3	0	3
Кадрлар башкармалыгы	3	5	8
Стратегиялык пландаштыруу бөлүмү	5	7	12
Китепкана жана иш кагаздар башкармалыгы	0	11	11
Студенттик иштер башкармалыгы	1	9	10
Материалдык-техникалык камсыздоо башкармалыгы	6	48	54
Ден соолук, маданият жана спорт башкармалыгы	1	56	57
Маалыматтык-технологиялар башкармалыгы	0	12	12
Курулуш иштери башкармалыгы	3	17	20
Табигый илимдер факультети	0	1	1
Гуманитардык факультет	1	7	8
Инженерия факультети	0	7	7
Коммуникация факультети	1	6	7
Экономика жана башкаруу факультети	0	4	4
Айыл чарба факультети	0	3	3
Ветеринария факультети	0	1	1
Көркөм өнөр факультети	1	2	3
Чет тилдер жогорку мектеби	1	3	4
Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби	0	4	4
Теология факультети	0	3	3
Кесиптик жогорку мектеп	0	2	2
Дене тарбия жана спорт жогорку мектеби	3	6	9
Коомдук илимдер институту	0	6	6
Табигый илимдер институту	0	2	2
Студенттерди тандоо жана жайгаштыруу борбору	1	0	1
Жалпы	38	251	289

Булак: Кадрлар башкармалыгы (декабрь, 2018)

4.8.Административдик кызматкерлердин билим деңгээли

30-таблица. Административдик кызматкерлердин билим деңгээли

	Башт-ч класс	Орто билим	Орто кесиптик билим	Бакалавр	Магистратура/ докторантура	Бардыгы
Кисинин саны	9	63	9	59	149	289
%	3,11	21,80	3,11	20,42	51,56	100,00

Булак: Кадрлар башкармалыгы (декабрь, 2018)

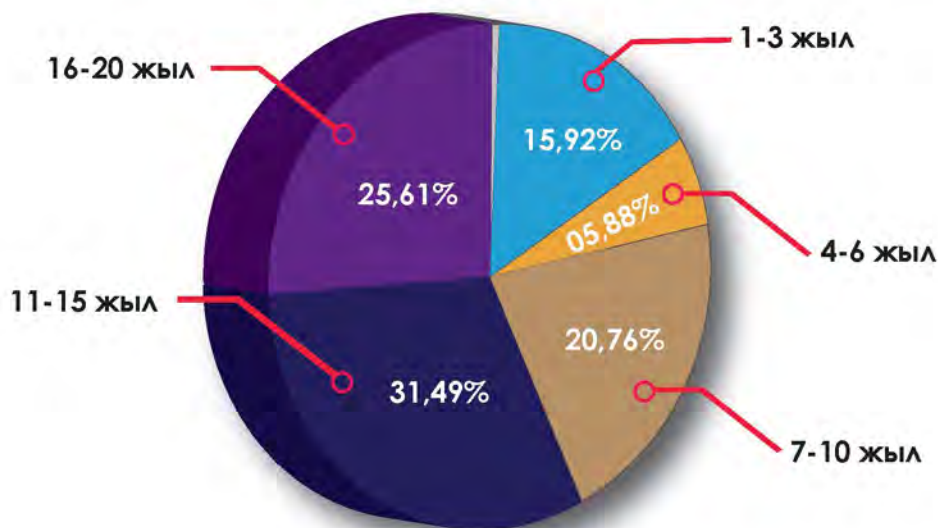
4.9.Административдик кызматкерлердин эмгек стажы

31-таблица. Административдик кызматкерлердин эмгектенген жылдарына жараша бөлүштүрүлүшү

	1-3 жыл	4-6 жыл	7-10 жыл	11-15 жыл	16-20 жыл	21 жыл жана андан жогору	Жалпы
Кисинин саны	46	17	60	91	74	1	289
%	15,92	5,88	20,76	31,49	25,61	0,35	100

Булак: Кадрлар башкармалыгы (декабрь, 2018)

7-график. Административдик кызматкерлердин эмгек стажына жараша бөлүштүрүлүшү

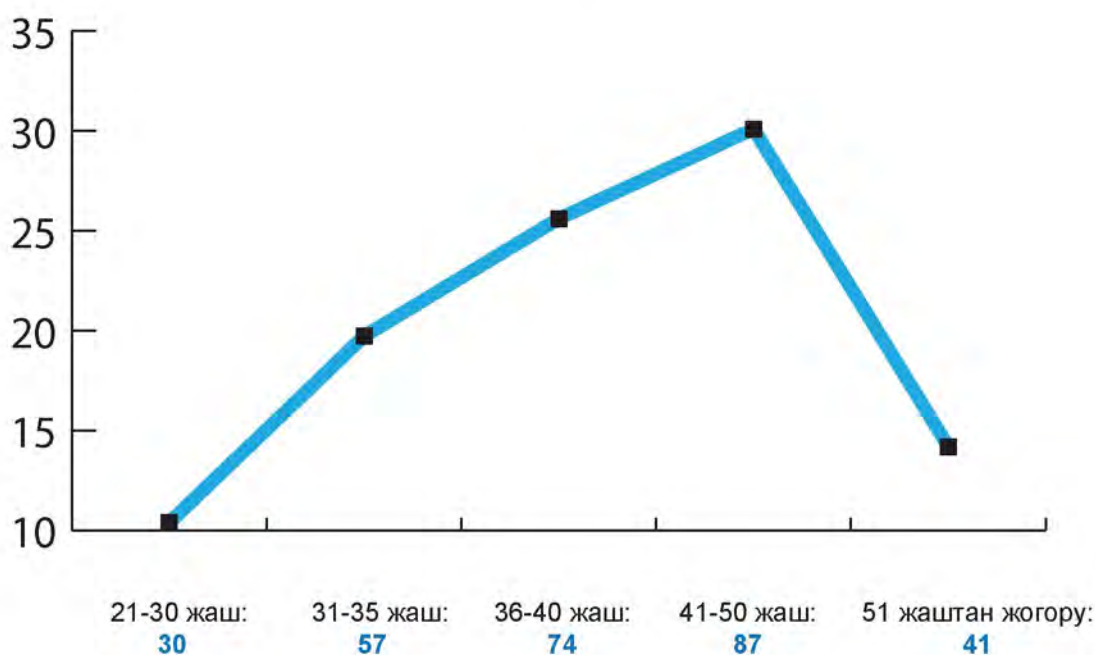
4.10. Административдик кызматкерлердин жаш курагына жараша бөлүштүрүлүшү

Административдик кызматкерлердин көпчүлүк бөлүгүн 31-50 жаш курактыгы кызматкерлер түзөөрүн төмөндө берилген таблицадан байкоого болот.

32-таблица. Административдик кызматкерлердин жаш курагына жараша бөлүштүрүлүшү						
	23-30 жаш	31-35 жаш	36-40 жаш	41-50 жаш	51 жаштан жогору	Жалпы
Кишинин саны	30	57	74	87	41	289
% көрсөткүчү	10,38	19,72	25,61	30,10	14,19	100,00

Булак: Кадрлар башкармалыгы (декабрь, 2018)

8-график. Административдик кызматкерлердин жаш курагына жараша бөлүштүрүлүшү

4.11.Административдик кызматкерлердин жумушка алынуусу / жумуштан кетиши

33-таблица. Административдик кызматкерлердин жумушка алынуусу / жумуштан кетиши			
2017		2018	
"Жумушка алынган"	"Жумуштан кеткен "	"Жумушка алынган"	"Жумуштан кеткен "
15	11	7	12

Булак: Кадрлар башкармалыгы(декабрь, 2018)

4.12. Келишимдик негизде иштеген кызматкерлер

34-таблица. Келишимдик негизде иштеген кызматкер (Иштеген позициясына жараша)	
Кызматы	Саны
Юрист	2
Инженер-программист	1
Кызматкер	25
Дарыгер	6
Медайым	3
Уста / кызматкер	2
Техникалык кызматкер	13
Оператор	2
Машыктыруучу	6
Музикант	26
Катчы	5
Лабораториялык кызматкери	3
Коопсуздук кызматкери	14
Жүк ташуучу	29
Адис	1
Жалпы	138

Булак: Кадрлар башкармалыгы(декабрь, 2018)

5. Көрсөтүлгөн кызматтар

5.1. Студенттерге көрсөтүлгөн кызматтар

5.1.1. Билим берүү кызматтары

Кыргыз-Түрк “Манас” университети бейпилдик өкүм сүргөн чөйрөдө жаштарга билим берүү, аларды коомго пайда келтиргендей тарбиялоо, тажрыйбалуу адис катары даярдоо жана алдына “эл аралык марка болуу” максаттарын коюу менен агартуу ишинде өз милдетин аткарууда. Окуу-тарбия иштерине салым кошуу жана жаңычылдык киргизүү менен өзүн далилдеген Кыргыз-Түрк “Манас” университети алдына койгон максаттарына ылайык, алдыга карай ишенимдүү адымдап бара жатат. Өмүр бою үйрөнүү түшүнүгүн туу тутуунун, инсанга багытталган окутуу принцибинин жана күчтүү материалдык-техникалык базасынын аркасында заманбап деңгээлде окуу-тарбия иштерин жүргүзүп келет.

Университетте окутуу түрк жана кыргыз тилдеринде жүргүзүлөт. Муну менен катар эле чет тилдер жогорку мектебинин тил үйрөтүү даярдоо курсунда орус, англис жана кытай тилдери да окутулат.

2017-2018-окуу жылында университеттин 9 факультетинде, 3 жогорку мектебинде жана 1 кесиптик жогорку мектебинде орто жана жогорку кесиптик билим берүү программалары, ошондой эле 2 институтунда ЖОЖдон кийинки билим берүү программалары жүзөгө ашырылып, 5 илимий изилдөө борборунда, студенттерди тандоо жана жайгаштыруу борборунда жана үзгүлтүксүз билим берүү борборунда окуу-тарбия иштери жүргүзүлгөн.

5.1.1.1. Орто кесиптик билим берүү жана бакалавр программалары

35-таблица. Факультеттерде/жогорку мектептерде ж-а кесиптик жогорку мектебинде б-ча 2 жана 4 жылдык билим берүү программаларынын саны

Аталышы	Саны
Гуманитардык факультет	11
Табиғый илимдер факультети	3
Көркөм өнөр факультети	4
Экономика жана башкаруу факультети	4
Теология факультети	2
Коммуникация факультети	3
Инженерия факультети	4
Ветеринария факультети	1
Айыл чарба факультети	2
Дене тарбия жана спорт жогорку мектеби	3
Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби	2
Чет тилдер жогорку мектеби	-
Кесиптик жогорку мектеп	7
Жалпы	46

Университетте күчтүү материалдык-техникалык базаны пайдалануу менен билим берүү жаатында заманбап мүмкүнчүлүктөр жана билим берүү кызматы көрсөтүлүп келет. Өзгөчө баса белгилеп айтсак Manas теле-радио берүүлөрү жана кабар маалыматтык бюллетени аркылуу көптөгөн мекеме, уюмдар менен кызматташтык жүргүзүп келет. Окуу жайыбызда дистанттык билим берүү системасы түзүлүп, жалпы билим берүүчү сабактар аталган система аркылуу борбордук билим берүү иш-аракети башталган(<http://eders.manas.edu.kg/>). Түрк, кыргыз жана орус тилдерин бирдей ыкмалар аркылуу кеңири үйрөтүү максатында курстар өтүлүп, жыйынтыгында сертификат тапшыруучу программалар уюштурулган. Өзгөчө, Үзгүлтүксүз билим берүү программасы боюнча кызматкерлерибизге жана студенттерибизге түрдүү курстар өтүлөт. Кош диплом программасынын негизиндеги Селчук жана Нежметтин Эрбакан университеттери менен келишимдер түзүлүп, мындан ары да өнүктүрүү үчүн аракеттер жасалууда. Баса белгилесек, профессордук-окутуучулук курамды даярдоо программасынын негизинде 2 кенже илимий кызматкер алгачкы этапта Селчук университетине кызматка тажрыйба алмашуу үчүн иштеп келүүгө жөнөтүлгөн. Ушуну менен катар эле университеттер аралык түзүлгөн кызматташтыктардын алкагында студент жана академиялык кызматкерлер үчүн алмашуу программаларынан пайдалануу мүмкүнчүлүктөрү түзүлгөн.

Өзгөчө студенттерибизге психологиялык көмөк жана кеңеш берүү кызматтары менен бирге жеке инсандык өнүгүү, чет өлкөлөрдө практикадан өтүү мүмкүнчүлүктөрү түзүлгөн. 2018-жылы 283 студент ректораттын жана факультеттин жүргүзгөн иш-аркеттерине ылайык практикадан өтүү үчүн чет өлкөгө жиберилген.

36-таблица. 2017-2018-оқуу жылындағы студенттердин саны

Факультеттердин жана бөлүмдөрдүн аталышы	Эркек	Кыз	Жалпы
ГУМАНИТАРДЫК ФАКУЛЬТЕТ	221	607	828
БАТЫШ ТИЛДЕРИ (АНГЛИС ТИЛИ ЖАНА АДАБИЯТЫ) БӨЛҮМҮ	18	75	93
ЧЫГЫШ ТИЛДЕРИ (КЫТАЙ ТИЛИ ЖАНА АДАБИЯТЫ) БӨЛҮМҮ	12	47	59
ЧЫГЫШ ТИЛДЕРИ (ОРУС ТИЛИ ЖАНА АДАБИЯТЫ) БӨЛҮМҮ	22	43	65
ФИЛОСОФИЯ БӨЛҮМҮ	14	27	41
СИНХРОНДУК КОТОРМО БӨЛҮМҮ (КЫРГЫЗЧА-АНГЛИСЧЕ)	14	57	71
СИНХРОНДУК КОТОРМО БӨЛҮМҮ (КЫРГЫЗЧА-ТҮРКЧӨ)	8	54	62
СИНХРОНДУК КОТОРМО БӨЛҮМҮ (ТҮРКЧӨ-ОРУСЧА)	32	52	84
ПСИХОЛОГИЯЛЫК КЕҢЕШ ЖАНА КӨМӨК БӨЛҮМҮ	20	67	87
СОЦИОЛОГИЯ БӨЛҮМҮ	11	50	61
ТАРЫХ БӨЛҮМҮ	35	51	86
ТҮРКОЛОГИЯ БӨЛҮМҮ	35	84	119
ТАБИГЫЙ ИЛИМДЕР ФАКУЛЬТЕТИ	80	193	273
БИОЛОГИЯ БӨЛҮМҮ	6	80	86
МАТЕМАТИКА БӨЛҮМҮ	11	48	59
КОЛДОНМО МАТЕМАТИКА ЖАНА ИНФОРМАТИКА БӨЛҮМҮ	63	65	128
КӨРКӨМ ӨНӨР ФАКУЛЬТЕТИ	93	149	242
ГРАФИКА БӨЛҮМҮ	19	42	61
МУЗЫКАЛЫК ӨНӨР БӨЛҮМҮ	10	32	42
ЖИВОПИСЬ БӨЛҮМҮ	26	36	62
ТЕАТРАЛДЫК ӨНӨР БӨЛҮМҮ	38	39	77
ЭКОНОМИКА ЖАНА БАШКАРУУ ФАКУЛЬТЕТИ	222	315	537
ФИНАНСЫ ЖАНА КРЕДИТ БӨЛҮМҮ	47	79	126
ЭКОНОМИКА БӨЛҮМҮ	57	80	137
МЕНЕДЖМЕНТ БӨЛҮМҮ	60	80	140
ЭЛ АРАЛЫК МАМИЛЕЛЕР БӨЛҮМҮ	58	76	134
ТЕОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТИ	74	118	192
ДИН ТААНУУ БӨЛҮМҮ	21	52	73
ИСЛАМ ТААНУУ БӨЛҮМҮ	53	66	119
КОММУНИКАЦИЯ ФАКУЛЬТЕТИ	151	296	447
ЖУРНАЛИСТИКА БӨЛҮМҮ	39	101	140
КООМ МЕНЕН БАЙЛАНЫШ ЖАНА ЖАРНАМА БӨЛҮМҮ	40	109	149
РАДИО, ТЕЛЕКӨРСӨТҮҮ ЖАНА КИНЕМАТОГРАФИЯ	72	86	158
ИНЖЕНЕРИЯ ФАКУЛЬТЕТИ	199	202	401

Факультет жана бөлүмдөрдүн аталышы	Эркек	Кыз	Жалпы
КОМПЬЮТЕРДИК ИНЖЕНЕРИЯ БӨЛҮМҮ	113	34	147
ЭКОЛОГИЯЛЫК ИНЖЕНЕРИЯ БӨЛҮМҮ	32	44	76
ТАМАК-АШ ИНЖЕНЕРИЯСЫ БӨЛҮМҮ	30	69	99
ХИМИЯЛЫК ИНЖЕНЕРИЯ БӨЛҮМҮ	24	55	79
ВЕТЕРИНАРИЯ ФАКУЛЬТЕТИ	55	43	98
ВЕТЕРИНАРИЯ БӨЛҮМҮ	55	43	98
АЙЫЛ ЧАРБА ФАКУЛЬТЕТИ	44	102	146
МӨМӨ-ЖЕМИШ ЖАНА ТАЛАА ӨСҮМДҮКТӨРҮ БӨЛҮМҮ	28	36	64
ӨСҮМДҮКТӨРДҮ КОРГОО БӨЛҮМҮ	16	65	81
ЗООТЕХНИКАЛЫК БӨЛҮМ		1	1
ДЕНЕ ТАРБИЯ ЖАНА СПОРТ ЖОГОРКУ МЕКТЕБИ	96	26	122
МАШЫКТЫРУУЧУЛАРДЫ ДАЯРДОО БӨЛҮМҮ	48	10	58
ДЕНЕ ТАРБИЯ ЖАНА СПОРТ МУГАЛИМИ БӨЛҮМҮ	48	16	64
ТУРИЗМ ЖАНА МЕЙМАНКАНА ИШТЕТҮҮ ЖОГОРКУ МЕКТЕБИ	174	290	464
РЕСТОРАН ИШИ ЖАНА КУЛИНАРДЫК ӨНӨР БӨЛҮМҮ	56	65	121
САЯКАТ ИШИ ЖАНА ГИД КЫЗМАТЫ БӨЛҮМҮ	81	106	187
ТУРИЗМ ЖАНА МЕЙМАНКАНА ИШТЕТҮҮ БӨЛҮМҮ	37	119	156
ЧЕТ ТИЛДЕР ЖОГОРКУ МЕКТЕБИ	513	846	1359
ТИЛ БОЮНЧА ДАЯРДОО ПРОГРАММАСЫ	513	846	1359
КЕСИПТИК ЖОГОРКУ МЕКТЕП	97	262	359
ОФИС МЕНЕДЖМЕНТ ПРОГРАММАСЫ	11	36	47
МЕКТЕПКЕ ЧЕЙИНКИ БАЛДАРДЫ ТАРБИЯЛОО	0	47	47
КУРУЛУШ ПРОГРАММАСЫ	30	22	52
БУХГАЛТЕРДИК ЭСЕП ПРОГРАММАСЫ	9	53	62
АВТОУНААЛАРДЫ ТЕЙЛӨӨ ЖАНА ОҢДОО ПРОГРАММАСЫ	27	11	38
МАРКЕТИНГ ПРОГРАММАСЫ	10	34	44
ТУРИЗМ ЖАНА МЕЙМАНКАНА ИШТЕТҮҮ ПРОГРАММАСЫ	10	59	69
ЖАЛПЫ	2019	3449	5468

Булак: Студенттик иштер боюнча башкармалык (январь, 2018)

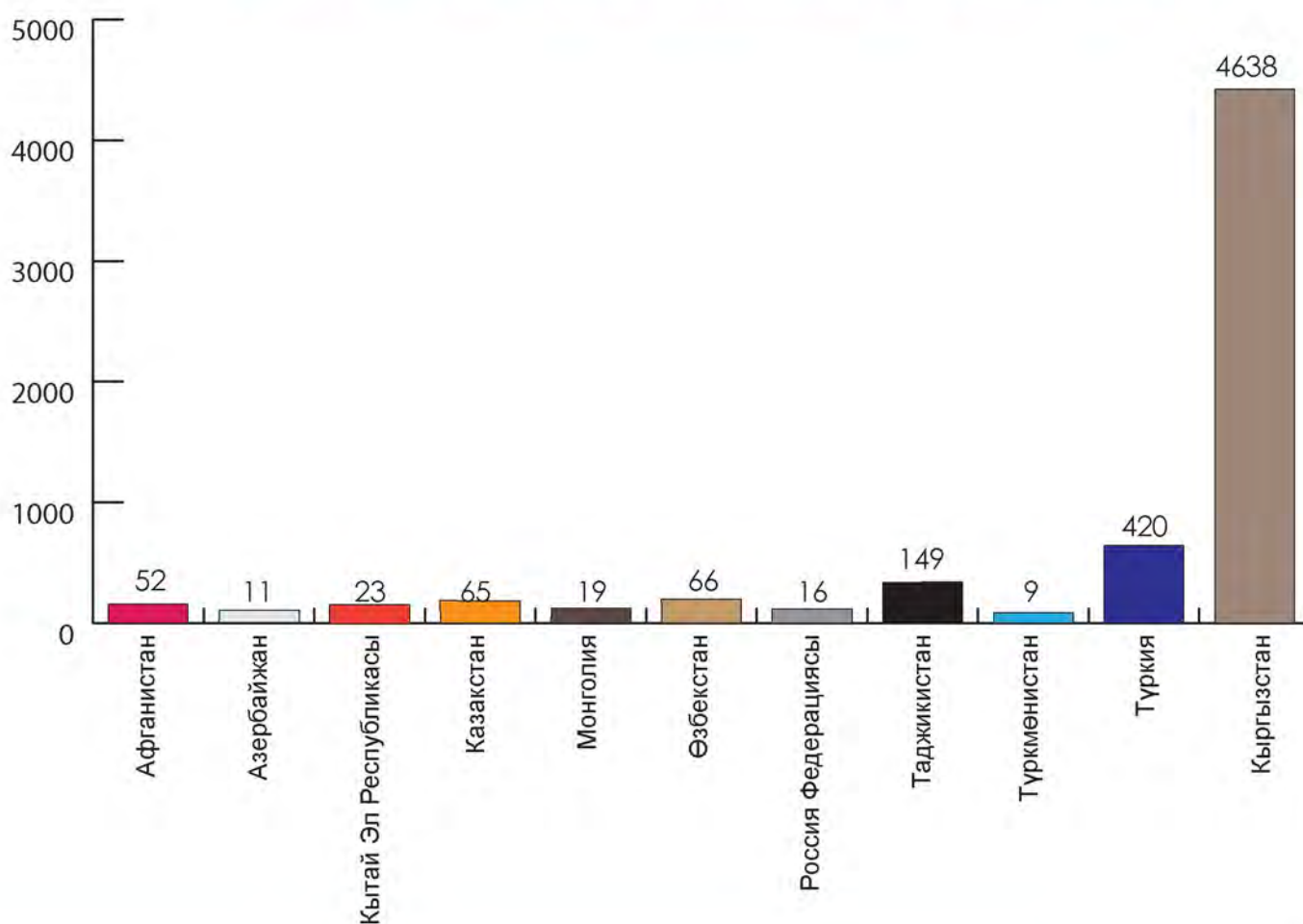
“ **63,08 %** Кыз ”
“ **36,92 %** Эркек ”

1.	Афганистан	52
2.	Азербайжан	11
3.	Кытай Эл Республикасы	23
4.	Казакстан	65
5.	Кыргызстан	4638
6.	Монголия	19
7.	Өзбекстан	66
8.	Россия Федерациясы	16
9.	Таджикстан	149
10.	Түркия	420
11.	Түркмөнстан	9
Бардыгы		5468

Булак: Студенттик иштер боюнча башкармалык (январь, 2018)

9-график. Студенттердин жарандыгына карата бөлүштүрүлүшү

38-таблица. Студенттерге бөлүнгөн квоталардын саны жана аларды толтуруу

	Квота	Катталган	"Толгон орундардын %дык көрсөткүчү"
Факультеттер	1102	982	89,11%
Жогорку мектептер	396	325	82,07%
Кесиптик жогорку мектеп	400	297	74,25%
ЖАЛПЫ	1898	1604	84,51%

Булак: Студенттик иштер боюнча башкармалык (январь, 2018)

2017-2018-окуу жылында кабыл алынган студенттердин сандык көрсөткүчү мурдагы жылдарда болгон сыяктуу эле бирдей деңгээлде болгондугу аныкталды.

39-таблица. 2017-2018–окуу жылында университеттен кеткен студенттердин саны

Өз каалоосу менен	Сабактардын каттоолорун жаңыртпагандыктан	Сабактагы жетишпегендиктеринен улам	Сабактарга катышпагандыгы үчүн	Тартип жазасы	Башка университетке тапшыруу	Башка себептерден улам	Алмашуу программасы	Бардыгы	Студенттердин саны	Кoeffициенти %
325	90	44	123	3	3	1	13	602	5468	11,01%

Булак: Студенттик иштер боюнча башкармалык (январь, 2018)

2017-2018-окуу жылында университеттен 3 студент башка жогорку окуу жайына которулуп, университеттен кеткен. 172 студент университеттин ичинде Манас университетинин кирүү сынагы аркылуу башка программаларга которулган.

40-таблица. 2017-2018-окуу жылында тартип жазасын алган студенттердин саны жана алган жазалардын түрлөрү

"Университеттен чыгаруу"	"2 жарым жылга мөөнөткө унив-тен четтетүү"	"жарым жылдык мөөнөткө унив-тен четтетүү"	"1 аптадан 1 айлык мөөнөткө унив-тен четтетүү"	Сөгүш	Эскертүү	Жалпы
3	-	4	18	1	6	31

Булак: Студенттик иштер боюнча башкармалык (январь, 2018)

Стипендиянын түрлөрү

1. Кирүү сынагына ылайык берилген стипендия: Бул даярдоо курсунан тартып 1-курстун биринчи жарым жылдыгына чейин төмөндө белгиленген шарттарга ылайык бериле турган стипендия болуп саналат. Студент бул категориялардын биринен гана стипендия алат. Кирүү сынагына ылайык берилген стипендия алган студенттер биринчи курстун экинчи жарым жылдыгынан тартып академиялык

жетишкендиктери үчүн стипендияга ээ болот.

а) Биринчи категориядагы стипендия: Манас-СТЖСнын (студенттерди тандоо жана жайгаштыруу сынагы) бир түрү (коомдук/ табигый илимдер/ жалпы билим берүү) же КРнын жалпы республикалык тестирилөөнүн (Грант/ ЖРТ) жыйынтыгы боюнча тизмеде биринчи 50 орунду ээлеген жана Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги тарабынан уюштурулган олимпиадаларда ар бир илимий багыт боюнча алгачкы үч орунду ээлеген студенттер менен ТРнын Студенттерди тандоо жана жайгаштыруу сынагы боюнча тизмеде тургандардын алгачкы 15 пайызын түзгөн жана университеттин каттоосунан өткөн студенттерге берилүүчү стипендия.

б) Экинчи категориядагы стипендия: Манас-СТЖСнын (Студенттерди тандоо жана жайгаштыруу сынагы) бир түрү (коомдук/ табигый илимдер/ жалпы билим берүү) же КРнын жалпы республикалык тестирилөөнүн (Грант/ ЖРТ) жыйынтыгы боюнча тизмеде экинчи 50 (51-100) орунду ээлеген студенттер менен ТРнын Студенттерди тандоо жана жайгаштыруу сынагы боюнча тизмеде тургандардын алгачкы 20 пайызын түзгөн жана университеттин каттоосунан өткөн студенттерге берилүүчү стипендия.

2. Жөлөк стипендиясы: Университетке Түркия жана Кыргызстандан башка мамлекеттерден кабыл алынган студенттерге академиялык жетишкендик боюнча стипендиясынын биринчи категориясына жараша даярдоо курсунда жана биринчи курстун биринчи семестринин аягына чейин берилүүчү стипендия. Жөлөк стипендиясын алган студенттер биринчи курстун экинчи семестринен тартып, академиялык жетишкендик боюнча стипендия алышат.

3. Академиялык жетишкендик боюнча стипендия: биринчи курстун экинчи жарым жылдыгынан тарта жана ар бир жарым жылдыктын аягында студенттердин академиялык жетишкендиктери эске алынып берилген стипендия.

а) Биринчи категориядагы стипендия: Жетишүүнүн орточо баллы 3.50-4.00 ортосунда болгон студенттерге берилүүчү стипендия. **б) Экинчи категориядагы стипендия:** Жетишүүнүн орточо баллы 3.00-3.49 ортосунда болгон студенттерге берилүүчү стипендия.

41-таблица. Стипендия алган студенттердин саны		
Стипендиянын түрү	Өлчөмү (сом)	Студенттин саны
Кируу сынагы боюнча стипендия (1-категория)	1600	328
Кируу сынагы боюнча стипендия (2-категория)	1300	834
Жөлөк стипендиясы	1600	135
Академиялык жетишкендиги б-ча стипендия (1-категория)	2500	39
Академиялык жетишкендиги б-ча стипендия (2-категория)	1500	35
Улуттук спортчу стипендиясы	2500	2
Жалпы	11000	1373

Булак: Студенттик иштер боюнча башкармалык (январь, 2018)

4. Улуттук спортчуларга берилүүчү стипендия: Кыргыз Республикасы менен Түркия Республикасынын атынан эл аралык таймаштарда олимпиадалык спорт оюндарына катышкан жана “улуттук спортчу” наамына ээ болгондорго “университетке өткөн студенттерге берилүүчү стипендиянын” 1-категориясы боюнча даярдоо курсунда жана биринчи курстун биринчи семестринин аягына чейин берилүүчү стипендия. Бул стипендия биринчи курстун экинчи семестринен тартып, жетишүүнүн орточо баллы 2.50дөн жогору болгон студенттерге төлөнөт. Бул стипендияны алган студенттер университет ылайык көргөн университеттердин ортосундагы таймаштарга Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин атынан катышууга милдеттүү. Болбосо, стипендия төлөнбөйт. “Улуттук спортчу” стипендиясын алуу үчүн студент тийиштүү министрлик же федерациядан алган акыркы 3 (үч) жылдын ичинде “улуттук спортчу” экендигин тастыктаган документи жана арызы менен кайрылышы керек. Бул документ

университеттин Башкаруу кеңеши тарабынан бекитилиши зарыл. Магистратура жана докторантура программалары боюнча билим алган 89 студентке жалпы стипендия менен окуудагы жетишкендиктери үчүн стипендиялар берилүүдө. 2017-2018-окуу жылы ичинде күндүзгү билим берүү формасы менен окуган студенттердин жалпы санынын 25%ын стипендия алып окуган студенттер түзөт.

42-таблица. Бүтүрүүчүлөрдүн саны

“Академиялык жыл”	ТР	КР	Башка	Жалпы
2011-2012	42	350	27	419
2012-2013	90	470	12	572
2013-2014	54	498	18	570
2014-2015	66	534	17	617
2015-2016	66	614	17	697
2016-2017	54	657	18	729
2017-2018	69	677	35	781

Булак: Студенттик иштер боюнча башкармалык (январь, 2018)

43-таблица. Жылдарга карата окутуучуга туура келген студенттердин саны

“Академиялык жыл”	“Программа саны”	“Студенттердин саны”	Окутуучу-дын саны	“Бир окутуучуга туура келген студенттер % ”
		(А)	(Б)	(А/Б)
2011-2012	43	3784	520	7,28
2012-2013	49	4173	525	7,95
2013-2014	46	4482	492	9,11
2014-2015	46	4802	514	9,34
2015-2016	46	5037	552	9,13
2016-2017	46	5277	536	9,84
2017-2018	46	5468	501	10,91

Булак: Студенттик иштер боюнча башкармалык (январь, 2018)

44-таблица. 2017-2018-окуу жылына карата профессордук-окутуучулук курамга туура келген студенттердин саны

“Академиялык жыл”	“Програм-дын саны”	“Студенттин саны”	Проф.-окутуучулук курам	“Бир профессор окутуучуга туура келген студенттер (А/Б)
		(А)	(Б)	(А/Б)
2016-2017	46	5277	196	26,92
2017-2018	46	5468	194	28,18

Булак: Студенттик иштер боюнча башкармалык (январь, 2018)

45-таблица. 2017-2018-окуу жылында студент алмашуу программасынын алкагында келген студенттер

Университети	Бөлүмү	Студенттин саны
<i>Мевляна алмашуу программасы</i>		
Аднан Мендерес университети	Туризм саякат иши жана гид кызматы	2
Акдениз университети	Живопись	1
Абант Иззет Байсал университети	Эл аралык мамилелер	1
Ахи Эвран университети	Эл аралык мамилелер	1
Агры Ибрахим Чечен университети	Орус тили жана адабияты	1
Анкара университети	Тарых	1
Жумхурийет университети	Социология	2
Эржийес университети	Орус тили жана адабияты	1
	Кытай тили жана адабияты	1
Искендер техникалык университети	Туризм саякат иши жана гид кызматы	1
Селчук университети	Экономика	2
	Эл аралык мамилелер	1
	Коом менен байланыш жана жарнама бөлүмү	1
Мерсин университети	Ресторан иши жана кулинардык өнөр	1
	Түркология	1
Мугла Сыткы Кочман университети	Түркология	1
<i>Орхон алмашуу программасы</i>		
Ататүрк Университети	Эл аралык мамилелер	3
Ахмет Йесеви эл аралык казак-түрк университети	Эл аралык мамилелер	1
<i>Эки тараптуу кызматташтык менен алмашуу программасы</i>		
Ош мамлекеттик университети	Колдонмо математика жана информатика	4
	Дин таануу	3
ЖАЛПЫ		41

Булак: КТМУнун Мевляна алмашуу программасынын координаторлугу

"Come, come again, whoever you are, come!
Heathen, fire worshipper or idolatrous, come!
Come even if you broke your penitence a hundred times,
Ours is the portal of hope, come as you are."

Mevlana Celaleddin Rumi

46-таблица. 2017-2018-окуу жылында студент алмашуу программасынын алкагында кеткен студенттер

Келген университети	Бөлүмү	"Студенттерин саны"
<i>Мөөляна алмашуу программасы</i>		
Аднан Мендерес университети	Туризм саякат иши жана гид кызматы	1
Акдениз университети	Коом менен байланыш жана жарнама бөлүмү	1
	Ресторан иши жана кулинардык өнөр	1
	Журналистика	1
Анадолу университети	Социология	1
Балыкесир университети	Туризм жана мейманкана иштетүү	2
Чанаккале 18 Март университети	Туризм жана мейманкана иштетүү	1
Чанкыры университети	Философия	1
Думлу Пынар университети	Финансы жана кредит	1
Эржиес Университети	Журналистика	2
Измир Катип Челеби университети	Эл аралык мамилелер	1
	Финансы жана кредит	1
Караманоглу Мехметбей университети	Бухгалтер	1
	Түркология	1
Мерсин университети	Журналистика	2
	Социология	1
	Ресторан иши жана кулинардык өнөр	1
Нежметтин Эрбакан университети	Живопись	1
Орто Чыгыш техникалык университети	Эл аралык мамилелер	1
Он тогузунчу май университети	Ислам таануу	1
	Психологиялык кеңеш жана көмөк	1
Орду университети	Театралдык өнөр бөлүмү	1
Памуккале университети	Ресторан иши жана кулинардык өнөр	1
	Англис тили жана адабияты	1
	Коом менен байланыш жана жарнама бөлүмү	1
Сакария университети	Ислам таануу	1
	Эл аралык мамилелер	1
Селчук университети	Журналистика	2
	Социология	1
	Радио телекөрсөтүү жана кинематография	2
	Эл аралык мамилелер	1
	Социология (магистратура)	1
Сүлейман Демирел университети	Графика бөлүмү	2
Синоп университети	Туризм жана мейманкана иштетүү	1

Тракия университети	Финансы жана кредит	1
	Эл аралык мамилелер	1
	Түркология	2
Улудаг университети	Эл аралык мамилелер	1
<i>Erasmus алмашуу программасы</i>		
Орто Чыгыш техникалык университети	Эл аралык мамилелер	1
<i>Орхун алмашуу программасы</i>		
Ататүрк университети	Эл аралык мамилелер	3
Аль-Фараби казак улуттук университети	Эл аралык мамилелер	2
<i>Эки тараптуу кызматташтык менен алмашуу программасы</i>		
Ош мамлекеттик университет	Дин таануу	3
ЖАЛПЫ		54

Булак: КТМУнун Мевляна алмашуу программасынын координаторлугу

5.1.1.2. Магистратура жана докторантура программаларындагы билим берүү

5.1.1.2.1. Коомдук илимдер институту

Коомдук илимдер институту 2001-жылы тарых жана түркология багытында магистратура программасын ачуу менен өз иштерин баштаган. Андан соң экономика, менеджмент, финансы, коммуникация, педагогика багыттарында магистратура жана докторантура программалары, 2013-2014-окуу жылынан тарта эл аралык мамилелер, социология, билим берүүнү башкаруу жана текшерүү, философия, синхрондук котормо, ислам илимдери, туризм жана мейманкана иштетүү багыты боюнча магистратура программалары ачылган. Бүгүнкү күндө институтта 13 илимий тармакта магистратура, 7 илимий тармакта докторантура программасы иш алып барууда.

2017-2018-окуу жылынын күзгү семестринде институтту бүтүргөн магистрант, докторанттардын саны 57ни түзгөн. 2017-2018-жылдын жазгы семестринде институтта жалпысынан билим алып жаткандардын саны 197 болсо, алардын 151ин магистрант жана 40ын докторанттар түзөт.

Институтта билим алып жаткан 39 студентке стипендия төлөнүп берилет.

Стипендияга ээ болчу студенттер “КТМУнун стипендия берүү боюнча нускамасынын” негизинде тандалып алынат. Магистранттарга 50 АКШ доллары, докторанттарга 75 АКШ доллары өлчөмүндө стипендия төлөнүп берилет.

Бүгүнкү күндө институт Кыргызстандагы жана Орто Азия аймагындагы башка университеттерге академиялык кызматкерлерди даярдай турган даражага жетти. Университет илимий жаатта жүргүзгөн иштери жана коомчулукка сунуштаган кызматы менен Түрк дүйнөсүнө жана адам баласынын өнүгүүсүнө жол көрсөткөн, эл аралык деңгээлде абройлуу, белгилүү университет болуу жана билим берүү тармагынын өзгөчө маркасы катары таанылуу максатын көздөйт. Бул максаттарга жетүү үчүн институттун бардык программалары аталган баалуулуктарга жана эл аралык стандарттарга төп келген пландаштырууга ылайык иш жүргүзүп келет. Баса белгилечү нерсе, университетте калыптанып калган бийик маданияттын, өнүккөн инфраструктуранын, тажрыйбалуу академиялык курамдын жана түзүмдөрдүн бирдиктүү иш алпаруусунун натыйжасында магистратура программасы боюнча иш алпарып жаткан 13 программанын окуу-тарбия жана илим изилдөө иштери ийгиликтүү ишке ашырылууда.

47-таблица. Коомдук илимдер институтунун студенттеринин магистратура (диссертация жакталган/диссертация жакталбаган) жана докторантура программаларына карата бөлүштүрүлүшү

Багыты	Магистратура	Докторантура	Жалпы
Педагогика	9	6	15
Экономика	9	6	15
Коммуникация	15	6	21
Менеджмент	12	4	16
Тарых	13	8	21
Түркология	15	14	29
Ислам таануу	19	2	21
Эл аралык мамилелер	14	-	14
Синхрондук котормо	7	-	7
Философия	7	-	7
Туризм жана мейманкана иштетүү	15	-	15
Социология	12	-	12
Англис тили жана адабияты	4	-	4
Жалпы	151	46	197

Булак: Коомдук илимдер институту (декабрь, 2018)

5.1.1.2.2. Табигый илимдер институту

Табигый илимдер институтун түзүү жөнүндөгү чечим Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин Окумуштуулар кеңеши тарабынан кабыл алынып, Камкорчулар кеңеши тарабынан бекитүүгө сунушталган. Институт 2001-жылдын 18-октябрында Камкорчулар кеңешинин чечими менен бекитилген соң, Окумуштуулар кеңешинин 2006-жылдын 5-декабрындагы 2006-25.100-номерлүү чечимине ылайык, инженерия жана табигый илимдер факультеттеринде окутулган фундаменталдык илимдер менен бирге инженерия тармагында билим берүүнүн сапатын жакшыртуу жана текшерүү максатында иш алпара баштаган.

Табигый илимдер факультетинин негизги иш-аракети аталган тармактардагы ЖОЖдон кийинки билим берүүнүн сапатын жакшыртуу, илим жана техника жаатында өнүгүүдөн артта калбоо максатында студенттердин долбоорлорду иштеп чыгуусуна жана учурдун талабына ылайык актуалдуу темалар боюнча илимий изилдөөлөрдү жүргүзүүсүнө жол көрсөтүү болуп саналат. Институттун ыйгарым укуктары, милдет жана жоопкерчиликтери КТМУнун Уставында кабыл алынган тартипте жана “ЖОЖдон кийинки билим берүү жана сынак өткөрүү боюнча нускаманын” алкагында ишке ашырылат.

Табигый илимдер институтунда биология, компьютердик инженерия, тамак-аш инженериясы, экология инженериясы жана математика багыттарында магистратура программасында билим берилет. Эл аралык сапат боюнча атайын стандарттарга ылайык билим берүү максатын көздөгөн Табигый илимдер институту 2011-2012-окуу жылынан баштап тамак-аш инженериясы жана математика илимдери боюнча (PhD) докторантура программасы боюнча билим бере баштаган. 2014-2015-окуу жылынан баштап компьютердик инженерия багыты боюнча докторантура (PhD), биология тармагында магистратура программалары боюнча билим берүү жүргүзүлө баштаган.

2018-2019-окуу жылынын жазгы семестринде “химия инженериясы” илимий тармагы боюнча докторантура программасына студенттер кабыл алынган. 2019-2020-окуу жылынын күзгү семестринен баштап, бакча жана талаа өсүмдүктөрү, биотехнология илимий тармактары боюнча магистратура жана биология илимий тармагы боюнча докторантура программаларына студенттер кабыл алынат.

Институтта билим алып жаткан студенттердин жалпы саны 95ти түзөт (алардын ичинен 82си магистратура, 13ү докторантура программасы боюнча билим алып жаткан студенттер). 2018-жылын кошо эсептегенде институтту 79 магистрант жана 8 докторант аяктаган. Ошону менен катар эле 8 өзгөчө статустагы студент институтта билим алып жатат. 2011-2012-окуу жылынан тарта ректорат тарабынан ар бир билим берүү программасында окуган эң көп 3 магистрантка 50 АКШ доллары, докторанттарга болсо 75 АКШ доллары өлчөмүндө стипендия берилип келатат.

48-таблица. Табигый илимдер институту студенттердин магистратура (диссертация жакталган/диссертация жакталбаган) жана докторантура программаларына карата бөлүштүрүлүшү

Багыт	Магистратура	Докторантура	Бардыгы
Биология	16	-	16
Компьютердик инженерия	14	8	22
Өсүмдүктөрдү коргоо	11	-	11
Экологиялык инженерия	8	-	8
Тамак-аш инженериясы	8	1	9
Химиялык инженерия	11	-	11
Математика	14	4	18
ЖАЛПЫ	82	13	95

10-график. 2017-2018-окуу жылындагы студенттердин саны

5.1.1.3. Илимий изилдөө борборлору

5.1.1.3.1. Биотехнология жана био артүрдүүлүктү изилдөө борбору

Кыргызстандын, өзгөчө Бишкек шаарынын өзгөчөлүктөрүн жана керектөөлөрүн эске алып, биотехнология жана био артүрдүүлүктү изилдөө иштерин жүргүзүү, бул жаатта илимий жана практикалык иштерге колдоо көрсөтүү, биринчи кезекте КТМУнун изилдөөчүлөрүнө борбордун инфраструктурасынан пайдалануу мүмкүнчүлүгүн түзүү жана биргелешип жасалган иш-аракеттер аркылуу эл аралык аренада университеттин атын чыгаруу максатында түзүлгөн.

Борбордун алдына койгон милдети: биотехнология жана био артүрдүүлүк боюнча мамлекеттик жана эл аралык деңгээлде изилдөө жана практикалык иштерди жүргүзүү, илимий-изилдөө жана өнүктүрүү боюнча кызмат көрсөтүү аркылуу өз тармагында сапат стандарттарына жооп берген мыкты борбор катары иш алпаруу, күн сайын өз ишин жайылтуу менен Кыргызстанда гана эмес, Орто Азиядагы эң чоң борборлордун бири болуу.

Шаардын, аймактардын жана өлкөнүн артыкчылыктарына жана муктаждыктарына жооп берген, өз учурунда адам жашоосуна зор салымын кошо ала турган мыкты изилдөөлөрдү жана кызмат көрсөтүүлөрдү жүргүзүү; мамлекеттик жана жеке ишканалар менен университеттин ортосунда предметтик сабактар боюнча биргелешкен илимий-техникалык долбоорлорго багытталган кызматташтык келишимдерин түзүү, аларды өркүндөтүү; сапат стандарттарына ылайык илимий-изилдөө лабораторияларын түзүү жана алардын аккредитациядан өтүүсүн камсыз кылуу; эл аралык деңгээлдеги артыкчылыктарын улам кеңейтүү менен эл аралык мамилелерди бекемдөө жана дипломдун таанылышы боюнча иштерди жүргүзүп жатат.

2018-жылы изилдөө борборунда жүргүзүлгөн иш-чаралар:

- “Кажы-Сай айылындагы эски уран сактоочу кампалардын таасиринен улам булганган жерлерди аныктоодо *Artemisia dracunculoides*, *Ephedra intermedia* жана *Perovskia abrotanoides* сыяктуу өсүмдүктөрдүн түрлөрүн колдонуу” долбоору;
- “Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин студенттик шаарчасына таандык негизги флоралык өзгөчөлүктү аныктоо жана аларга көзөмөл жүргүзүү” долбоору;
- Биотехнология лабораториясын куруу боюнча иш-аракеттер;
- Ландшафт иштери жүргүзүлгөн.

5.1.1.3.2. Орто Азия изилдөө борбору (ОАИБ)

Түркия жана Орто Азия мамлекеттеринин орток маданиятын жана иденттүүлүгүн изилдөө максатында Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин Камкорчулар кеңеши 2010-жылдын 30-ноябрында кабыл алган чечимине ылайык Орто Азия изилдөө борбору (ОАИБ) түзүлгөн.

ОАИБ Түркиядагы, Кыргызстандагы жана Орто Азиядагы түрк тилдүү элдердин жана мамлекеттердин ортосундагы коомдук, саясий жана экономикалык байланыштарды бекемдөө, жалпы маданиятты аныктоо, күчтөндүрүү жана жакшыртуу аркылуу дүйнөдө тынчтыкты орнотууга өз салымын кошууну өзүнө миссия кылган. Максаты – Орто Азиянын маданиятын өнүктүрүүгө багытталган стратегиялык максаттарды алдыга коюп, долбоорлорду иштеп чыгуу, аларды ишке ашыруу, алмашуу жана ошол эле максатта иш алпаргандар менен кызматташтыктарды түзүү жана көмөк көрсөтүү. ОАИБ кайсы бир саясий уюмдун кызыкчылыгын же кандайдыр бир саясий көз карашты көздөбөйт, тескерисинче тынчтык саясатын жүргүзүүдө маалыматтык инфратүзүмдү түзгөн жана перспективаларды ачкан изилдөө борбору болуп саналат.

ОАИБдин милдетине Түркия жана Кыргызстан баш болгон Орто Азиядагы түрк тилдүү элдердин жана мамлекеттердин ортосундагы коомдук, саясий жана экономикалык алакаларды бекемдөө, жалпы орток маданиятты табуу, күчтөндүрүү, жакшыртуу аркылуу дүйнөдө тынчтыкты орнотууга салым кошуу кирет. Муну менен катар эле ОАИБ эл аралык мекемелерге, Кыргызстандагы жана Түркиядагы мамлекеттик жана жеке уюмдарга региондогу саясат, экономика жана билим берүү маселелери боюнча консультациялык кызматтарды

көрсөтүп, эл аралык деңгээлде илимий макала, доклад жана китептерди жарыялоо жана жарыяланышын камсыз кылууну максат кылат. Борбордун дагы бир максаты – Орто Азия өлкөлөрү менен башка өлкөлөр ортосунда биргелешкен стратегиялык иштерди жүргүзүү, илимий иш-чараларды жана долбоорлорду ишке ашыруу, окутуучулар жана студенттер менен алмашуу программаларынын өнүгүшүнө салым кошуу. Бул максатта аталган борбор Орто Азиянын жана региондогу өлкөлөрдүн университеттери, изилдөө борборлору, мамлекеттик эмес уюмдар, жергиликтүү жана эл аралык мекеме жана уюмдар менен кызматташтыкты түзүп, жергиликтүү жана эл аралык деңгээлде конгресс, симпозиум, конференция, форум, жыйын сыяктуу иш-чараларды уюштурууда.

ОАИБ тарабынан “Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин Кыргызстандын басма сөзүндө чагылдырылышы” деген аталышта долбоор ишке ашырылды.

ОАИБ тарабынан “Бир муун – бир жол” долбоору деген аталышта тегерек үстөл өткөрүлдү.

ОАИБ тарабынан жүргүзүлгөн “Кыргыз жаштарынын карылык жөнүндө ойлору: Бишкектин мисалында” долбоору аяктады.

Муну менен бирге Казакстан, Кыргызстан, Тажикстан, Түркия, Түркменистан жана Өзбекстандын медиа талаасын пайдалануу аркылуу түрк, орус жана англис тилинде кабарлар даярдалып, университеттин интернет баракчасында жарыяланды.

Изилдөө борборунун ай сайын чыгуучу бюллетени 24-санына чейин жарык көрдү.

5.1.1.3.3. Түрк цивилизациясын изилдөө борбору

Түрк цивилизациясын изилдөө борбору түзүлгөн күндөн тарта Түрк цивилизациясынын баалуулуктарын изилдөө боюнча конференцияларды уюштуруу, докладдарды басып чыгаруу, долбоорлорду иштеп чыгуу жана аларды ишке ашыруу сыяктуу негизги үч багытта иш алып барууда. Бул жаатта 22 конференция, семинар жана симпозиум уюштурулуп, 17 китеп жана 2 журнал басылып чыккан. 24 сөздүк даярдалган жана 24 долбоор кабыл алынган. Жогоруда аталган иштердин бардыгы борбор тарабынан Түрк цивилизациясына таандык баалуулуктардын изилдениши боюнча жүргүзүлүп жаткан жигердүү иштердин көрсөткүчү болуп саналат жана бул иштер Түрк цивилизациясынын маани-маңызын ачып берет.

Түрк цивилизациясын изилдөө борбору 2017-2018-окуу жылында Башкаруу кеңеши тарабынан кабыл алынган 14 долбоорду сунуштаган. Ректорат тарабынан сунуш кылынган 2 долбоорду ишке ашырган. Түрк цивилизациясын изилдөө борборунда жалпысынан 25 долбоор жүзөгө ашырылган. Ошону менен катар эле долбоордун натыйжасында даярдалган “Кыргызча-

түркчө сөздүк”, “Түрк тарыхындагы улуу инсандар”, “Тарых барактарындагы тандалма окуялар” (Müntehabatü't-tevârih) деп аталган китептер жарыкка чыккан. Эрдебил Мухаккак университетинде 2017-жылдын 15-16-ноябрында эки күндүк таанытуу программасы өткөрүлүп, стенддер уюштурулуп, англис, француз, түрк тилдеринде жазылган брошюралар таратылган. Ошондой эле ал басылмалар Эрдебил Мухаккак университетинин китепканасына белекке берилген.

2017-жылдын 28-декабрында университетибизде Түрк тили коому менен КТМУнун түркология бөлүмү жана түрк цивилизациясын изилдөө борбору ортосунда кызматташтык түзүлүп, “Тилибиз-биздин дилибиз” деген аталышта конференция уюштурулду. 2018-жылдын 12-апрелинде Түркия Республикасынын Кыргызстандагы элчилигине караштуу билим берүү боюнча кеңеш тарабынан Т. Сатылганов атындагы филармонияда уюштурулган иш-чарада, 2018-жылдын 17-20-апрель күндөрү университетте өткөн Эл аралык Орто Азия симпозиумунда жана 2018-жылдын 19-апрелинде уюштурулган Түрк университеттеринин ассоциациясынын Түрк кеңешинин 3- жыйынында борборду таанытуу иш-чарасы болуп өткөн.

MANAS

UZEM

5.1.1.3.4. Дистанттык билим берүү борбору

Кыргыз-Түрк “Манас” университети дистанттык билим берүү, изилдөө жана практикалык борборунда университеттин жалпы билим берүүчү сабактарын жана зарыл болгон тармактар боюнча бакалавриат жана магистратура программалары боюнча университеттен сырткаркы окутуучу профессорлор тарабынан сабактардын өтүүсүн камсыздайт. Университетте болжолдуу түрдө 2400 студент окуган жалпы билим берүүчү сабак координаторлук тарабынан жүргүзүлөт. 2017-2018-окуу жылынын жазгы семестринде жалпы 7 сабактын сынагы (ара сынак жана финалдык сынак) борборубуздун координаторлугу тарабынан жүргүзүлгөн. 2018-2019-окуу жылынын күзгү семестринде 3 жалпы билим берүүчү сабактын ара жана финалдык сынактары жүргүзүлгөн. Жалпы 37 дарсканада 1642 студент жогоруда айтылган ара жана финалдык сынакка кирген.

Жалпы билим берүүчү сабактардын лекцияларын бир форматка келтирүү иши пландаштырылып жатат. Тактап айтканда, жалпысынан борбордун интернет баракчасы аркылуу берилген сабактын материалдары улам жаңыртылып, интерфайстерди башкаруу сыяктуу иштер жүргүзүлүп жатат.

Борборубуздун интернет баракчасы аркылуу берилген сабактын материалдарын улам жаңыртуу, интерфайстерди башкаруу сыяктуу иштерди жүргүзүү менен бирге аталган иштерди жөнгө салуу жана туруктуу системаны түзүү боюнча аракеттер улантылып жатат. Илимий долбоор катары сунуштай турган жана сабак өтүү процессин текшерип тура турган интерфайс иш-аракети, университеттен сырткары жүргүзө турган кызматташтык иш-чараларын түзөт.

5.1.1.3.5. Үзгүлтүксүз билим берүү борбору

КТМУнун Үзгүлтүксүз билим берүү борбору Ч. Айтматов атындагы студенттик шаарчадагы чакан имаратта жайгашкан. Ошондой эле өтүлө турган курстук сабактар үчүн коммуникация, экономика жана башкаруу факультеттеринин дарсканаларынан да пайдалана алат. Ректораттын чечими менен көркөм өнөр факультетине таандык эски имарат университеттин үзгүлтүксүз билим берүү борборуна берилген. Жалпы аянты 593 м² болгон конструкциялык түзүлүштөрдөн турган бул имаратта 6 иш бөлмөсү жана 8 дарскана бар.

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин Үзгүлтүксүз билим берүү борбору (КТМУ ҮБББ) университеттин бакалавриат жана магистратура/докторантура программаларынан сырткары илимий изилдөөлөр жүргүзүлгөн бардык тармактар боюнча билим берүү программаларын ишке ашыруу, коомдук, жеке жана жарандык уюмдар менен университеттин ортосундагы кызматташтыкты арттыруу максатында түзүлгөн.

Мына ушул максаттарды жүзөгө ашыруу үчүн биргелешип иш алпаруучу билим берүү борбору катары тил үйрөтүү, технологиянын жетишкендиктери боюнча окутуу, искусство жана спорт багытындагы жеке жана кесиптик жөндөмдү жогорулатуу боюнча көптөгөн билим берүү иш-чараларын уюштуруп келет. Ошол эле учурда мамлекеттик жана жеке секторлор менен иш жүргүзүүдө ачык, маданият, билим берүү жана илимий изилдөө жаатындагы тажрыйбалары менен бөлүшүүгө даяр адистер менен иш алпарып, тажрыйба алмашуу ишин жеңилдеткен көпүрө катары милдет аткарууда.

Үзгүлтүксүз билим берүү борбору адам баласы өмүр бою окуп-үйрөнүүгө тийиш деген ураан алдында технология, искусство, спорт жаатында жеке жана кесиптик тажрыйбаларды арттырууга багытталган көптөгөн тармактар боюнча окутуу иштерин жүргүзүп жатат. КТМУ ҮБББ 2017-2018-окуу жылында 15 адистик боюнча билим берүү курстарын ачкан. Ачылган курстардан билим алуу үчүн 250 киши катталса, алардын ичинен 120сы ийгиликтүү аяктап, сертификаттарга ээ болушкан.

ҮБББ тарабынан 2017-2018-окуу жылында теология факультети менен биргелешип 2-июлдан-3-августка чейин 7 жаштан 70 жашка чейинки адамдар арасында каалоочулар үчүн бекер куран курстары уюштурулган. Куран курсуна 70 киши катталган. Аларды 4 топко бөлүп, аялдардын, эркектердин, кыздардын жана эркек балдардын курсу кылып өткөрдү. Курста курани карим, куранды туура окуу эрежелери жана диний маалыматтар берилди.

КТМУ ҮБББ 2017-2018-окуу жылында 15 адистик боюнча 120 бүтүрүүчүнү даярдап чыгарды. Борбор келечекте дагы сапаттуу кызматтарды көрсөтүү үчүн технология борборунун аймагында өзүнө бөлүнүп берилген жаңы имаратта парта, доска, отургуч сыяктуу ж.б. муктаждыктарды толуктап, жаңы курс жана курска катышуучулардын санын арттыруу менен мындан аркы ишин уланта бермекчи.

5.1.1.3.6. Салттуу оюндар жана спорт изилдөө борбору

Аталган борбор 2017-жылы алгач түрк тилдүү жана боордош элдердин, андан кийин дүйнөнүн ар кыл бурчунда жашаган элдердин унутулган жана унутулуп бараткан салттуу оюндары менен спорт түрлөрүн аныктоо; бул жаатта билим берүү, илимий-изилдөө жана тажрыйбалык-конструктордук иштерди иштеп чыгуу, жүзөгө ашыруу максатында түзүлгөн.

Ошону менен катар эле түрк тилдүү жана боордош элдердин унутулган, унутулуп бараткан жана учурда ойнолуп жүргөн салттуу оюндарын аныктоо, аларды илимий жактан изилдөө; кайрадан жандандыруу, бул жааттагы иштердин уюштурулушун жана координацияланышын камсыз кылуу жана жүзөгө ашыруу; салттуу оюндар жана спорт түрлөрү боюнча изилдөө иштерин жүргүзүүнү каалаган изилдөөчүлөргө көмөк көрсөтүү; тийиштүү мекеме жана уюмдар менен тажрыйба алмашуу жана бул жаатта илимий басылмаларды жарыялоо, ар кайсы өлкөлөрдө жашаган түрк элдеринин салттуу оюндарын жана спорт түрлөрүн таанытуу боюнча иш-чараларды уюштуруу, о.э. өзү жайгашкан жерде салттуу оюндарды уюштуруу иштерин жүзөгө ашыруу.

Дүйнөлүк этносспорт конфедерациясына мүчө болгон 58 өлкөнүн катышуусу менен өткөн “Салттуу спорт оюндарынын форумун” уюштуруу жана координациялоо боюнча милдетин алган;

“Кыргызстан жана Түркиядагы салттуу ат спортунун түрлөрүн изилдөө” аттуу долбоор башталган.

16 өлкөдөн келген 157 кишинин катышуусунда «III. Эл аралык түрк тилдүү элдердин салттуу спорттук оюндары» деген аталышта симпозиум өткөрүлдү;

Борбор Түркия менен Кыргызстанда түзүлгөн кызматташтыктар аркылуу, о.э. дүйнөлүк этносспорт конфедерациясы сыяктуу иш-чараларда өз иштерин жүргүзүп келет.

Салттуу оюндар жана спорт изилдөө борбору түзүлгөн күндөн тарта түрк тилдүү жана боордош элдердин салттуу оюндары жана спорт түрлөрү тууралуу илимий изилдөөлөргө өзгөчө көңүл буруп, өз кызматын көрсөтүп келет.

5.1.1.3.6. Баалоо, тандоо жана жайгаштыруу борбору (БТЖБ)

Университетке студенттерди кабыл алууну жана чет тили сынагын өткөргөн Манас БТЖБ 2013-жылдын ноябрында кол коюлган протоколдун негизинде ТРнын студенттерди тандоо жана жайгаштыруу борборунун Бишкектеги сынак координаторлугу болуп калды.

Аталган борбор сынак өткөрүү, тесттик суроолорду түзүү жана даярдоо, маалыматтарды талдоо жана иштеп чыгуу, сынактын жыйынтыктарын баалоо, студенттерди бөлүмдөргө жайгаштыруу, доо арыздарды карап чыгуу боюнча жумушчу топтор жана борбордун аткаруу комитети, борбордун жетекчиси, борбордун жетекчисинин орун басарлары, кызматкерлери менен бирдикте иш алпарышууда.

Ошондой эле университетте борбор тарабынан студенттердин жана окутуучулардын канааттануу деңгээлин аныктоо үчүн сурамжылоо жүргүзүлөт.

Манас БТЖБ башчылыгы тарабынан өткөрүлгөн сынактар:

Студенттерди тандоо жана жайгаштыруу сынагы;

Чет тилди билүү деңгээлин текшерүү сынагы;

Түрк тилдүү мамлекеттерден жана боордош элдерден келген студенттерди университеттин бөлүмдөрүнө жайгаштыруу сынагы жана түрк тилдүү элдерден жана боордош мамлекеттерден келген студенттер үчүн жыл сайын август айында өткөрүлүүчү “Манас” университетине кирүү сынагы;

Кыргызстандын тарыхы боюнча мамлекеттик сынак.

МАНАС БТЖБ

Университетке кабыл алуунун жолдору

Университетке кабыл алына турган студенттерди тандоо жана алардын каалоосуна жараша жайгаштыруу боюнча иштер “Манас”

университетинин Баалоо, тандоо жана жайгаштыруу борбору тарабынан жүргүзүлүп, студенттерди тандоо жана жайгаштыруу сынагы жылына бир жолу өткөрүлөт. Мунун натыйжасында абитуриенттер чыныгы атаандаштыктын негизинде жана баалоо учурундагы субъективдүү факторлордон алыс болгон сынактан өтүшөт.

Сынакка кимдер катыша алат?

А. Кыргыз Республикасынан

Кыргыз Республикасынын орто билими тууралуу аттестатына же ага эквиваленттүү документине ээ болгондор;

КРнын ЖРТнын (жалпы республикалык тестирлөө) босого баллын жана андан жогору баллды топтой алгандыгы тууралуу сертификаты менен;

Дене тарбия жана спорт жогорку мектебине жана көркөм өнөр факультетине студенттердин жөндөмдөрүн аныктоо сынагына кире турган абитуриенттер ЖРТ жыйынтыгы боюнча 100 баллдан кем эмес баллга ээ болуусу керек.

Университетте окуган студенттер;

КРнын Билим берүү жана илим министрлиги тарабынан эквиваленттүүлүгү кабыл алынган орто билими тууралуу аттестатка ээ болгон башка мамлекеттердин жарандары;

КРнын “Билим берүү жөнүндө” мыйзамынын 7-беренесине ылайык, университеттин бүтүрүүчүлөрү “Манас” университетинин кирүү сынагына кире алышпайт. Орто кесиптик билим берүү окуу жайларынын бүтүрүүчүлөрү “Манас” университетинин кирүү сынагына кире алышат.

ЖОЖдордо билим алып жаткан студенттер;

Башка университеттерде катталган студенттер. Бирок алар студенттерди тандоо жана жайгаштыруу сынагынан өткөндө Кыргыз-Түрк “Манас” университетине катталышы үчүн каттоодо турган башка университеттен чыгууга тийиш.

В. Түркия Республикасынан

Түркия Республикасынын жарандары ТРнын Жогорку билим берүү комитетинин студенттерди тандоо жана жайгаштыруу борборунун башкармалыгы тарабынан өткөрүлгөн кирүү сынагынын жыйынтыгына жараша университетке кабыл алынышат.

С. Түрк тилдүү жана боордош мамлекеттерден

Келишим түзүлгөн университеттердин жардамы менен университет бөлүп берген квотага ылайык тийиштүү мамлекеттерде жайгашкан жана окуу жайга студенттерди тандоо ыйгарым укугу берилген университеттер тарабынан тандалган студенттер университетке кабыл алынат.

Комиссиянын чечими менен

Университеттин алдында түзүлгөн түрк тилдүү жана боордош мамлекеттерден студенттерди тандоо комиссиясынын чечими менен тийиштүү мамлекеттерден студенттер кабыл алынат. Комиссиянын сунушу боюнча тийиштүү мамлекеттерге атайын комиссия жөнөтүлүп, ал жерде комиссия өз мүмкүнчүлүктөрү менен окууга тапшырган абитуриенттердин билим деңгээлин аныктайт. Талапка жооп берген абитуриенттердин университетке кабыл алынуусу боюнча сунушун университеттин Окумуштуулар кеңешине жиберет. Абитуриенттер университет бөлүп берген квотага ылайык кабыл алынат.

Сынакты өткөрүү жана сынактын жыйынтыктарын баалоо

Кирүү сынагы абитуриенттердин гуманитардык жана табигый илимдер боюнча билимин текшерген 120 суроодон турат. Негизги адистиги чет тили болгон бөлүмдөргө тапшырган абитуриенттер 60 суроодон турган чет тили сынагын да тапшырышат. Ошентип, кирүү сынагы жалпысынан 180 суроону камтыйт. Сынакта суроолор беш варианттуу жооптор менен берилет.

Суроо китепчеси эки бөлүмдөн туруп, биринчи бөлүмдөгү суроолор кыргыз тилинде, ал эми экинчи бөлүмдөгү суроолор

орус тилинде берилет. Абитуриенттер өздөрү каалаган бөлүмдөгү суроолорго жооп бере алышат. Сынактын жыйынтыгында “гуманитардык илимдер”, “табигый илимдер”, “гуманитардык жана табигый илимдер боюнча суроолордун ортосундагы тең салмактуулук” жана “чет тили” деген критерийлер боюнча төрт түрдүү балл эсептелинет. Абитуриенттер “Бөлүмдөрдү тандоо” деген жерге өздөрү тандаган бөлүмдөрдү ирети менен жазышат. Эң көп 5 бөлүмдү тандай алышат. Абитуриенттердин баллдары, тандаган бөлүмдөрү, бөлүмдөргө бөлүнгөн квота жана шарттары эске алынып, студенттерди бөлүмдөргө жайгаштыруу иши компьютердин жардамы менен ишке ашырылат.

Сынактын жыйынтыктары сынак өткөн борборлордо (Бишкек жана Ош шаарларында) жана университеттин веб-баракчасында кулактандыруу аркылуу жарыяланат. Сынак жана бөлүмдөргө жайгаштыруунун жыйынтыктарына нааразы болгон абитуриенттер 3 (үч) күндүн ичинде студенттерди тандоо жана жайгаштыруу борборунун башкармалыгына арыз менен кайрыла алышат. “Манас” университетинин студенттерди тандоо жана жайгаштыруу борборунун Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин кирүү сынагы–2018 боюнча маалыматтары төмөндөгү № 50 таблицада берилген.

49-таблица. Манас-СТЖС-2018 Абитуриенттер туралуу статистикалык маалымат

Документ тапшырган абитуриенттердин саны	6614
Тандоого катышкан абитуриенттердин саны	2096
Толугу менен каттоо укугуна ээ болгон абитуриенттердин саны	1175

“Манас” - Чет тилди билүү деңгээлин аныктоо сынагы

Бул сынак университеттин Окумуштуулар кеңеши тарабынан аныкталган күнү жылына эки жолу өткөрүлөт. Мындан сырткары ректораттын талабы боюнча университетке кенже илимий кызматкерди ишке кабыл алуу үчүн кошумча сынактар өткөрүлүп турат.

КТМУнун 2018 - чет тилди билүү деңгээлин аныктоо сынагы боюнча маалымат төмөнкүдөй:

2018-жылдын 20-майында өткөрүлгөн сынакка 162 талапкер катышкан;

2018-жылдын 16-декабрында өткөрүлгөн сынакка 108 талапкер документ тапшырган.

Түрк тилдүү элдерден жана боордош мамлекеттерден келишкен студенттер үчүн кирүү сынагы:

Ар жылы август айында өтүүчү сынакка КМШ өлкөлөрүнөн келген студенттер катышат. Кирүү сынагынан ийгиликтүү өтүп, даярдоо курсун жакшы аяктаган студенттер бөлүм тандоо сынагына катышуу укугун алышат.

КТМУнун бөлүм тандоо сынагы (БТС)

Түрк тилдүү элдерден жана боордош мамлекеттер менен катар эле башка мамлекеттерден келишкен студенттер университеттин бөлүм жана программаларын тандоолору үчүн жылына бир жолу бөлүм тандоо сынагы өткөрүлөт. Тагыраак айтканда, жылына даярдоо курсун ийгиликтүү аяктап, башка бөлүмгө которулууну каалаган студенттер сынактын жыйынтыгына жараша тандаган бөлүмдөрүнө кабыл алынат.

2018 - КТМУнун бөлүм тандоо сынагы боюнча маалымат:

2018-жылдын 1-июнунда өткөн сынакка 109 талапкер катышкан. Сынакка келбей калып, кийин арыз менен кайрылган бир талапкер үчүн 2018-жылдын 29-июнунда кошумча сынак өткөрүлгөн. 2019-жылга карата түрк тилдүү элдерден жана боордош мамлекеттерден келген студенттер үчүн сынакка КМШ өлкөлөрүнөн 139 абитуриент документ

тапшырган. 2018-жылдын 24-августунда өткөн сынакка 121 абитуриент катышкан.

КТМУнун БТЖБсынын жетекчилиги тарабынан өткөрүлгөн сынактар:

Кыргызстандын тарыхы боюнча мамлекеттик сынак (2-3-курстун студенттери үчүн) 2018-жылдын 9-июнунда КТМУнун Баалоо, тандоо жана жайгаштыруу борборунун жетекчилиги астында тарых бөлүмү менен биргелешип ишке ашырылды.

Бишкектеги сынак координаторлугуна тапшырылган арыздар боюнча өткөрүлгөн сынактар:

2018-жылы мамлекеттик кызматкерлерди тандоо сынагына (бакалавр даражасындагы диплому менен) 38 киши документ тапшырган.

2018-жылы мамлекеттик кызматкерлерди тандоо сынагына (жалпы орто билими менен) 1 киши документ тапшырган.

2018-жылы мүмкүнчүлүгү чектелгендердин арасынан мамлекеттик кызматкерлерди тандоо сынагына 1 киши документ тапшырган.

2018-жылы ЖОЖдорго кирүү сынагына 5 киши документ тапшырган.

2018-жылы медицина тармагында билим алган студенттердин дипломун таануу үчүн билим деңгээлин аныктоо сынагына (биринчи) 2 киши документ тапшырган.

2018-жылы медицина тармагында билим алган студенттердин дипломун таануу үчүн билим деңгээлин аныктоо сынагына (экинчи) 44 киши документ тапшырган.

2018-жылы Түркия Республикасындагы академиялык курамдын мүчөлүгүнө талапкер болуу жана ЖОЖдон кийинки билим берүү программаларына тапшыруу сынагына (жазгы семестр) 6 киши документ тапшырган.

2018-жылы Түркия Республикасындагы академиялык курамдын мүчөлүгүнө талапкер болуу жана ЖОЖдон кийинки билим берүү программаларына тапшыруу сынагына (экинчи) 3 киши документ тапшырган.

2018-жылы Түркия Республикасындагы академиялык курамдын мүчөлүгүнө талапкер болуу жана ЖОЖдон кийинки билим берүү программаларына тапшыруу сынагына (үчүнчү) 2 киши документ тапшырган.

2018-жылы чет тилин билүү деңгээлин аныктоо сынагына (жазгы семестр) 7 киши документ тапшырган.

2018-жылы чет тилин билүү деңгээлин аныктоо сынагына (күзгү семестр) 3 киши документ тапшырган.

2018-жылы чет тилин билүү деңгээлин аныктоо сынагына (үчүнчү) 2 талапкер катышкан.

КТМУнун БТЖБсы тарабынан жүргүзүлгөн сурамжылоолор:

2018-жылы КТМУ тарабынан жүргүзүлгөн сурамжылоолордун ичинен “КТМУнун академиялык кызматкерлеринин канааттануу деңгээлин аныктоо”, “КТМУнун түзүмдөрүнүн кызмат көрсөтүүлөрүн баалоо критерийлери”, “КТМУнун кызматкерлеринин (академиялык жана административдик) канааттануу деңгээлин аныктоо критерийлери”, “КТМУнун студенттик иштер башкармалыгынын иштери боюнча студенттердин канааттануу деңгээлин аныктоо”, “Окутуучуларга баа берүү анкетасы” боюнча баалоо иштери жүргүзүлдү.

Бул сурамжылоолор боюнча жүргүзүлгөн ишке жалпы баа бере турган болсок, 2017-2018-окуу жылынын жазгы семестринен баштап КТМУнун студенттери университетте сабак берген профессордук-окутуучулук курамга өтө жогорку баа бергендиги байкалган. Профессордук-окутуучулук курамга

анкетадагы бардык 12 пункт боюнча “эң жакшы” деген орточо баа берилген.

Студенттерге сабак берген профессор, доценттерди наамына жараша баалоо жүргүзүүдө бардык наамдар орточо эсеп менен алганда “эң мыкты” деген баага татыктуу болушкан. Ага окутуучу, доценттин милдетин аткаруучуларга карата жүргүзүлгөн баалоодо эң мыкты баалар “адис” деп саналган ага окутуучу, доц.м.а.ларга берилген, ал эми эң төмөнкү баалар илимдин доктору саналган ага окутуучу жана доценттин милдетин аткаруучуларга таандык болгон. Бирок бул эки топтун арасындагы айырма өтө деле чоң эмес.

Факультеттердин ичиндеги эң жогорку баа айыл чарба факультетине таандык, ал эми азыраак көрсөткүч коммуникация факультетине таандык болуп чыккан. Ошого карабастан, жалпы жонунан алганда эки факультеттин тең орточо баасы “эң мыкты” деген бааны түзөт.

5.1.1.4. Психологиялык кеңеш жана көмөк көрсөтүү кызматы

Студенттерге маалымат-кеңеш берүү борбору 2000-2001-окуу жылынын жазгы семестринде ректоратка караштуу психологиялык кеңеш жана көмөк көрсөтүү борбору катары ачылган. Кийинки жылдары Ден соолук, маданият жана спорт башкармалыгы ачылып, аталган борбор ушул башкармалыктын алдындагы мүдүрлүк катары ишин уланткан. 2013-жылдын март айында студенттерге маалымат-кеңеш берүү борбору болуп аталган.

2018-жылы студенттерге маалымат-кеңеш берүү борбору бардыгы болуп 783 студентке кызматын көрсөттү. Бул кызматтар төмөндөгү таблицанда көрсөтүлгөн.

50-таблица. Психологиялык кеңеш берүү жана көмөк көрсөтүү кызматтары			
	Кыз	Эркек	Бардыгы
Жеке психологиялык кеңеш берүү кызматы	64	14	78
Кеңеш берүү кызматтары	276	117	393
Өнүктүрүүчү психологиялык программалар	-	-	312
Психологиялык кеңеш берүү жана багыт көрсөтүү боюнча басылмалардын таркатылышы	-	-	1574
Алдын алуу психикалык ден соолук кызматтары (тактага илинген көргөзмө материалдардын саны)	-	-	35
ЖАЛПЫ	340	131	783

5.1.2. Медициналык кызматтар

Медициналык борбор 2000-2001-окуу жылынын жазгы семестринде Ден соолук, маданият жана спорт башкармалыгынын алдында ачылган. Бул борбор жаңы ачылганда 1 дарыгер жана 1 медайым менен иш алып барып, университеттин студенттерине, кызматкерлери менен алардын үй-бүлөлөрүнө медициналык кызмат көрсөтө баштаган. 2001-2003-жылдары борбордун штаты кеңейип, өз ишин уланткан. 2010-жылы Ч.Айтматов атындагы студенттик шаарчадагы өз алдынча турган эки кабаттуу имараттардын бири аталган борборго берилген. 2011-жылдын аягына чейин университеттин 3 башка жеринде (башкы имарат, студенттик үйлөр жана ден соолук борбору) медициналык кызматтар көрсөтүлгөн. 2011-жылдан тартып башкы имарат менен медициналык борбордо күн сайын 24 саат бою медициналык кызматтар көрсөтүлө баштаган. 2017-2018-окуу жылында 7 адис дарыгер жана 7 медайым тарабынан медициналык кызматтар көрсөтүлгөн.

Медициналык борбордун максаты ооруну өз убагында таап дарылоо, ден-соолукка байланыштуу бардык көйгөйлөр боюнча алгачкы баалоо жүргүзүү, борбордо иштеген бардык кызматкерлери менен дайыма байланышта болуп, аларга көзөмөл жүргүзүү, муктаж болгон кишилерге профилактикалык-медициналык көмөк көрсөтүү, өнөкөт оорулууларды дарылоо, көзөмөлдөө, калктын жашоо-турмушунун сапатын жакшыртуу жана ден соолугун чыңдоо боюнча коомдун өнүгүшүнө салым кошуу.

51-таблица. Медициналык кызмат көрсөтүүлөр			
Кызмат түрү			Бардыгы
Тез жардам кызматы	4	5	9
Операция боло турган бейтаптардын саны	30	21	51
Педиатрия	-	-	1079
	Кызматкер	Студент	
Амбулатордук жол менен дарыланган бейтаптардын саны	1841	6241	8082
Toplam			9161

Булак: Ден соолук, маданият жана спорт башкармалыгы

5.1.3. Студенттик үйлөр жана турмуш-тиричиликти тейлөө кызматтары:

Ар түрдүү өлкөлөрдөн келип, университеттин студенттик үйлөрүндө жашоо мүмкүнчүлүгүнө ээ болгон студенттер ар кыл маданий, көркөм-өнөр жана спорттук иш-чараларга катышып, өздөрүн өнүктүрүп келишет жана студенттик үйлөрдүн тартибине ылайык жашашат. Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин студенттик үйлөрү 2000-2001-окуу жылынын башында пайдаланууга берилип, студенттерге эне мээриминдей жылуулукту тартуулаган турак жай болуп саналат. Студенттик үйдө жашаган студенттер өздөрүн тынч, жагымдуу жана коопсуз сезишет. Студенттерге түзүлгөн мүмкүнчүлүктөрдү жана көрсөтүлгөн кызматтарды эске алганда, өлкөдөгү эң мыкты студенттик үй болуп эсептелинет. Студенттер студенттик үйдө жашоо мүмкүнчүлүгүнөн сырткары өздөрүн ар тараптан өнүктүрүү үчүн аларга социалдык, маданий жана спорттук жактан бардык шарттар түзүлгөн. Бул өңүттө ар кандай иш-чаралар; атап айтканда, поэзия кечелери, дебаттар, көңүл ачуу жана куттуктоо программалары, театралдаштырылган оюндар, маалымат-жыйындар, экскурсиялар, спорттук иш-чаралар уюштурулуп турат.

Студенттерди турак жай менен камсыз кылуу кызматтары “Студенттер үйү тууралуу жобого” ылайык ишке ашырылат. Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин Ч. Айтматов атындагы студенттик шаарчасында жайгашкан жана 2000-2001-окуу жылынын башында кыз жана эркек студенттер үчүн пайдаланууга берилген 6 кабаттуу студенттер үйүнүн Б-корпусу жана 2013-2014-окуу жылында колдонууга берилген 684 орундуу А-корпусу

кызмат көрсөтүп келүүдө. Мындан сырткары студенттик шаарчада жайгашкан В-корпусунун (9 кабаттуу имараттын ичинде) университет тарабынан сатып алынган 40 батир студенттерге берилген.

Университеттин студенттик үйүндө жашоо үчүн кайрылган студенттердин 70%ынын суроо-талабы канааттандырылып, 2017-2018-окуу жылында бакалавр жана магистр программалары боюнча окуган студенттердин 35%ы студенттик үйлөрдө жашашат. Студенттер студенттик үйдүн

кызматтарына төлөм катары А блок үчүн 1500 сом, В жана С блоктору үчүн 1200 сом

төлөшөт. Бул төлөм акыларды төлөө ишке ашырылып, окуу жылынын башында жана ортосунда эки жолу сентябрь жана январь айларында бөлүп төлөө же студент каттоого алынып жатканда толугу менен бир жолу төлөө мүмкүнчүлүгү берилген. Мындан сырткары, депозит катары студенттерден 2500 сом алынат.

5.1.4. Тамак-аш менен тейлөө кызматы:

Ашкана жана буфеттерди иштетүү бөлүмүнүн максаты – университеттин студенттери менен академиялык жана административдик кызмакерлеринин ден соолукка пайдалуу, тен салмактуу жана сапаттуу тамактануусун камсыздоо. Бардык тамак-аштар Ч. Айтматов атындагы студенттик шаарчанын ичинде жайгашкан Турмуш-тиричиликти тейлөө комплексиндеги ашканада даярдалат. Студенттик ашканада студенттерге түшкү жана кечки тамак берилет. Жалпы тамактандыруу кызматы университеттин студенттерине, академиялык жана административдик кызмакерлерине түшкү тамак берет. Студенттердин физикалык өзгөчүлүктөрүн эске алуу менен алардын энергияга болгон муктаждыктарын жетиштүү жана тен салмактуу тамак-аш менен камсыздап, жыл мезгилинин өзгөчөлүктөрүнө жараша ай сайын атайын меню даярдалат. Буфеттин кызматтарынан күнүнө орточо эсеп менен 2000-3000 киши пайдаланат. Күн сайын студенттерге жана кызматкерлерге комплекстүү түшкү жана кечки тамак берилет. Университеттин бардык факультеттеринде

жана жогорку мектептеринин имараттарында буфеттер бар. Буфеттер 08:00-17.30га чейин иштеп, анда студенттердин тез тамактануусун камсыздоо үчүн суусундук жана тамак-аш азыктары сатылат. Күн сайын тамак-аш азыктарынан сынама алынып, 72 саат бою тийиштүү шарттарда сакталат.

Университеттин социалдык, спорттук жана маданий иш-чараларына катышкан студенттерге иш-чаралар өткөрүлгөн учурда күл азык, эртең мененки, түшкү жана кечки тамак берилет. Ашкана жана буфеттерде иштеген кызматкерлер өздөрүн таза кармап, баш кийим, жең кап жана кол кап кийип иштешет. Жыл мезгили жана организм муктаж болгон калориянын өлчөмү эске алынып, түшкү жана кечки тамактар үчүн университеттин тамак-аш инженеритарабынан айлык меню даярдалып, университеттин веб-баракчасында жарыяланып турат.

5.2. Студенттик кеңеш башкармалыгы

Студенттик кеңеш студенттер менен университеттин жетекчилиги ортосунда байланыш түзүп, студенттердин демократия жолу менен университетти башкаруу ишине катышуусун камсыз кылат. Студенттик кеңештин мүчөлөрү факультеттердин жана бөлүмдөрдүн жыйындарына катышса, студенттик кеңештин төрагасы университеттин Окумуштуулар кеңешинин жыйындарында өзүнүн ой-пикирин жана сунуштарын билдирет. Ошентип, университеттин жетекчилиги менен пикир алмашуу жүрөт. Студенттик шаарчанын ажырагыс бир бөлүгү болгон студенттер тобу студенттердин өздөрүн өнүктүрүү, топтун ичинде иштөө, илимий, социалдык, маданий

жана спорттук керектөөлөрүн канааттандыруу үчүн сабактан тышкаркы иштерди уюштуруу максатында түзүлгөн структура болуп саналат. 2017-2018-окуу жылында университетте бардыгы болуп 30 студент клубу иштеп, аларга 723 студент мүчө болгон.

2017-2018-окуу жылында студенттик кеңеш тарабынан 32 социалдык, маданий жана илимий иш-чара уюштурулган. Студенттер жана бүтүрүүчүлөр менен иш алып барган бөлүм менен тыгыз иштеген студенттик кеңеш университетте жүргүзүлгөн иш-чаралардын ичинен университетти таанытуу процессине

жигердүү катышты. Ошондой эле университеттин Окумуштуулар кеңешинин жыйындарына катышып, студенттерге тиешелүү маселелерди чечүү боюнча жетекчилик менен иштешет.

Ар түрдүү улуттагы студенттердин координаторлугу

Ар түрдүү улуттагы студенттердин координаторлугу ректораттын колдоосу менен 2015-жылдын 11-февраль айында түзүлгөн. Максаты – университетте окуп жаткан ар түрдүү улуттагы студенттердин сапаттуу билим алуусуна, социалдык, маданий жана спорттук иш-чараларга катышуусуна, башка маданияттар менен таанышуусуна колдоо көрсөтүү жана окууну бүтүргөндөн кийин университеттин ыктыярдуу элчилери катары иштеп кетүүсүнө салым кошуу болуп саналат. Университетте 11 өлкөдөн жана 23 боордош улуттан келип билим алып жаткан студенттердин ичинен ар бир өлкөдөн тандалган активдүү студенттер бул координаторлукта ыктыярдуу түрдө иштеп жатышат.

2018-жылы эл аралык студенттердин координаторлугу тарабынан студенттердин көйгөйлөрүн жана сунуштарын кароо үчүн жалпысынан 25 жыйын (эки жумада бир жолу) уюштурулган. Здолбоор (кесипкебагыттоо иш-чарасы, элчиликтердин өкүлдөрү менен таанышуу жана баарлашуу иш-чарасы, университеттер аралык “Өлкөлөрдүн улуттук баалуулуктары” деген интеллектуалдык оюн) жүзөгө ашырылган. Университетте уюштурулган социалдык, маданий жана таанытуу иш-чараларына да жигердүү салым кошушган. Студенттер тарабынан уюштурулган иш-чаралар тууралуу маалыматтарды www.students.manas.edu.kg дарегинен таба аласыз.

5.3. КТМУнун Бүтүрүүчүлөр жана кызматкерлер ассоциациясы

Кыргыз-Түрк “Манас” университети алгачкы бүтүрүүчүлөрүн 2002-2003-окуу жылында өз уясынан учурган. 2002-2018-жылдары 12 өлкөдөн жана 23 боордош улуттардан 7644төн ашык студент университетти бүтүргөн.

Университеттин бүтүрүүчүлөрүн бир жерге топтоо, керектүү маалыматтар, документтер жана ой-пикирлерди алмашуу, ар түрдүү себептерден улам чогулуу, бирге болуу “Манас” университетинин өкүлү болуу сыймыгын бийик тутуу максатында түзүлгөн КТМУнун бүтүрүүчүлөрүнүн ассоциациясы 2006-жылдын 21-апрелинде Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин GR0042381-номерлүү чечими менен расмий түрдө өз ишин баштаган.

5.4. Ишкерлер чөйрөсү жана коомчулук менен байланыш

Университет коомчулук жана ишкерлер дүйнөсү менен тыгыз байланышта болуп, өнөктөштөрү аркылуу өзүн таанытуу максатында ар түрдүү мекеме жана уюмдарга барып өз өнөктөштөрүнүн катышуусу менен социалдык, маданий, көркөм өнөр жана спорттук иш-чараларды уюштуруп келет. Ушундан улам студенттердин ата-энелери менен байланышты күчтөндүрүү максатында ата-энелер комитети да түзүлгөн.

Бүтүрүүчүлөр менен болгон байланыш ар тараптуу жүргүзүлөт. Бул жаатта жумуш берүүчүлөрдүн бүтүрүүчүлөрүбүзгө болгон канааттануусун аныктоо максатында сурамжылоо жүргүзүлүп турат. 2018-жылы жумуш берүүчүлөр үчүн жүргүзүлгөн сурамжылоонун жыйынтыгы боюнча бүтүрүүчүлөрүбүзгө болгон канааттануу 86,7%ды түзгөн.

Университет өзүнүн бүтүрүүчүлөрү менен тыгыз байланыш түзүп, алар тууралуу кеңири маалымат топтоп келатат. Окуу жайы үчүн жумуш берүүчүлөрдүн бүтүрүүчүлөрүбүзгө берген баасы өтө маанилүү. Бул критерийлерди аныктоо үчүн университетибиз жумуш берүүчүлөр арасында атайын анкета жүргүзүп, алардын канааттануу деңгээли 86,7%ды түзөрүн аныктаган.

Бул өңүттө үзгүлтүксүз жана ырааттуу түрдө иш алып баруу максатында “Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин консультациялык кеңеш берүү комитеттерин түзүү жана иштетүүнүн жол-жоболору боюнча жобосу” жана “Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин ата-энелер комитетин түзүү жана иштетүүнүн жол-жоболору боюнча жобосу” иштелип чыккан. Түзүлгөн ата-энелер комитети өз ишмердүүлүгүн жигердүү түрдө жүргүзүп келүүдө. Университетти таанытуу иш-чараларына студенттердин активдүү катышуусун камсыздоо максатында студенттик кеңеш жана бул кеңештин жетекчилиги астында түзүлгөн студенттик клубдардын университетке жана коомчулукка багытталган иш-чараларына (акыл таймаштары, карьера күндөрү, дебаттар, куттуктоо жана эскерүү кечелери, таанытуу жана социалдык жардам көрсөтүү иш-чаралары ж.б.у.с.) колдоо көрсөтүлөт.

А. Ишкерлер чөйрөсү менен байланыш жана кызматташтык

Жаңычыл жана демилгелүү университет болуу максатында ишкерлер чөйрөсү менен күчтүү жана эки тарапка тең пайдалуу болгон байланыштар, бүтүрүүчүлөрдүн иш менен камсыз болуусун кыйла жеңилдеткен кызматташтыктар түзүлүп жатат. Бул жаатта билим берүү жана илимий-изилдөө долбоорлорун иштеп чыгуу жана тийиштүү сектордун өкүлдөрүнүн бул долбоорлорго катышуусун камсыздоо, долбоорлордун натыйжалары тууралуу ишкерлер дүйнөсүнө маалымат берүү максаты көздөлөт. Бул иш-чаралар университеттин жаңы ресурстар менен камсыз болушуна жана бүтүрүүчүлөрдүн бул секторлордо оңой иш табууларына өбөлгө түзөт.

Улуттук жана эл аралык өкмөттүк эмес уюмдар жана ишкерлер чөйрөсү менен түзүлгөн кызматташтыктын натыйжасында университеттин ишкерлер чөйрөсү менен байланыштары бекемделип, коомчулуктун приоритеттүү керектөөлөрүнө жараша билим берүү багыттары аныкталып, окуу программалары жаңыланууда.

Мындан сырткары ишкерлер чөйрөсү муктаж болгон тармактар боюнча биргелешкен долбоорлорду иштеп чыгуу, консультациялык кеңеш кызматтарын көрсөтүү, кызматкерлердин билимин жогорулатууга багытталган кыска жана атайын курстарды уюштуруу, университеттин имараттарын, лабораторияларын жана жабдыктарын колдонуу мүмкүнчүлүктөрүн коом менен бөлүшүү жаатында маанилүү иш-чаралар көрүлөт. Аткарылган иш-чаралардын натыйжасында студенттердин өндүрүштүк практикадан өтүүсү жана бүтүрүүчүлөрдүн иш менен камсыз болуусу үчүн ыңгайлуу шарттар түзүлүп, университет менен ишкерлер чөйрөсүнүн ортосунда маалымат жана тажрыйба алмашуу жүрөт.

КТМУнун 2017-2021-жылдарга карата стратегиялык планы беш негизги максатты көздөйт. Бул максаттарды ишке ашыруу 19 милдеттен жана 74 стратегиядан турат. КТМУ стратегиялык планда белгиленген төмөнкү максаттарына, милдеттерине жана стратегияларына ылайык иш-чараларын жүргүзүүнү улантат:

- Билим берүү жаатында эл аралык марка катары таанымал болуу;
- Өзүнө тартып турган илимий борбор болуу;
- Интернационалдаштыруу жаатында үлгү болуу;
- Коомчулук жана ишкерлер дүйнөсү үчүн чыныгы баалуулук болуу;
- Түрк дүйнөсүнүн биригишинде жана өнүгүшүндө таасирдүү күч болуу;
- Дүйнөлүк илимге салым кошууда абройлуу университет болуу.

Б. Өнөктөштөр

Университет өнөктөштөр менен тыгыз байланышта болгон ар бир сектордун өкүлдөрүнүн ортосундагы ишенимди арттыруу, маалымат алмашуу жана кызматташтыкты түзүү максатында жыйындардын, ар түрдүү социалдык жана маданий иш-чаралардын уюштурулушуна жана биргелешкен долбоорлордун иштелип чыгышына өзгөчө маани берет.

В. Коомчулукка кызмат көрсөтүү, социалдык жоопкерчилик боюнча иш-чаралар

Кыргыз-Түрк “Манас” университети коомдун бакубатчылыгын арттыра турган ар түрдүү маалыматтарды жана тажрыйбаны өткөрүп берүү үчүн коомдун бардык катмарларынын керектөөлөрүн камсыздоо жана жашоо стандарттарын жакшыртуу жаатында жергиликтүү бийлик органдары, мамлекеттик эмес уюмдар жана профсоюздар менен кызматташып, тийиштүү окуу программаларын ачып, ар түрдүү көйгөйлөрдү чечүү жолдорун табууга аракет кылып келет.

Социалдык жоопкерчилик жана айлана-чөйрөгө аяр мамиле кылуу принциптерин эске алуу менен студенттердин жана окутуучулардын социалдык жана инсандык өнүгүүсүнө көмөк көрсөтүү, алардын мотивацияларын өнүктүрүү, иденттүүлүк, бир нерсеге ээ болуу жана тиешелүүлүк сезимдерин өркүндөтүү, коомчулук жана ишкерлер чөйрөсү менен байланышын камсыздоо максатында окуу календарына ылайык социалдык,

маданий, көркөм өнөр жана спорттук иш-чаралар даярдалып, академиялык жана административдик кызматкерлердин түздөн-түз катышуусу жана колдоосунун натыйжасында студенттик кеңеш жана студенттик клубдардын жигердүү катышуусу менен бир окуу жылы ичинде уюштурулган иш-чаралардын жүзөгө ашырылышына көмөк көрсөтүлөт.

Жыл ичинде университет тарабынан карылар жана жетим балдар үйлөрүнө баруу уюштурулуп, зыярат кылынып, аларга керектүү жардам берилип, көмөк көрсөтүлөт. Студенттик кеңеш жана факультеттер тарабынан бул багытта иш-чаралар уюштурулат.

Коомчулукка кызмат көрсөтүү иш-чараларынын алкагында 2018-жылы айыл-чарба жана ветеринария факультеттеринин клиникалары жана окутуучуларынын жардамы менен иш-чаралар жүргүзүлүп жатат. Жаныбарларга клиникалык жардам көрсөтүү менен бирге тийиштүү мекемелерде тажрыйбалуу адистерди даярдоо жана тажрыйба алмашуу сыяктуу иштер да ирээти менен жүргүзүлүп жатат.

КТМУнун студенттик иштер башкармалыгына караштуу студенттер жана бүтүрүүчүлөр менен иш алып баруу филиалы тарабынан уюштурулган иш-чаралардын алкагында “Карьера күндөрү” ар бир факультетте ар кайсы күндөрү уюштурулду. Университетти бүтүрө турган студенттердин ишке орношуусуна көмөк көрсөтүү максатында уюштурулган бул иш-чарага көптөгөн

фирмалар катышууда.

“Карьера күндөрүнүн” натыйжасында иш чөйрөсүнө кирүүгө даярдык көргөн студенттер менен ишкерлер дүйнөсүнүн ортосунда көпүрө куруу, университеттин тышкы кардарлары болгон жеке жана мамлекеттик уюмдарга, башка ЖОЖдорго университетти таанытуу, Кыргызстандагы уюмдар менен студенттерди жолуктуруу, карьераны пландоодо жол көрсөтүү, университет менен өнөр жай секторунун ортосунда кызматташтыкты түзүү, университеттин жетекчилиги менен жеке жана мамлекеттик уюмдарды бир жерге топтоо максаттары көздөлөт.

Г. Эл аралык мамилелер жана кызматташтыктар

Университет ааламдашуу процессинде дүйнөдө күчтүү болуу жана атаандаштыкка туруштук бере алуу үчүн эки өлкөдөгү, андан кийин региондогу жана дүйнөдөгү абройлуу ЖОЖдор жана алдыңкы мекемелер менен эл аралык мамилелерди түзүп, кызматташтыкты өнүктүрүп келүүдө.

Бул максатта азыркы учурда жалпысынан 185 эл аралык кызматташтык жөнүндө келишимге кол коюлган: Түркия Республикасы менен – 91, Кыргызстан менен – 18, Россия менен – 12, Казакстан менен – 9, Кытай менен – 7, Өзбекстан менен – 6, Азербайжан менен – 5, Палестина менен – 4, Украина менен – 3, Түндүк Кипр Түрк Республикасы менен – 3, АКШ менен – 3, Япония менен – 3, Германия менен – 2, Монголия менен – 2, Индия менен – 2, Англия менен – 2, Афганистан менен – 2, Грузия менен – 1, Франция менен – 2, Корея менен – 1, Португалия менен – 1, Тажикстан менен – 1, Румыния менен – 1, Македония менен – 1 (<http://iro.manas.edu.kg>). Ошондой эле Мевлана алмашуу программасынын алкагында 85 университет менен кызматташтык түзүлүп, окутуучулар жана студенттер менен алмашуу жүзөгө ашырылып келет. Кыргызстан, Түркия, Азербайжан жана Казакстан менен Орхан алмашуу программасынын алкагында 7 университет менен кызматташтык түзүлүп, студенттер менен алмашуу ишке ашырылууда. (<http://mdp.manas.edu.kg/>)

Д. Сыйлыктар

Университеттин окутуучулары менен студенттери ар түрдүү категория боюнча көп сандаган сыйлыктарга ээ болушту. Эл аралык аренада да, Кыргызстан жана Түркияда да университеттин ийгиликтери арбын.

Проф., док. Тинатин Дөөлөткелдиева “Мыкты инновациялык долбоор - 2016” сынагынын жыйынтыгы боюнча “Күнөскана чарбаларында жана ачык жерде кыртыштын күрдүүлүгүн жана айыл чарба өсүмдүктөрүнүн түшүмдүүлүгүн жогорулатуу үчүн «Ростин» био жер семирткичин өнөр жайда чыгаруу” долбоору үчүн Кыргызпатент (КРнын Өкмөтүнө караштуу интеллектуалдык менчик жана инновациялар мамлекеттик кызматы) тарабынан сертификатка ээ болду.

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин гуманитардык факультетинин философия бөлүмүнүн башчысы проф., док. Жамгырбек Бөкөшовго философия илимине кошкон салымы жана ийгилиги үчүн КРнын Президенти Сооронбай Жээнбеков тарабынан “Кыргыз Республикасынын илимине эмгек сиңирген ишмер” наамы берилди.

Кыргыз тилин чет тили катары үйрөтүү максатында “Алтын көпүрө” кыргыз тили: окуу жана көнүгүүлөр китебин иштеп чыгуу долбоорун жүзөгө ашыргандыгы жана бул жаатта аткарылган иштерге кошкон салымдары үчүн Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин чет тилдер жогорку мектебинин окутуучуларына КРнын Мамлекеттик тил боюнча улуттук комиссиясы тарабынан сыйлык берилди.

2018-жылдын 14-15-ноябрында Түркиянын Газиантеп Хасан Каленжу университетинде төртүнчү жолу өткөн университеттер ортосунда «Алтын баклава» кинофестивалына катышкан университеттин Радио, телекөрсөтүү жана киноматография бүтүрүүчүсү Бегим Жолдубай кызы «Узак» аттуу тасмасы менен эң мыкты даректүү фильм сыйлыгына ээ болду. “Узак” тасмасынын көркөм жетекчиси – ага окутуучу

жана атактуу кинорежиссер Артыкпай Сүйүндүков.

Ошондой эле 2018-жылдын 12-16-ноябрында Бишкекте өткөн “Бир дүйнө Кыргызстан” аттуу адам укуктары боюнча даректүү тасмалардын эл аралык фестивалына катышкан университеттин Радио, Радио, телекөрсөтүү жана киноматография бөлүмүнүн бүтүрүүчүлөрү Аяна Бектемирова жана Асель Сыдыкова тасмалары менен сыйлыкка ээ болушту.

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин коммуникация факультетинин студенттери ТРТнын “IV Келечектин журналисттери” конкурсунда

сыйлыкка ээ болушту. 2018-жылдын 27-июлунда ТРТнын Тепебашы студиясында өткөн аземде коммуникация факультетинин радио, телекөрсөтүү жана кинематография бөлүмүнүн

студенттери Нурзада Уланбек кызы жана Айдана Абдылдаева сыйлыкка татыды. КТМУнун студенттери “телекөрсөтүү программасы” номинациясында экинчи орунга ээ болушту.

Кыргыз-Түрк “Манас” университетине КРнын Мамлекеттик тил боюнча улуттук комиссиясы тарабынан дагы бир сыйлык берилди. КРнын Президентине караштуу Мамлекеттик тил боюнча улуттук комиссия

тарабынан кыргыз тилинин мамлекеттик тил катары кабыл алынышынын 29 жылдыгына жана Чыңгыз Айтматовдун 90 жылдыгына карата уюштурулган иш-чаралар үчүн КТМУга сыйлык тапшырылды. “Манас” университети кыргыз тилин үйрөтүү боюнча көрсөткөн ийгиликтери жана Чыңгыз Айтматовдун 90 жылдыгына карата эл аралык масштабда мыкты уюштурган иш-чаралары үчүн сыйлыкка татыды.

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин коммуникация факультетинин радио, телекөрсөтүү жана кинематография бөлүмүнүн студенти Элнура Ташбаева “Asia Tourism-Induced Film and TV Arts Week” аттуу фестивалда сыйлыкка ээ болду. Элнура Ташбаева “The Drops” аттуу даректүү тасмасы менен 2018-жылдын 29-июль-1- августунда Кытай Чжэньцзян округуна караштуу

Тайчжоу шаарында өткөн кинофестивалда 1200дөн ашуун тасманын арасынан “Эң мыкты даректүү тасма” номинациясында баш байгеге ээ болду.

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин көркөм өнөр факультетинин ага окутуучулары Үмит Дикменге жана Темирбек Мусакеевге Казакстан Республикасынын Маданият жана тилдерди өнүктүрүү башкармалыгы тарабынан сыйлык ыйгарылды. Казакстан Республикасынын сүрөтчүлөр союзу тарабынан Чыңгыз Айтматовдун 90 жылдыгына карата уюштурулган иш-чаранын алкагында өткөн “баяу туман-sis” аттуу көргөзмөгө Кыргызстандын сүрөтчүлөрү менен кошо чакырылган КТМУнун ага окутуучуларына Казакстан Республикасынын Маданият жана тилдерди өнүктүрүү башкармалыгы тарабынан сыйлыктар берилди.

5.5. Спорт жаатындагы кызмат көрсөтүүлөр

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин ден соолук, маданият жана спорт башкармалыгы менен дене тарбия жана спорт жогорку мектебине караштуу спорттук имараттарда университеттин студенттерине жана кызматкерлерине жума бою кызмат көрсөтүлөт.

Университеттин ачык аба спорт комплекси 2001-2002-окуу жылынан баштап иштей баштаган. Спорттук комплекс: 1 стадион, 1 футбол, 1 чоң теннис, 2 волейбол, 2 баскетбол, 1 ачык асман алдындагы гимнастика спорттук аянтчаларынан турат. Ушуну менен катар 1 күрөш, 1 фитнес, 1 оор атлетика, 1 дзюдо, 1 самбо, 1 чатыраш (шахмат), 1 тогуз коргоол залдары жайгашкан. Спорттук комплекс зарыл болгон бардык жабдуулар жана шаймандар менен толук жабдылган. Мындан сырткары олимпиадалык оюндар өткөрүлүүчү жабык спорт комплекси 2015-жылдын октябрь айында Дене тарбия жана спорт жогорку мектебинин пайдаланууга берилип, иш-чаралар башталган. Аталган спорт комплексинен университеттин бардык студенттери менен кызматкерлери пайдаланып келет.

Спорттук имараттарда спорт аянтчаларынан сырткары студенттердин кийинип чечинүү бөлмөлөрү жана кызматкерлер үчүн кеңселер орун алган. Ошондой эле элдик оюндар, музыкалык аспаптар, заманбап бий ж.б.у.с. ийримдерге катышып, студенттер өздөрүн өнүктүрүүдө жана ушул ийримдерге катышуу менен санаалаш досторду таап, ар дайым социалдык чөйрө менен карым-катнашта болушууда.

52-таблица. Спортчулар жөнүндө маалымат

	Катышкан спорт тармагынын саны	Мелдештерге катышкан кишинин саны	Медалга ээ болгондордун саны
Студент	27	500	32
Кызматкер	0		
ЖАЛПЫ	27	500	32

53-таблица. Сыйлыктар

Сыйлык түрү	Саны
Илим жаатындагы сыйлык	3
Илим жаатындагы мыкты эмгек сиңиргендиги үчүн сыйлык	25
Илим жаатындагы шыктандырылуучу сыйлык	12
Искусство жаатындагы мыкты сыйлык	23
Искусство жаатында эмгек сиңиргендиги үчүн сыйлык	0
Искусство жаатындагы мыкты эмгек сиңиргендиги үчүн сыйлык	3
Илимий-изилдөө тармагындагы сыйлык	21
ЖАЛПЫ	87

54-таблица. Спорт жаатындагы сыйлыктар

Түзүмдөр	Түшүндүрмө	Саны
Дене тарбия жана спорт жогорку мектеби	Машыктыруучуларды даярдоо бөлүмү	22
Дене тарбия жана спорт жогорку мектеби	Дене тарбия жана спорт мугалими бөлүмү	8
КТМУ	КТМУ	4
ЖАЛПЫ		34

5.6. Маданий иш-чаралар

Түрк тектүү мамлекеттер менен түрк коомчулуктарынын университетке тапшырчу курактагы жаштарынын башын бириктирип, эл аралык заманбап билимдин талаптарына ылайык билим берүү менен бирге улуттук жана руханий баалуулуктарды ыйык туткан жаштарды тарбиялоо максатында курулган университетибиз бул максатты ишке ашыруу үчүн маданий иш-чараларга да өзгөчө маани берип келет.

Студенттик үйлөрдө ар жуманын бейшемби күдөрү кечкисин “маектер” өткөрүлүп турат. Бул иш-чарага профессордук-окутуучулук курам чакырылып, үй-бүлөлүк маанайда маектер өткөрүлөт. Аталган иш-чара кыматкерлер менен студенттердин тыгыз байланышта болушуна өбөлгө түзөт.

Мындан сырткары бул программанын алкагында поэзия кечелери, экскурсия жана маанай көтөрүүчү иш-чаралар өткөрүлүп, театралдык пьесалар да коюлуп келет.

2018 Нооруз майрамы

10-ноябрь Ататүрктү эскерүү программасы

Ашура күнү

Түркия Республикасынын майрамынын 95- жылдыгы

Кыргызстан Жениш күнү программасы

Студенттердин маек жыйындары

Орозо айт майрамы

Чынгыз Айтматовду окуу иш-чарасы

5.7. Административдик кызматтар

Башкы катчылык

Башкы катчылык университеттин административдик структурасынын жетекчи органы болуп саналат. Аткарган иш-чаралары боюнча Ректор жана Биринчи проректордун алдында жооптуу болот. Окумуштуулар жана Башкаруу кеңештерине добуш берүү укугуна ээ болбостон катышып, референт-мүчөсү болуп саналат.

Башкы катчынын милдеттери, ыйгарым укуктары жана жоопкерчиликти төмөндө көрсөтүлгөн:

- Университеттин административдик структурасында орун алган түзүмдөрдүн тийиштүү мыйзам, устав, нускама, жобо, негиздерге ылайык натыйжалуу, үзгүлтүксүз жана шайкеш иштөөсүн камсыз кылуу;
- Окумуштуулар жана Башкаруу кеңештерине добуш берүү укугуна ээ болбостон катышуу жана референт болуу;
- Университеттин Окумуштуулар кеңеши менен Башкаруу кеңешинин жыйналыштарынын күн тартибин даярдап, тийиштүү кишилерге өз убактысында жиберүү;
- Университеттин Окумуштуулар кеңеши менен Башкаруу кеңеши тарабынан кабыл алынган чечимдерди жазуу, коргоо, сактоо жана университетке караштуу түзүмдөргө жана тийиштүү кишилерге жиберүү;
- Университеттин Окумуштуулар кеңеши менен Башкаруу кеңеши тарабынан кабыл алынган чечимдерди университеттин веб-баракчасында жарыялоо;
- Ректораттын тышкы жана ички иш кагаздарын жүргүзүү;
- Университеттин административдик түзүмдөрү менен жеке жана мамлекеттик мекемелер ортосундагы мамилелердин натыйжалуу жана ырааттуу өнүгүүсүн камсыз кылуу;
- Факультет/жогорку мектеп/институттун катчыларынын иш алып баруусун координациялоо жана жакшыртуу, кызматташтыкты камсыздоо, алардын натыйжалуу жана ырааттуу иштөөсүн камсыз кылуу;
- Башкы катчылыкка караштуу болгон түзүмдөрдү байкоо, контролдоо жана текшерүү

иштерин жүргүзүү, дисциплинаны камсыз кылуу;

- Университеттин ар түрдүү административдик-чарбалык иштеринин камсыздалышын уюштуруу;

- Университетте иштеген административдик кызматкерлердин квалификациясын жогорулатуу боюнча керектөөлөрдү аныктоо жана бул керектөөлөргө ылайык окуу программасын камсыз кылуу;

- Университеттин ар түрдүү юридикалык маселелерин көзөмөлгө алуу жана бир жыйынтыкка келтирүү;

- Университеттин басма-полиграфиялык тейлөө кызматтарынын ирээттүү иштешин камсыздоо;

- Университеттин административдик структурасына дайындала турган кызматкерлерди Ректор жана Биринчи проректорго сунуш кылуу;

- Университеттин балансында турган кыймылдуу жана кыймылсыз мүлктөрдү коргоо боюнча чараларды көрүү;

- Ректораттын кызмат адамдарын тосуу жана азем өткөрүү иштеринде административдик-чарбалык иштин камсыздалышын жана уюштурулушун жөнгө салуу;

- Мүчө болгон кеңеш жана комиссияларга катышуу жана/же төрагалык кылуу;

- Система жана ченемдик-укуктук документтерди иштеп чыгуу;

- Университетте ар түрдүү коопсуздук чараларын көрүү;

- Университеттин бардык мүлктөрүн тариздөө, уюштуруу жана архивдөө иштерин жүргүзүү;

- Кызматкерлердин социалдык коопсуздугунун камсыздалышында тийиштүү иш-чараларды жүргүзүү;

- Ресурстардын натыйжалуу колдонулушун камсыз кылуу;

- Башкы катчылыктын жана ага караштуу түзүмдөрдүн аткарган бардык иш-чараларын контролдоо, көзөмөлдөө, текшерүү жана бул иш-чаралардын жыйынтыктарын алуу боюнча Ректораттын алдында жооптуу болуп саналат;

- Ректор жана Биринчи проректор тарабынан берилген башка тапшырмаларды аткаруу.

Маалыматтык технологиялар башкармалыгы

- Башкармалыктар үчүн аныкталган милдет жана жоопкерчиликтерди университеттин максаты, мүдөөсү, стратегиясы жана прициптерине ылайык аткаруу;

- Университетте маалымат алмашуу иш-чараларын пландаштыруу, уюштуруу жана жүргүзүү;

- Университеттин жергиликтүү (Network) тармагына техникалык кызмат көрсөтүү жана иштетүү;

- Жергиликтүү жана эл аралык (Network) тармактары менен локалдык тармак байланышын

үзгүлтүксүз камсыздоо;

- Академиялык жана административдик түзүмдөр маалыматтык технологияларды колдонуп кызмат көрсөтүү үчүн техникалык көмөк көрсөтүү;
- Университеттин веб-баракчасын даярдоо ишин координациялоо, түзүмдөрдөн келген сунуш жана маалыматтарга ылайык, веб-баракчадагы маалыматты жаңыртуу, аткарылган иш-чаралар жөнүндө маалыматты веб-баракчада жарыялоо;
- Университеттин лицензияланган программалык жабдууларга болгон керектөөсүн камсыз кылуу жана алардын жаңыланып туруусун камсыздоо;
- Университеттин академиялык жана административдик түзүмдөр тарабынан компьютердин жардамы менен өткөрүлө турган сабактар/ жыйындар үчүн компьютердик лабораторияларды техникалык жактан даярдоо;
- Университет тарабынан уюштурулган ар түрдүү жыйындарда колдонула турган компьютер жана прожекторлорду камсыз кылуу жана бетачар/билдирүү/баяндамалардын (презентациялардын) өткөрүлүшүн камсыз кылуу;
- Университеттин балансында турган бардык компьютердик системаларды, персоналдык компьютерлерди жана кошумча жабдыктарды периодикалык түрдө жана түшкөн талаптарга ылайык оңдоп-түзөө жана техникалык кызмат көрсөтүү иштерин жүргүзүү;
- Университет муктаж болгон ар түрдүү компьютер жана компьютердик жабдыктарды сатып алууга байланыштуу сатып алуу жана текшерүү комиссиясына техникалык маселелери боюнча комиссияга мүчө катары катышуу;
- Ишке байланыштуу жетекчилер тарабынан берилген башка тапшырмаларды аткаруу.

Материалдык-техникалык камсыздоо башкармалыгы

- Башкармалыктар үчүн аныкталган ылайык милдет жана жоопкерчиликтерди университеттин максаты, мүдөөсү, стратегиясы жана принциптерине аткаруу;
- Университеттин балансында турган же колдонуусунда болгон кыймылдуу жана кыймылсыз мүлктөргө байланыштуу таблицалардын жыйынтыктарын даярдоо;
- Керектүү каражат жана материалдар менен камсыздоо иштерин жүргүзүү;
- Имараттарды тазалоо, жарыктандыруу, жылытуу, оңдоп-түзөө ж.б.у.с. кызмат көрсөтүүлөрдү жүргүзүү;
- Университетке келген конокторго көмөк көрсөтүү жана тийиштүү кишилер менен жолугушууларын уюштуруу;
- Университеттин айлана чөйрөсүнүн тазалыгын сактоо, сугаруу ж.б.у.с. иш-чараларды өткөрүү, күнүгө көзөмөл жана текшерүүлөрдү жүргүзүү;
- Жол кыймылынын коопсуздугу жөнүндө мыйзамга ылайык университеттин балансында турган унааларга байланыштуу камсыздандыруу, оңдоп-түзөө, номер алуу жана каттоо боюнча иштерди жүргүзүү;
- Коопсуздук жана айлана-чөйрөгө көзөмөл жүргүзүү иштерин аткаруу;

- Университеттин имараттары, кызматкерлердин турак-жайы жана жатаканалардын коопсуздугу үчүн ички иштер органдары менен келишимдердин даярдалышын камсыздоо, бул келишимдерди жетекчилерге жөнөтүү жана келишимге ылайык коопсуздук кызматынын ишке ашырылышын жана текшерилишин камсыз кылуу;

- Катмышкан жана/же жооптуу болгон иш-чаралардын сапатыны жогорулатуу боюнча сунуштарды иштеп чыгуу жөнгө салуу;

- Ишке байланыштуу жетекчилер тарабынан берилген башка тапшырмаларды аткаруу.

Китепкана жана иш кагаздар башкармалыгы

- Башкармалыктар үчүн аныкталган милдет жана жоопкерчиликтерди университеттин максаты, мүдөөсү, стратегиясы жана принциптерине ылайык аткаруу;

- Университеттин китепканаларынын ар кыл керектөөлөрүн камсыздоо;

- Басылма, фильм, видеотасма, микрофильм, каттоо каталогдорун даярдоо;

- Профессор окутуучуларга булактарды издөө боюнча талап жана керектөөлөрүн камсыздоо;

- Библиографиялык маалыматтарды издөө иштерин жүргүзүү;

- Китепканалар ортосунда кызматташтык боюнча иш-чараларды жүргүзүү;

- Коомдун белгилүү принциптерине ылайык коомго китепкана кызматтарын колдонуу мүмкүнчүгүн түзүү;

- Академиялык түзүмдөр менен биргелешип китепкананын керектөөлөрү боюнча бюджетти даярдоо;

- Университеттин басылмаларын (публикацияларын), диссертацияларды, китеп ж.б.у.с. илимий эмгектерди коомчулукка таанытуу, алардын автордук укугун коргоо жана көзөмөлдөө;

- Ишке байланыштуу жетекчилер тарабынан берилген башка тапшырмаларды аткаруу.

Студенттик иштер башкармалыгы

- Башкармалыктар үчүн аныкталган милдет жана жоопкерчиликтерди университеттин максаты, мүдөөсү, стратегиясы жана принциптерине ылайык аткаруу;

- Милдет жана жоопкерчиликтерге кирген бардык иштерди тез, туура, так аткаруу жана коопсуздугун камсыздоо;

- Академиялык (окуу) календардын толук жүзөгө ашырылышын камсыз кылуу;

- Академиялык түзүмдөр тарабынан кабыл алынган чечимдерди тез, туура жана так жүзөгө ашыруу;

- Университеттин студенттик иштерге байланыштуу буйруктарын тийиштүү түзүмдөргө жана кишилерге билдирүү;

- Маалыматтык технологиялар башкармалыгы менен бирдикте студенттик иштер башкармалыгынын маалыматтык системаларынын туура иштөөсүн жана коопсуздугун

камсыздоо;

- Студенттерди каттоо иштерин жүргүзүү, сабактарга байланыштуу иштердин жүргүзүү жана сактоо;
- Диплом, студенттик билет, стипендия, бүтүрүүчүлөргө көзөмөл жүргүзүү боюнча иштерди аткаруу, аттестат жана дипломдун каттоолорун жүргүзүү жана каттоолорду сактоо;
- Эркек студенттердин аскердик кызмат өтөө иштерин жүргүзүү;
- Ишке байланыштуу жетекчилер тарабынан берилген башка тапшырмаларды аткаруу.

Кадрлар башкармалыгы

- Башкармалыктар үчүн аныкталган милдет жана жоопкерчиликтерди университеттин максаты, мүдөөсү, стратегиясы жана принциптерине ылайык аткаруу;
- Университеттин адам ресурстарына болгон керектөөлөрүн камсыздоо үчүн пландарды иштеп чыгуу жана аларды жүзөгө ашыруу иш-чараларын уюштуруу;
- Университетте академиялык жана административдик кызматкерлерди кызмат ордуна дайындоо, өздүк делолору жана пенсиялык камсыздоосуна байланыштуу иш-чараларды уюштуруу;
- Административдик кызматкерлерге квалификациясын жогорулатуу курстарын уюштуруу жана ишке ашыруу;
- Биринчи жолу ишке алына турган, башка уюм жана мекемелерден которулуу жолу менен дайындалган жана туруктуу иштей турган ар бир баскычтагы кызматкерге тийиштүү иштердин мыйзам, устав же нускамаларга ылайык иш жүргүзүлүшүн жана кызматкердин ишке баштоосун камсыздоо;
- Ай сайын келишим түзүлгөн кызматкерлердин ар бир ай ичинде аткарган иш-чараларын баалоо жана маалыматтардын улам жаңыланып туруусун камсыздоо;
- Каттышкан жана/же жооптуу болгон иш-чаралардын сапатыны жогорулатуу боюнча сунуштарды иштеп чыгуу жөнгө салуу;
- Ишке байланыштуу жетекчилер тарабынан берилген башка тапшырмаларды аткаруу.

Ден соолук, маданият жана спорт башкармалыгы

- Башкармалыктар үчүн аныкталган милдет жана жоопкерчиликтерди университеттин максаты, мүдөөсү, стратегиясы жана принциптерине ылайык милдет жана жоопкерчиликтерди аткаруу;
- Студенттерге жана кызматкерлерге дарылоо, ден соолукту чыңдоо боюнча кызмат көрсөтүү;
- Психологиялык кеңеш берүү кызмат көрсөтүүлөрүн толук аткарылышын камсыздоо;
- Студенттердин жана кызматкерлердин турак-жай жана тамактанууга болгон керектөөлөрүн камсыздоо;
- Студенттердин жана кызматкерлердин спорттук, маданий жана социалдык керектөөлөрүн

камсыздоо үчүн керектүү иш-чараларды уюштуруу;

- Тийиштүү түзүмдөр менен бирге кызматкерлердин турак-жайын жана конок үйлөрүн үзгүлтүксүз иштетүү;
- Спорттук аянтчаларды иштетүү жана тейлөө;
- Кызматына байланыштуу жетекчилер тарабынан берилген башка тапшырмаларды аткаруу.

Стратегиялык пландаштыруу башкармалыгы

- Башкармалыктар үчүн аныкталган университеттин максаты, мүдөөсү, стратегиясы жана принциптерине ылайык милдет жана жоопкерчиликтерди аткаруу;
- Отчеттук жылдан кийинки 2 жылдын бюджеттик болжолдоосун камтыган административдик бюджетти стратегиялык план жана жыл ичинде аткарылган иштердин натыйжалулугу жөнүндө программага ылайык даярдоо жана административдик иш-чаралардын коюлган талаптарга ылайык келгендигин талдоо жана баалоо;
- Университеттин ченемдик-укуктук документтерге ылайык аныкталган бюджеттик принцип жана негиздеринин чектеринде чыгымдар тууралуу деталдуу программаны даярдоо жана кызмат көрсөтүүлөргө керектөө талабын эске алуу менен төлөмдөрдүн тийиштүү түзүмдөргө жөнөтүлүшүн камсыздоо;
- Бюджеттик эсептерди уюштуруу, бюджеттик каражаттарды колдонуу жыйынтыктары боюнча маалыматтарды топтоо, баалоо жана акыркы бюджеттик эсеп менен финансылык статистикалык маалыматтарды даярдоо;
- Университеттин ченемдик-укуктук документтеринин чектеринде кирешелерди эсептөө, киреше жана аласалардын түшүшүн көзөмөлдөө жана жыйноо иштерин жүргүзүү;
- Бюджеттик каражаттарды пайдаланган түзүмдөрдүн отчетторун эске алуу менен административдик иш-чаралардын отчетун түзүү;
- Университеттин башка администрациялар менен болгон финансылык иштерди жүргүзүү жана жыйынтыктоо;
- Финансылык мыйзамдарга байланыштуу башка мыйзамдардын жүзөгө ашырылышы тууралуу жетекчиликке жана финансы иштери боюнча жооптууларга керектүү маалымат жана кеңеш берүү;
- Ишке байланыштуу жетекчилер тарабынан берилген башка тапшырмаларды аткаруу.

Курулуш иштери башкармалыгы

- Башкармалыктар үчүн аныкталган милдет жана жоопкерчиликтерди университеттин максаты, мүдөөсү, стратегиясы жана принциптерине ылайык аткаруу;
- Имаратты куруу, система орнотуу жана курулуш материалдарына байланыштуу технологиялык өнүгүүлөрдү байкоо жана жөнгө салуу;
- Университеттин имараттарын куруу жана системаларын орнотуу боюнча стандарттарды

жана негиздерди аныктоо;

• Жаңы курула турган имарат/объекттердин технологиялык өнүгүүлөргө ылайык планын жана долбоорлорун иштеп чыгуу, имараттарды куруу жана оңдоо боюнча долбоорго ылайык келген санда жана сапатта курулуш материалдары менен камсыз кылуу жана алардын колдонулушун камсыздоо;

• Имарат/объекттерди оңдоо жана куруу иштеринин план жана долбоорго ылайык жүргүзүлүшүн камсыздоо;

• Кыймылсыз мүлктөрдүн эсебин жүргүзүү жана төлөмдөрдүн тиешелүү мамлекеттик уюмдарга өз убактысында, туура жана так төлөнүшүн камсыздоо;

• Жаңы имараттарга байланыштуу архитектура, электр энергиясы, механика, вентиляция, канализация жана айлана-чөйрөнү жакшыртуу боюнча долбоорлорду иштеп чыгуу;

• Тендердин алдындагы техникалык шарттар, тендердик документтер, атайын административдик шарттар, сметалар, келишимдин долбоорлору ж.б. документтердин тендер өткөрүү жана сатып алуулар жөнүндө нускамага ылайык экендигин бекитүү;

• Университеттин сырттагы фирмаларга жасаткан курулуш иштери жүргүзүлгөн учурда кабыл алуу, акыркы эсептөөлөрдү жүргүзүү жана акыркы кабыл алуу иштерин өз убактысында жана туура аткарылышын камсыздоо;

• Подрядчик фирмаларга тендер аркылуу курдурулган имараттарга байланыштуу төлөмдөрдүн жоболорго ылайык төлөнүшүн камсыздоо;

• Подрядчик фирмалар тарабынан жүргүзүлгөн курулуш иштери долбоор жана келишимге ылайык толук аткарылганда, кепилдик катынын кайтарып берилишине макулдук берүү жана келишимдин аякташы боюнча процедуралардын ишке ашырылышын камсыздоо;

• Тендердик комиссияга катышуу;

• Катышкан жана/же жооптуу болгон иш-чаралардын сапатыны жогорулатуу сунуштарды иштеп чыгуу жөнгө салуу;

• Кызматына байланыштуу жетекчилер тарабынан берилген башка тапшырмаларды аткаруу

5.8 Система, ченемдик-укуктук документтер менен башкарууну жакшыртуу жана өнүктүрүү Система

Университет салттуу башкаруу системасынан стратегиялык башкаруу системасына өттү. Мунун негизинде 2011-2015-жылдарды камтыган стратегиялык план иштелип чыгып, Камкорчулар кеңеши тарабынан бекитилип, иш жүзүнө киргизилген. Мындан кийин 2017-2021-жылдарды камтыган Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин стратегиялык планы даярдалып Камкорчулар кеңешинин 2016-жылдын 19-декабрындагы 2016-01-номерлүү жыйынында бекитилген. Академиялык багытта жаңыча башкарууга бардык кызматкерлердин активдүү катышуусун камсыз кылуу жана жакшы натыйжаларга жетишүү максатында КТМУнун кеңеши жана комитеттери кайрадан түзүлүп, календардык план боюнча пландуу иштөө иш-аракеттери ишке ашырыла баштаган. Ушуну менен катар университетти эл аралык деңгээлде таанытуу

жана биргелешип иш алпаруу максатында Болондук процесс менен бирге эле аймактык жана ааламдашуу маселелерине өзгөчө маани берилген.

Ченемдик-укуктук документтер

Структуралык башкаруу жана стратегиялык пландоо системасынын негизинде университетти натыйжалуу башкаруу, стратегиялык планда белгиленген максаттарга аз убакытта жетүү, максатга ылайык иш-чараларды жүргүзүү үчүн университетти куруу боюнча келишимди жаңыртуу, буга караштуу уставдын даярдалышына жетишээрлик деңгээлде көмөк көрсөткөн алгачкы жылдарда даярдалган нускама жана жоболорду азыркы учурдун талабына ылайык жана өнүктүрүү муктаждыгынан улам бул багытта иш-чаралар башталып, аныкталган жаңы миссия, концепция жана максаттарга багытталган жаңы структуралык түзүлүш үчүн муктаж болгон жаңы нускама, жобо жана негиздер даярдалып, “ченемдик-укуктук документтер” аталышында веб баракчага (<http://manas.edu.kg/index.php/tr/ktmu-emevzuat>) жалпы колдонууга коюлган. Университеттин максаты жана концепциясы менен шайкеш келген ураан (лозунг) иштелип чыгып, жыйынтыгында “Келечек колубузда...” деген ураан кабыл алынган.

Өз аймагында биринчиликтерди колдон чыгарбаган “Манас” университети Түрк стандарттары институтунун ISO 9001 Сапатты башкаруу документине ылайык ишмердүүлүгүн улантып келет. Түрк стандарттары институту (ТСИ) менен университетибиз арасында жүргүзүлгөн сапатты башкаруу системасы боюнча долбоордун алкагында ISO 9001 желеги көктө желбиреп келет.

55-таблица. 2018-жылы күчүнө кирген нускама жана жоболор

Нускама жана жоболордун аталышы	Чечимдер
КТМУнун балоо, тандоо жана жайгаштыруу борбору жөнүндө жобосу	Камкорчулар кеңешинин 2018-жылдын 27-февралдагы 2018-04.28 номерлүү чечими
КТМУнун долбоорлорду координациялоо башкармалыгы жөнүндө жобосу	Окумуштуулар кеңешинин 2018-жылдын 17-мартындагы 2018-06.39 номерлүү чечими
КТМУнун туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектебинин окуу-практикалык борбору жөнүндө жобосу	Окумуштуулар кеңешинин 2018-жылдын 17-мартындагы 2018-06.39 номерлүү чечими
КТМУнун кыргыз жана түрк тилдерин өздөштүрүү деңгээлин аныктоо сынагың өткөрүүнүн негиздери	Башкаруу кеңешинин 2018-жылдын 11-декабрындагы 2018-30.220 номерлүү чечими

Булак: Башкы катчылык (декабрь, 2018)

6. Башкаруу жана каржылык текшерүү системасы

Университеттин административдик структурасы: башкаруу органдары-Ректор, Биринчи проректор, Окумуштуулар кеңеши жана университеттин Башкаруу кеңешинен турат. Мындан сырткары проректорлор жана административдик бөлүмдөрдү жетектеген башкы катчылык да башкаруу штатына кирет.

Университетте каржылык башкаруу иштеринде каржылык тартип, эсептик отчет жана ачык-айкындык өкүм сүргөн экономикалык өнүгүүнү камсыз кылуу максатында каржылык булактар эффективдүү колдонулуп келет. Каржылык башкаруу жана бюджеттик процесстерди жакшыртуу иштеринин алкагында № 5018 Коомдук каржылык көзөмөл жана тескөө тууралуу мыйзамына жана Кыргызстандын базар жана каржылык түзүлүшүнө ылайыкташтырылып иштелип чыккан.

Стратегияны өркүндөтүү башкармалыгы бөлүмдөрүнүн иштөө усулдары жана негиздери тууралуу нускамасына ылайык Стратегияны өркүндөтүү башкармалыгына караштуу ички финансылык түзүлүш иштеп келет. Бирок университеттин өзгөчө статуска ээ болгондугуна байланыштуу анын Уставына ылайык Стратегияны өркүндөтүү башкармалыгына караштуу Бюджет жана бухгалтерия мүдүрлүгү түзүлгөн.

Каржылык көзөмөл; коомдук булактардын белгиленген максаттарына байланыштуу тиешелүү мыйзам менен белгиленген эрежелерге ылайык эффективдүү, экономикалык жана натыйжалуу түрдө колдонулушун камсыз кылуу үчүн түзүлгөн көзөмөл системасы менен структуралык түзүлүш, усул жана процесстер. Сарптоолордон жооптуу бөлүм: административдик бюджеттен бөлүнгөн каражаттарды сарптоо укугуна ээ болгон бөлүмдү билдирет. Университетте бюджеттен бөлүнүп берилген ар бир каражатты сарптоо укугуна ээ болгон киши бул Ректор, ал эми эң жогорку жетекчи органы Камкорчулар кеңеши болуп эсептелет.

Университетти сырттан көзөмөлдөө иши Текшерүү комиссиясы тарабынан ишке ашырылат. Уставга ылайык бул комиссиянын ишин эки өлкөнүн 4 мүчөсүнөн турган 8 киши алып барат.

II. НЕГИЗГИ САЯСАТ ЖАНА ПРИОРИТЕТТЕР

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин окуу-тарбия, изилдөө жана коомго кызмат көрсөтүү иш-аракеттери төмөнкү саясаттардын негизинде жүргүзүлөт:

Университетти башкарууда өз салымын кошуу жана биргелешип өнүгүүнү колдоо;

Учурдун жана келечектин талабы болгон кесиптик орто билим (2 жылдык), бакалавр (4 жылдык) жана ЖОЖдон кийинки билим берүү (магистратура, докторантура) программаларын түзүү жана бул программалардын актуалдуулугун арттыруу жаатында иш-чараларды жүргүзүү;

Илимий-изилдөөгө багытталган билим берүү методдорун колдонуу;

Билим берүүдө, биринчи кезекте Европалык шериктештиктин жогорку билим берүү платформасына таасирдүү, динамикалуу жана жигердүү катышып, абройлуу жана мартабалуу орунга ээ болуу;

Университетте жана сырткы мекемелерде улуттук жана эл аралык деңгээлде өткөрүлгөн илимий-изилдөөлөргө колдоо көрсөтүү; илимий-изилдөө иш-чараларында университет-өндүрүш-мекеме-уюм ортосундагы кызматташтыктарга маани берүү; технологиялык инновацияларды өнүктүрүү аймагын түзүү, учурда иш алып барып жаткан технологиялык инновацияларды өнүктүрүү борборун бул аймак менен бириктирип, улуттук өндүрүшкө илимий жана технологиялык инновацияларды киргизүүнү тездетүү;

Студенттердин социалдык, маданий, чыгармачылык жана спорттук жактан өнүгүүлөрүнө өбөлгө боло турган университеттин окуу программалары менен бирге эле эле үзгүлтүксүз, дистанттык билим берүү жолдору менен да коом жана аркыл мекеме-уюмдарга багытталган сертификат ыйгарылган окуу курстарын уюштуруу. Айрыкча коомчулук үчүн конференция, семинар ж.б.у.с. иш-чараларды уюштуруу менен коом жана университеттин ортосунда натыйжалуу байланыштардын түзүлүшү үчүн данакер болуу. Университеттин бүтүрүүчүлөрү жана ошондой эле көмөктөш (кызыктар) тараптар менен болгон кызматташтык мамилелерин мүмкүн болушунча натыйжалуу жана жигердүү деңгээлге жеткирүү. Университеттеги кызматкерлердин квалификацияларын жогорулатууда көмөк көрсөтүү, мотивациялоо жана иш ордуна болгон канааттануусун арттыруу;

Өмүр бою билим алуу, инсанга багытталган окутуу жана билим берүүдөгү ийкемдүүлүк.

III. ИШ-ЧАРАЛАРГА БАЙЛАНЫШТУУ МААЛЫМАТТАР ЖАНА БААЛООЛОР

A) Каржы иштери боюнча маалыматтар

1. Бюджетти ишке ашыруунун жыйынтыктары

Стратегиялык пландаштыруу башкармалыгы тарабынан иштелип чыккан университеттин 2018-жылдын бюджетин аткаруунун жыйынтыктары менен негизги каржылык таблицаларга байланыштуу түшүндүрмөлөр жана каржы иштеринин жыйынтыктары төмөндө көрсөтүлгөн. Таблицада көрсөтүлгөн сандар АКШ доллары менен берилген.

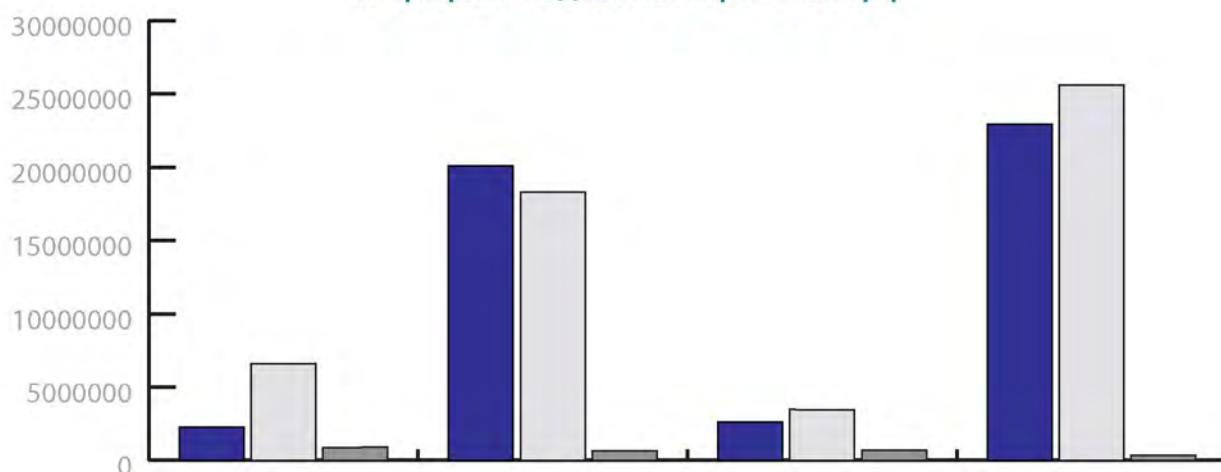
1.1. Бюджеттик кирешелер: Университеттин кирешелери, каржылык кирешелер, алынган жардамдар жана башка кирешелер болуп саналат. 2018-жылы университетке жалпысынан 24710484,80 АКШ доллары суммасында киреше кирип, аны ишке ашыруу 118,14 %га аткарылган.

56-таблица. Бюджеттин киреше бөлүгү			
	2018-ж. бюджеттин сметасы	Ишке ашыруу	Ишке ашырылгандардын көлөмү (%)
Каржы кирешелери	3614458,00	4268131,18	118,08
ТР Өкмөтүнүн кошкон салымы	17253976,00	19395137,15	112,40
Башка кирешелер	47229,00	1030655,31	2217,30
Жалпы	20915663,00	24693923,64	118,14

Булак: Стратегиялык пландаштыруу башкармалыгы

11-график. Бюджеттин киреше бөлүгү

- ▼ Бюджеттик смета
- ▼ Ишке ашыруу
- ▼ Ишке ашырылгандардын көлөмү %

1.2. Бюджеттик чыгымдар: Университеттин чыгымдары 2018-жылы 18.025.957,49 АКШ долларын түзгөн. Бул чыгымдар төмөндөгүдөй бөлүштүрүлдү:

01-Эмгек акыны төлөөгө кеткен чыгымдар – 98,04 %, 02-Социалдык фондго төлөмдөр кеткен чыгымдар - 91,80 %, 03-Товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууга кеткен чыгымдары - 98,78 %, 05-Акча которуулар - 62,74 % жана 06-Капиталдык чыгымдар - 15,73 %ды түздү.

Жалпысынан бардыгы 86,18 %ды түздү. Төмөндөгү таблицада ишке ашырылган сарптоолордун статьяларына жараша маалымат берилген.

57-таблица. Бюджеттик чыгаша бөлүгү

	Бюджеттик ассигнование/ бөлүштүрүлүшү (\$)	Сарптоолор (\$)	Калганы (\$)
01-Эмгек акыны төлөөгө кеткен чыгымдар	12408433,00	12165823,47	242609,53
02-Социалдык фондго төлөмдөр	2361333,00	2167771,12	193561,88
03-Товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууга кеткен чыгымдар	3004816,00	2968335,47	36480,53
05- Акча которуулар	489081,00	306869,24	182211,76
06-Капиталдык чыгымдар	2652000,00	417158,19	2234841,81
Жалпы	20915663	18025957,49	2889705,51

Булак: Стратегиялык пландаштыруу башкармалыгы

12-график. 2018-жылдагы экономикалык классификацияга карата баштапкы бюджеттик төлөмдөр

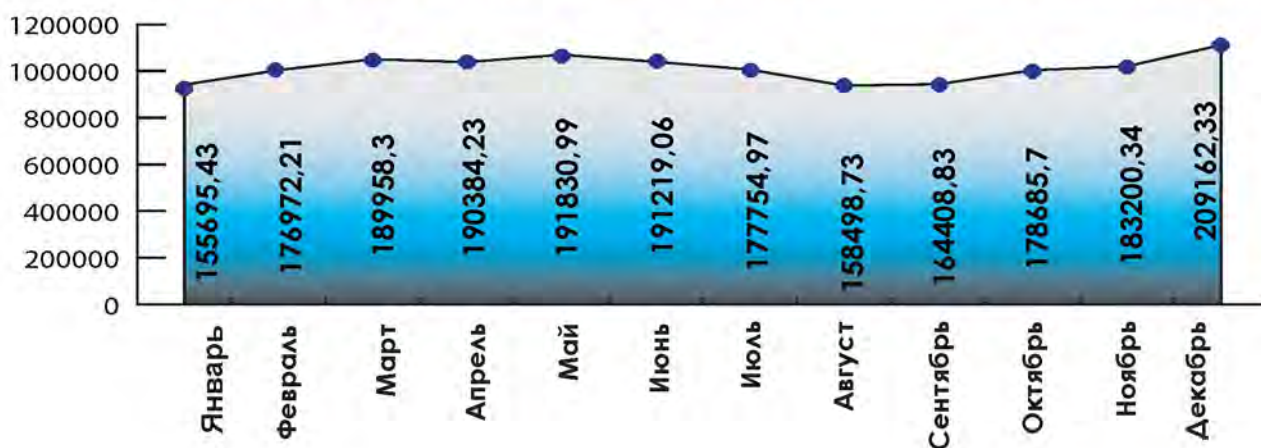

2018-жылы Кыргыз-Түрк “Манас” университетине бөлүнгөн 20915663 АКШ доллары суммасындагы акча каражатынан 59,32 %ы (12408433 АКШ доллары эмгекакы төлөөгө кеткен чыгымдар менен социалдык фондго төлөмдөр, 11,28 %ы (2361333 АКШ доллары) товар жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууга кеткен чыгымдар, 14,36 %ы (3004816 АКШ доллары) акча которуулар, 2,33 %ы (489081 АКШ доллары), 12,68 %ы (2652000 АКШ доллары) капиталдык чыгымдар үчүн жумшалган.

2018-жылы Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин бюджетине бөлүнгөн каражаттын көлөмү бир жыл мурунку бөлүнгөн каражаттын көлөмүнө салыштырмалуу 8,81 %га азайган. 2017-жылга карата бөлүнгөн бюджеттин ичинен жыл аягына карата болжолдуу түрдө 86,18 %ы чыгымдалып, жалпы сумма 18025957,49 АКШ долларын түзгөн.

01-Эмгек акы төлөөгө кеткен чыгымдар: 2018-жылга карата баштапкы бюджеттик бөлүштүрүүдөгү 12408433 АКШ долларынын ичинен 12165823,47 АКШ доллары жумшалган. 2018-жылга карата каралган эмгек акы төлөөгө кеткен чыгымдардын болжол менен 98,04 %ы колдонулган.

13-график. 2018-жылдагы ай сайын эмгек акыны төлөөгө кеткен чыгымдар

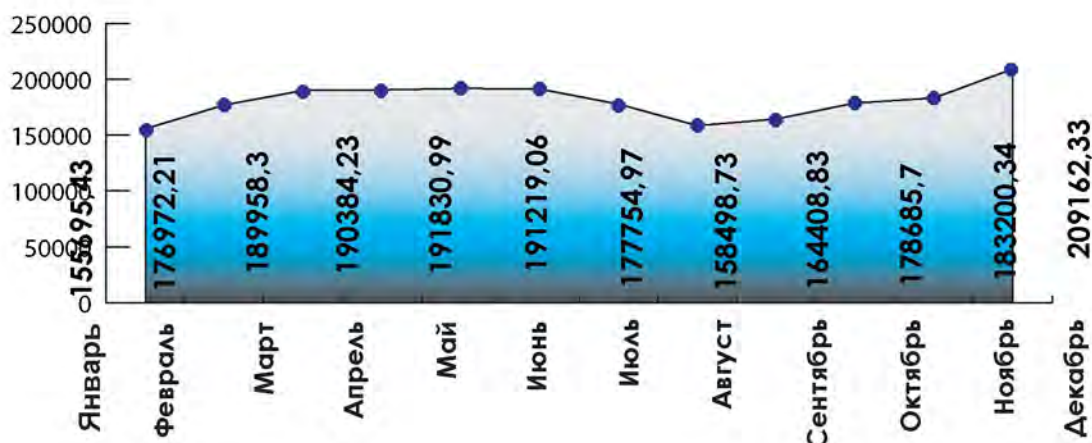

02-Социалдык фондго төлөмдөр: 2018-жылы баштапкы төлөмдөр 2361333 АКШ доллары өлчөмүндө каралган, жылдын декабрь айынын аягына карата бөлүнгөн бюджеттик каражатынын ичинен 2167771,12 АКШ доллары колдонулган.

2018-жылы социалдык фондго берилген төлөмдөрдүн дээрлик 91,80 %ы сарпталган.

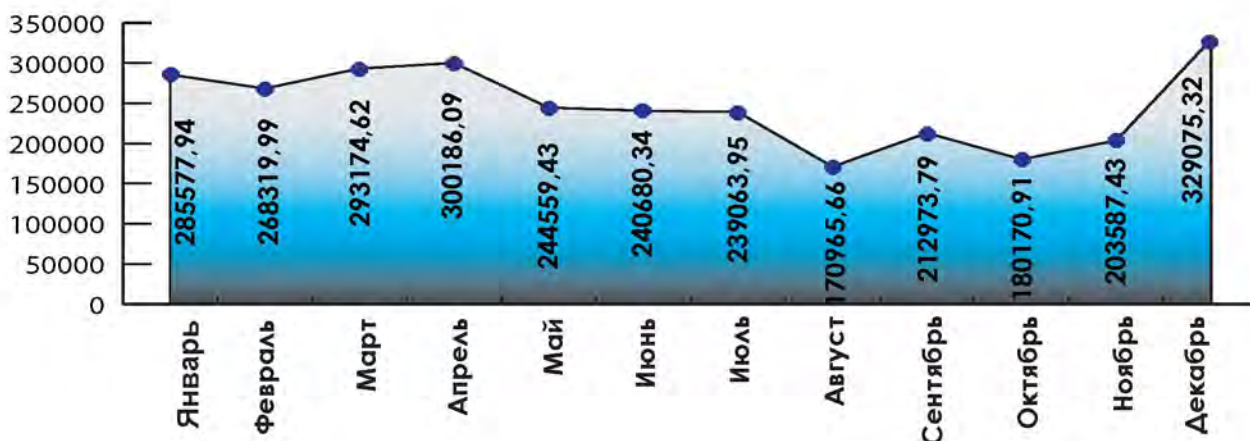
14-график. 2018-жылдагы ай сайын социалдык фондго төлөмдөр

03-Товар жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууга кеткен чыгымдар: 2018-жылы баштапкы төлөмдөр 3004816 АКШ доллары өлчөмүндө каралган, 2018-жылдын декабрь айынын аягына карата бөлүнгөн бюджеттик каражатынын 2968335,47 АКШ доллары колдонулган.

2018-жылы товар жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууга кеткен чыгымдарга бөлүнгөн акча каражаттарынын дээрлик 98,78 %ы колдонулган.

15-график. 2018-жылдагы ай сайын товар жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууга кеткен чыгымдар

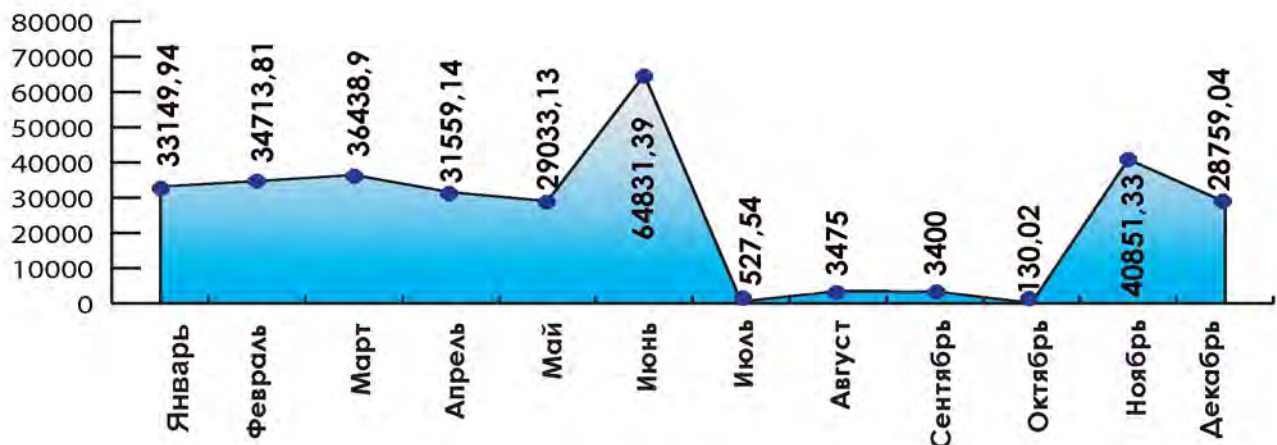

05-Акча которуулар: 2018-жылы баштапкы ассигнование 489081 АКШ доллары өлчөмүндө каралган, жылдын декабрь айынын аягына карата бөлүнгөн бюджеттик каражатынын ичинен 306869,24 АКШ доллары колдонулган.

2018-жылы күнүмдүк которууларга бөлүнгөн каражаттын дээрлик 62,74 %ы колдонулган.

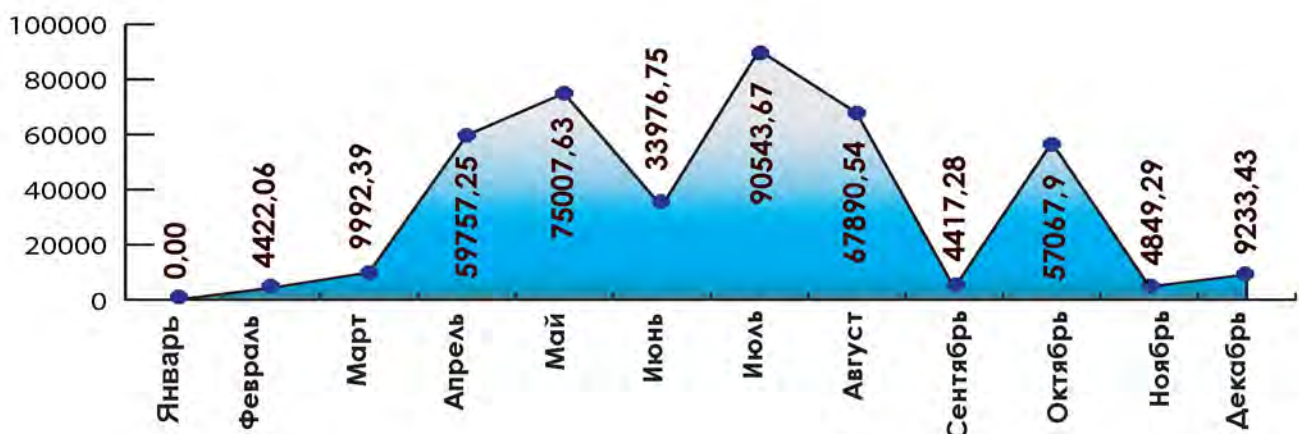
16-график. 2018-жылдагы ай сайын акча которуулар

06-Капиталдык чыгымдар: 2018-жылы баштапкы ассигнование 2652000 АКШ доллары өлчөмүндө каралган, 2018-жылдын декабрь айынын аягына карата бөлүнгөн бюджеттик каражаттын ичинен 417158,19 АКШ доллары жумшалган.

2018-жылы капиталдык чыгымдарга бөлүнгөн жалпы ассигнованиенин дээрлик 15,18%ы колдонулган.

17-график. 2018-жылдагы ай сайын капиталдык чыгымдар

58-таблица. 2018-жылы сарптоолордун бөлүштүрүлүшү

	Сарптоолор
01-Эмгек акыны төлөөгө кеткен чыгымдар	12165823,47
02-Социалдык фондго төлөмдөр	2167771,12
03-Товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууга кеткен чыгымдар	2968335,47
05- Акча которуулар	306869,24
06-Капиталдык чыгымдар	417158,19
Жалпы сумма	18025957,49

Булак: Стратегиялык пландаштыруу башкармалыгы

18-график. 2018-жылдагы чыгашалардын бөлүштүрүлүшү

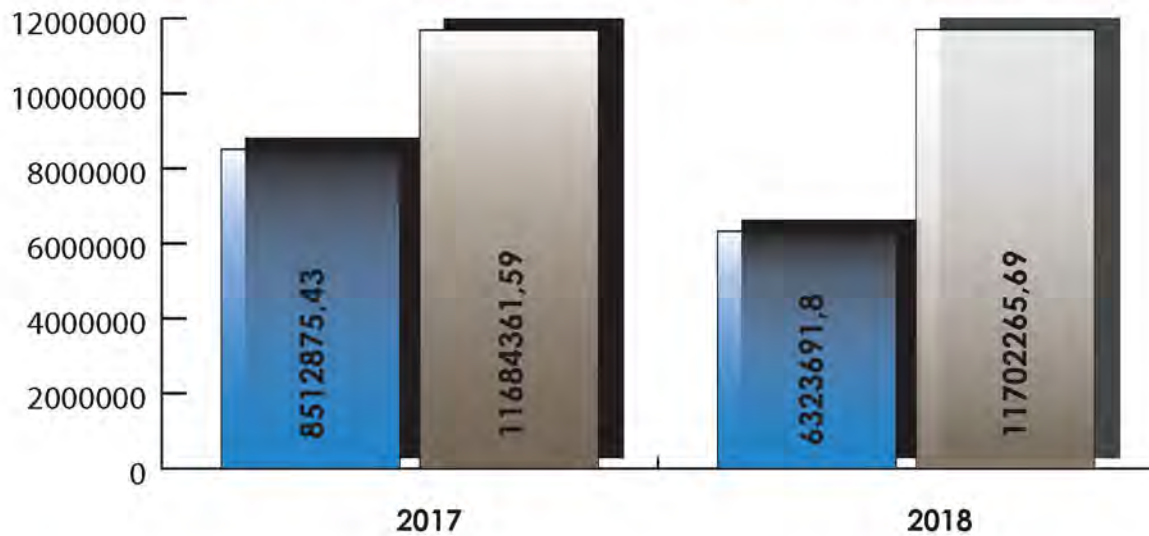
59-таблица. 2018-жылга карата университеттин чыгымдары

	2015-жыл	2016-жыл	2017-жыл	2018-жыл
Жалпы башкаруу кызматтары жана инвестициялар	15741918,23	10462975,22	8512875,43	6323691,80
Билим берүү кызматтары	11537764,82	12067542,21	11684361,59	11702265,69
Бардыгы	27279683,05	22530517,43	20197237,02	18025957,49

Булак: Стратегиялык пландаштыруу башкармалыгы

19-график. 2017-2018-жж. карата чыгымдардын бөлүштүрүлүшү

- Жалпы башкаруу кызматтары жана инвестициялар
- Билим берүү кызматтары

60-таблица. Чыгымдардын % менен бөлүштүрүлүшү

	2014-жыл	2015-жыл	2016-жыл	2017-жыл	2018-жыл
Жалпы башкаруу кызматтары жана инвестициялар	59,66	57,71	46,43	42,14	35,08
Билим берүү кызматтары	40,34	42,29	53,57	57,86	64,92
Бардыгы	100	100	100	100	100

Булак: Стратегиялык пландаштыруу башкармалыгы

2. Негизги финансылык таблицкага карата түшүндүрмөлөр

2017-жылы Кыргыз-Түрк “Манас” университетине бөлүнгөн 22937638 АКШ доллары суммасындагы акча каражаты 2018-жылы 8,81 пайызга кыскарып, 20915663 АКШ долларын түзгөн. 2018-жылы университетке үнөмдөлгөн бул акча каражатынын 82,49%ын түзгөн 17253976 АКШ доллары ТРнын Өкмөтү тарабынан, ал эми 17,50%ын түзгөн 3661684 АКШ доллары каржы булактарынан жана өздүк кирешелерден камсыздалган. 2018-жылы университетке үнөмдөлгөн 20915.663 АКШ доллары суммасындагы акча каражатынан 18025.957,49 АКШ доллары бюджеттин чыгымы катары сарпталган.

61-таблица. 2015-2016-2017-2018-жж. Баштапкы төлөмдөрдүн экономикалык классификацияга ылайык бөлүштүрүлүшү

	2015-жыл	2016-жыл	2017-жыл	2018-жыл
01-Эмгек акыны төлөөгө кеткен чыгымдар	11330992,00	12730992,00	12960332,00	12408433,00
02-Социалдык фондго төлөмдөр	1929702,00	2179702,00	2368.298,00	2361333,00
03-Товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууга кеткен чыгымдар	4294168,00	4374168,00	3994059,00	3004816,00
05-Акча которуулар	486696,00	486696,00	346393,00	489081,00
06-Капиталдык чыгымдар	15121192,00	8920785,00	3268557,00	2652000,00
09- Резервдик төлөмдөр	0,00	0,00	0,00	0,00
Жалпы сумма	33162750,00	28692343,00	22937639,00	20915663,00

Булак: Стратегиялык пландаштыруу башкармалыгы

20-график. 2017-2018-жж. Экономикалык классификация боюнча баштапкы төлөмдөр

Жылдарга карата университетибизге бөлүнгөн каражаттар менен сарптоолор таблицаларда көрсөтүлгөн.

62-таблица. Жылдарга карата бөлүнгөн бюджеттик каражаттар жана сарптоолор (\$)

Төлөмдөрдүн түрү	1997-2016		2017		2018	
	Бөлүнгөн каражат	Сарптоо	Бөлүнгөн каражат	Сарптоо	Бөлүнгөн каражат	Сарптоо
Күнүмдүк	188041931,90	165136811,00	19322689,29	17153716,27	17774582,00	17301930,06
Инвестиция	248893525,18	105745779,67	3268556,00	2723832,30	2652000,00	417158,19
Каражат которуулар	9776326,00	4313002,25	346393,00	319688,45	489081,00	306869,24
Резерв	13112902,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Жалпы сумма	459824685,08	275195592,92	22937638,29	20197237,02	20915663,00	18025957,49

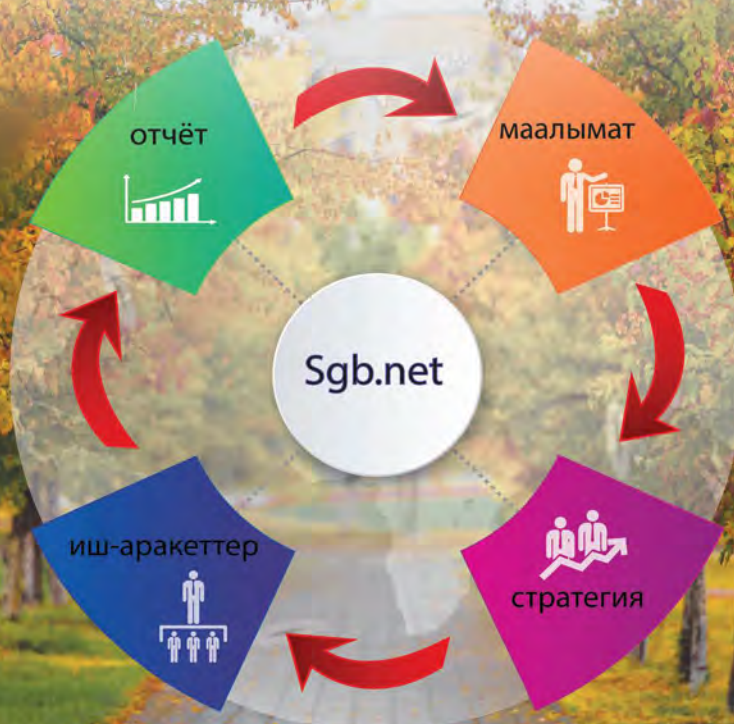

63-таблица. 2013-2014-2015 -2016-2017-2018 -жж. иш сапарындагы ар бир күн үчүн төлөнүүчү акыларды каттоо

Жыл/Ай	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Жалпы
2013-жылы	276	427	469	681	771	708	775	445	530	534	709	819	7144
2014-жылы	270	390	486	473	491	667	628	310	382	430	517	739	5783
2015-жылы	159	369	461	645	394	864	642	329	456	540	479	728	6066
2016-жылы	212	332	453	606	551	599	557	352	399	428	687	1194	6370
2017-жылы	302	349	360	376	491	490	488	284	346	448	399	512	4845
2018-жылы	304	361	364	453	647	453	397	249	364	346	283	421	4642
Жалпы	1523	2228	2593	3234	3345	3781	3487	1969	2477	2726	3074	4413	34850

Булак: Стратегиялык пландаштыруу башкармалыгы

Университеттин курамына кирген ар бир структуранын иш кагаздары жана финансылык операциялар боюнча жүргүзүлгөн иш-аркеттерди атайын бирдиктүү система аркылуу текшерип туруу мүмкүнчүлүгү түзүлгөн. 2017-жылы sgb.net системасы аркылуу университетти башкаруунун маалыматтык системасын түзгөн, бардык маалыматты бир системага бириктирүү менен актуалдуу маалыматтарды жана маалыматтык анализ жүргүзүү, кызматтык иш бөлүштүрүү, иш жүргүзүү планын түзүү мүмкүнчүлүгүнө ээ электрондук маалымат ситемасы менен бирге 19 модулдуу электрондук университет болуу жолунда өз аракетин улантып келет.

•Бөлүм ачуу, жабуу иш-аракеттери •Функционалдык милдеттер •Бөлүмдөрдө жооптуу кызматтык орундарга дайындоо •Жооптуу кызматтарга жараша программалык камсыздоону аныктоо •Структуралык түзүмдүн схемасын түзүү

•Миссия •Милдет •Тема •Стратегиялык максат •Стратегиялык милдет •Электрондук бюджеттин интеграциясы •Ар бир бөлүм үчүн өзүнүн стратегиялык планын (СП) түзө билүү мүмкүнчүлүгү шартталган. (Бул мекеменин базасында түзүмдөр өздөрүнүн стратегиялык планын түзө билүүсү үчүн) •SWOT-анализ •Өнөктөштөрдүн анкетасы •Түзүмдөрдүн стратегиялык пландарын бир баскыч жогору турган инстанция тарабынан бекитүү

•Университеттин структуралык түзүмүндөгү ар бир бөлүмдүн кызматтык милдет жана жоопкерчиликтерин бөлүштүрүү •Милдет ж-а жоопкерчиликтерди кызматкердин жетишкендиктери боюнча программага жана кызматкерге ылайыкташтыруу •Жоопкерчиликтердин негизинде иш көрсөткүчүн аныктоо

•Жогорку структуралык түзүмдөрдүн бир жылдык иш планын түзүү •Жогорку структуралардын бир жылдык иш планынын айлар боюнча бөлүштүрүлүшү •Жогорку структуралык түзүмдөрдүн бир жылдык иш аракетинын 1 айлык жана 6 айлык мөөнөткө жараша көзөмөлдөнүшү жана отчет түзүлүшү •Кармагындагы майда түзүмдөрдүн бир жылдык иш планын түзүү •Кармагындагы майда түзүмдөрдүн бир жылдык иш планынын айлар боюнча бөлүштүрүлүшү •Кармагындагы майда түзүмдөрдүн бир жылдык иш аракетинын 1 айлык жана 6 айлык мөөнөткө жараша көзөмөлдөнүшү жана отчет түзүлүшү •Görev.net (Тапшырмаларды активдүү башкаруу) системасы менен интеграциялашуу •Өнүгүү планы сыяктуу бир нече түзүмдүн иш жүргүзүү планына көз салуу •Мобилдүү отчет түзүү

•Уюмдук схемага ылайык кызматтык милдеттердин иерархиясы •Күнүмдүк тапшырмаларды киргизүү жана дайындоолор •Кызматкердин жеке өзүнө күнүмдүк тапшырмаларды берүү мүмкүнчүлүгү •Берилген тапшырмаларга карата киргизилген өзгөртүүлөрдү иерархиялык түрдө электрондук почта аркылуу жетекчилерге маалымат берүүсү •Тапшырмаларга папка/сүрөт кошо тиркөө мүмкүнчүлүгү •Жетекчилик жыйыны •Мобилдик колдонмо аркылуу отчет түзүү жана тапшырма берүү аракети жүргүзүү мүмкүнчүлүгү (Планшет/Мобилдик телефон) •Иш планы менен айкалыштыруу

•Түзүмдөрдөн бюджетке болгон суроо-талаптарды тактоо •Бюджеттик чек (Экономикалык коддун 1-деңгээли, сектор жана түзүмдүн деңгээлинде чектөөгө кирүү) •Түзүмдөрдүн экономикалык жаатта 1-баскычта болгон, долбоорлорго карата чектин киргизилиши •Долбоор жетекчилеринин чекке ылайык толук бюджетти жана кошумча акча которууларды киргизиши •Киргизилген цифраларга жана кошумча акча бөлүлөргө жараша бухгалтерия бөлүмү жүргүзүлгөн сүйлөшүүлөргө жараша жаңы чектерди киргизүү •Долбоор жетекчилеринин жаңы чектөөлөргө жараша бюджет жана кошумча ассигнование киргизүүсү •Инвестиция б-ча бюджеттин долбоорун, кошумча долбоорлорду жана алардын булактарын аныктоо •Долбоорлонгон кредит жана гранттарга көзөмөл жүргүзүү •Чыгашалар боюнча бюджет •Каржылоо боюнча көрсөткүчтөр •Жыл аягына карата болжолдуу бюджет •Бюджетти даярдоо справочнигиндеги таблицалардан маалыматтарды алуу жана отчет даярдоо

•Жетишкендиктер боюнча алдыга коюлган максаттар •Жетишкендиктердин көрсөткүчүндөгү алдыга койгон баалар •Уюмдун иш-аракетин, жалпы башкаруу чыгымдарын, акча которууларды аныктоо жана бул аныктоолор б-ча алдыга койгон жетишкендиктерге карай N жана N ортосундагы байланышын түзүү •Электрондук бюджет менен интеграциялашуу •Бюджеттик схемага кошулган 5-өлчөм менен бюджет, төлөм жана инвестиция программасы менен байланыш түзүү

•Чыгашалар планына аймактык чектөө киргизүү •Аймактар киргизилген чектөөлөрдү райондорго таратуу •Толук чыгашалар планын киргизүү •Толук чыгашалар планына жараша түзүмдүн ичинде чыгашалар планын түзүү •Чыгашалар планына ылайык акча бөлүштүрүүнү ишке ашыруу •Чыгашалар планына жараша бюджетти жүзөгө ашыруу (Долбоордун каражаты да көзөмөлдө болот) •Ассигнование жана ижарага болгон талаптар •Ассигнование жана ижара б-ча иш аракеттер •Электрондук бюджет менен интеграциялашуу •Жыл ичиндеги бюджеттик операциялардын чыгаша планы колдонулса чыгаша планына жараша, колдонулбаса толук чыгашалар планына ылайык жүрүзүлүшү

•Бухгалтериядагы бирдиктүү эсеп системасы •Сатып алуу зарылчылыгы б-ча бланк •Абонементтик талап кылган төлөмдөр •Мамлекеттик сатып алуулар •Аванс менен алынган операциялар •Түрдүү төлөмдөр ведомосттор •Бардык жол кирелер б-ча операциялар •Айлык маяна б-ча ведомосттар •Болжолдуу наркы (Фирма жана TÜFE менен) •Финансылык операцияларга жетекчинин берген макулдук каты •Рыноктогу бааны изилдөө б-ча протокол •Тендерди өткөрүү процессине баа берүү жана жыйынтык кагаздары Инвентарлардын интеграциясы жана TIF даярдоо •Бухгалтердик интеграция ж-а төлөм жүргүзүү •Төлөмдөрдүн жүргүзүлүшүнө көз салуу •Счет-фактураларга көзөмөлдүк кылуу •Салык кызматы менен электрондук төлөмдөр б-ча интеграция •Түрдүү мекемелер менен болгон счет-фактура, квитанцияларды бириктирүү •Халкбанк жана Вақыфбанк менен алпарган иштерди бириктирүү (Чектердин номери, эсеп-кысап иштери) •Борбордук банк менен алпарган иштерди бириктирүү •Салыкка болгон карызды билүү (Салык маселесиндеги иштерди бириктирүү) •Мамлекеттик алым жана кошумча нарк салыгы, төлөмдөр менен интеграция •Милдеттендирме карточкасы •Mernis жана дарек сервис менен интеграция •Кепилдик каттарына көз салуу жана бухгалтерия менен интеграция

•Валюталар аркылуу жүргүзүлгөн операциялар •Милдеттенмелерге көз салуу
•Камсыздоо иштерин көзөмөлдөө •Төмөнкү эсептин негизинде операция жүргүзүү мүмкүнчүлүгү •Тийиштүү операциялар •Валюталарды алмаштыруудагы курстардын айырмачылыгы боюнча иш-аракеттер •Салык кызматы менен интеграция (мам пошлина, кошумча нарк салыгы, ж.б.) •Мекеменин бюджетти м-н интеграциялашып иш аларуу •Мекемени тейлеген банктар менен онлайн интеграция •Кассалык операциялар •SGB.net модулдары менен интеграция

•Складга келген ар бир материалга карата каттоо, каттоодон чыгаруу, башка жакка которуу сыяктуу операцияларды жасоо (Китепкана жана музейдеги операциялар биргеликте) •Кыймылдуу мүлккө жеке номер берүү •Атайын кишиге жана түзүмгө каттоо иш-аракети •RFID интеграциясы, посттордогу текшерүүлөр •TIFтен төлөм жүргүзүү буйругун алуу •Кыймылдуу мүлккө болгон зарылчылык тууралуу документ •Суроо-талапты орундатуу •Талаптан ашыкка болгон инвентарлар (келиши жана суроо-талабы) •Амортизатор б-ча иштер жана амортизатор MIFти өндүрүү

•Инвентарлардын интеграциясы •Инвентардык карточка •Кепилдик жана оңдоп-түзөө боюнча келишимдер •RFID инвентарларга көзөмөлдүк кылуу •Кыймылдуу мүлк боюнча жобого ылайык амортизация б-ча жана бухгалтердик операциялар

•Нактай акча, кредиттик карточка боюнча чогултуулар, квитанция жана кабыл алуулар •Кассалык операциялар •Бухгалтердин кассалык операциялары •Квитанция толтуруу •Кириш документтерин башкаруу

•Мекемедеги кадр маселеси боюнча иш-аракеттер •Жеке жана күбөлүктөр боюнча маалыматтар •Байланыш телефондору •Үй-бүлөсү тууралуу маалымат •Аскердик милдети тууралуу маалымат •Билим деңгээли •Чет тилин билүү деңгээли •Квалификация жогорулатуучу курстар •Эмгек өргүүсү жана уруксат алуулары тууралуу маалымат •Эмгек китепчеси, эмгек стажынын эсептелиши •Алган эскертүү жана сыйлыктар •Кызматкердин карточкалары •Кызматкердин эмгек акысы боюнча маалымат •Эмгек акыны эсептөө

•Электрондук бюджетти бириктирүү менен такталган эсептик төлөмдөрдү кармап калуу •Киреше жана чыгаша жүргүзүү боюнча түшүндүрмөлөрдү киргизүү •Аккредитив б-ча эсептешүүлөрдү, артка кайтарылган, жокко чыгарылган төлөмдөрдү киргизүү •Таблица б-ча түшүндүрмөлөрдү киргизүү •Уюмдун финансылык абалы жана болжолдуу отчетторду киргизүү

•TSE-13298 Электрондук документтерди башкаруу стандартынын сертификаты •Электрондук жазышуу боюнча кеңеш берүү аркылуу бирдиктүү электрондук жазышуу пакетин түзүү (ЭЖП) •Кириш документтерин каттоо •Чыгыш документтерин каттоо •Документтерди бөлүштүрүү (кириш жана чыгыш документтери боюнча) •Электрондук кол тамга боюнча иш кагаздарын жүргүзүү •РТТ КЕР бириктирүү •ТНВ КЕР бириктирүү •DETSIS бириктирүү (Учурда DTVT бириктирүү колдонулат) •Иштин жүрүшүн башкаруу аркылуу бириктирүү жана динамикалык түрлөрүн даярдоо •Е-почтаны бириктирүү (POP3, IMAP) •Факс жөнөтүү •Иш кагаздардын папкасын электрондук почта аркылуу жөнөтүү •Жеке жана уюмдук архивдик папкаларды түзүү •Кызматты активдүү башкарууга кошулуу •Документтерге жараша кызмат бөлүштүрүү

•Компьютердик, интернет жана мобилдүү платформалар •Папкаларды бөлүштүрүү, коддоо, чаптоо •Папкадагы файлдарды өз ара алмашуу •Версияларды текшерүү •

•Бардык модулдар үчүн Excel add-in •Ички отчетту түзүү инструментине кошулуу •Оперативдүү DB боюнча отчет •Оперативдүү DB боюнча анализ •HTML, MS Word, MS Excel, PDF, RTF жана XML форматында отчетту кагазга басып чыгаруу •Интерактивдүү схема, графиктер •Тааныш колдонуучуларга электрондук почта аркылуу жөнөтүү •Колдонуучуларга динамикалуу таратуу тизмесин түзүү •Автоматтык түрдө мезгил-мезгили менен отчет түзүү •Отчетторду китепканада сактоо.

64-таблица. 2018-жылдагы факультеттерде сарптоолордун бөлүштүрүлүшү

Факультеттердин аталышы	Күнүмдүк	Акча которуулар	Капитал	Факультеттеги сарптоолордун суммасы
Инженерия	938920,28	15016,76	5075,00	959012,04
Гуманитардык	1845759,92	49735,06	0,00	1895.494,98
Экономика жана башкаруу	1057591,70	38759,24	0,00	1096350,94
Теология	496264,06	7753,39	0,00	504017,45
Коммуникация	733444,52	25883,43	0,00	759327,95
Табигый илимдер	634457,28	11321,67	12434,43	658213,38
Айыл чарба	435370,55	5788,71	36000,00	477159,26
Ветеринария	558012,65	1492,44	38000,00	597505,09
Көркөм өнөр	747240,54	14123,95	209,02	761573,51
Жалпы сумма	7447061,50	169874,65	91718,45	7708654,60

Булак: Стратегиялык пландаштыруу башкармалыгы

Факультеттерге жумшалган чыгымдар боюнча биринчи орунда гуманитардык факультет (24,58 %), экинчи орунда экономика жана башкаруу факультети (14,22 %) , үчүнчү орунда инженерия факультети (12,40 %) турат.

65-таблица. 2018-жылдагы жогорку мектептерде//кесиптик жогорку мектепбинде сарптоолордун бөлүштүрүлүшү

Аталышы	Күнүмдүк	Акча которуулар	Капитал	Факультеттеги сарптоолордун суммасы
Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби	439814,42	21413,60	0,00	461228,02
Чет тилдер жогорку мектеби	2441663,13	23443,59	0,00	2465106,72
Дене тарбия жана спорт жогорку мектеби	534598,98	34534,56	0,00	569133,54
Кесиптик жогорку мектеп	340449,13	10622,54	0,00	351071,67
Жалпы сумма	3756525,66	90014,29	0,00	3846539,95

Жогорку мектептерге жумшалган чыгымдар боюнча биринчи орунда чет тилдер жогорку мектеби (64,99 %), экинчи орунда дене тарбия жана спорт жогорку мектеби (14,23 %), үчүнчү орунда туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби (11,70 %) турат.

66-таблица. 2018-жылдагы институттарда сарптоолордун бөлүштүрүлүшү

Аталышы	Күнүмдүк	Акча которуулар	Капитал	Факультеттеги сарптоолордун суммасы
Табигый илимдер	28041,81	15956,30	0,00	43998,11
Коомдук илимдер	72410,16	30662,87	0,00	103073,03
Жалпы сумма	100451,97	46619,17	0,00	147071,14

Булак: Стратегиялык пландаштыруу башкармалыгы

Институттарга жумшалган чыгымдар боюнча биринчи орунда коомдук илимдер институту (70,08 %), экинчи орунда табигый илимдер институту (29,91 %) турат.

67-таблица. 2018-жылдагы административдик түзүлүштөрдөн сарптоолордун бөлүштүрүлүшү

Аталышы	Күнүмдүк	Акча которуулар	Капитал	Административдик сарптоолорунун суммасы
Ректораттын катчылыгы	870391,44	0,00	1043,94	871435,38
Башкы катчылык	309888,63	0,00	75,23	309963,86
Студенттик иштер башкармалыгы	178579,28	0,00	0,00	178579,28
Кадрлар башкармалыгы	154739,89	0,00	0,00	154739,89
Стратегиялык пландаштыруу башкармалыгы	306286,49	0,00	0,00	306286,49
Маалыматтык-техникалык иштерди камсыздоо башкармалыгы	1566883,42	361,13	7067,69	1574312,24
Китепкана жана иш-кагаздар башкармалыгы	149155,53	0,00	14888,34	164043,87
Ден соолук, маданият жана спорт башкармалыгы	928922,72	0,00	1450,97	930373,69
Курулуш иштери башкармалыгы	1138768,32	0,00	158900,79	1297669,11
Анкара байланыш бюросу	171800,90	0,00	72488,23	244.289,13
Маалыматтык технологиялар башкармалыгы	222474,31	0,00	69524,55	291998,86
БАРДЫГЫ	5997890,93	361,13	325439,74	6323691,80

Булак: Стратегиялык пландаштыруу башкармалыгы

В) Жетишкендиктер боюнча маалымат

1.1.Иш-чаралар тууралуу маалымат

2018-жылы башталган, улантылып жаткан жана аяктаган инвестициялык долбоорлор бар. 2018-жылы окуу жайыбызга расмий иш сапары менен келген ТРнын Президенти Режеп Тайип Эрдоган менен КРнын Президенти

ИШ-ЧАРАЛАРГА БАЙЛАНЫШТУУ МААЛЫМАТТАР ЖАНА БААЛООЛОР

68-таблица. Түркия менен Кыргызстандын Президенттери тарабынан расмий ачылыштар

Ректораттын имараты	2937,30
Табиғый жана инженерия факультеттери	8666,70
Окуу-тарбия жана илимий изилдөө комплекси	21144,20
Жабык спорт комплекси	3489,70
Жабык спорт комплексинин кошумча имараттары	25583,00
Теология факультети	3513,20
Абдулкерим Сатук Бугра хан атындагы окуу-практикалык мечит	4064,70
2-негизги кириш жана жолдору	-
Жалпы сумма	693 98,80

Сооронбай Жээнбеков университетте жаңы курула турган факультеттин пайдубалына капсула салышты.

Университетте эмгектенген кызматкерлерге берилген сыйлыктар тууралуу маалымат төмөндөгү таблицада берилген.

КТМУ Кыргызстанга жана түрк дүйнөсүнө үлгү болуу, абройлуу, алдыңкы окуу жайынын бири болуу үчүн жергиликтүү жана эл аралык деңгээлде өткөрүлүүчү илимий иш-чараларга зор маани берүү менен өзүнүн колдоосун көрсөтүп келет. Тагыраак айтканда, профессордук-окутуучулук курамыбызга башка окуу жай, мекемелер тарабынан уюштурулган жергиликтүү жана эл аралык илимий жыйын, форум, көргөзмө, жарманкелерге катышуусу үчүн колдоо көрсөтүлүп, акыркы үч жыл ичинде 810 илимий жыйынга чет өлкөгө барып катышып келүүсү камсыздалган.

69-таблица. Илимий иш-чаралар

Иш-чаранын түрү	2017-2018
Симпозиум жана конгресс	6
Конференция жана семинар	246
Семинар	2
Концерт	15
Көргөзмө	4
Панель	17
Web of Science Core Collection басылмалары (2018)	44
Китеп	65
“Web of Science”тан сырткары жарыяланган макалалар	300
Долбоор	88
Эл аралык деңгээлдеги баяндамалар	511
Улуттук деңгээлдеги баяндамалар	31
ЖАЛПЫ	1322

Кыргыз-Түрк “Манас” университети менен Түндүк Кипр Түрк Республикасындагы Эл аралык Финал университетинин ортосунда кызматташтык тууралуу келишимге кол коюлган. 2018-жылдын 21-декабрында КТМУнун ректоратында болуп өткөн келишимге кол коюу аземине КТМУнун ректору проф., док. Себахаттин Балжы жана Эл аралык Финал университетинин ректору проф., док. Абдуллах Юджел, ошондой эле Түндүк Кипр Түрк Республикасынын Бишкектеги өкүлү Атынч Кескин да катышты.

Кыргыз-Түрк “Манас” университети менен К. Карасаев атындагы Бишкек гуманитардык университетине караштуу Конфуций институту менен түзүлгөн кызматташтык тууралуу келишим жаңыланды. 2018-жылдын 20-декабрында КТМУнун Ректору проф., док. Себахаттин Балжы жана К. Карасаев атындагы Бишкек гуманитардык университетине караштуу Конфуций институтунун мүдүрү Гульзат Исаматова эки университеттин ортосунда кытай жана түрк тилдерин үйрөтүү боюнча кызматташтыкты тереңдетүүгө багытталган келишимге кол коюшту.

КТМУнун ректору проф., док. Себахаттин Балжы

Өзбекстан Улуттук университети, Алишер Навои атындагы өзбек тили жана адабияты университети, Ташкент маданият жана искусство институту, Самарканд мамлекеттик университети жана Имам аль-Бухари эл аралык илимий изилдөөлөр борбору менен

сүйлөшүүлөрдү жүргүзүп, эки тараптуу кызматташтык тууралуу келишимге кол коюу үчүн Өзбекстандын борбору – Ташкент шаарына барып келген. Сүйлөшүүлөрдүн негизинде Имам аль-Бухари тууралуу өткөн симпозиумда университеттин атынан анын ачылышында сөз сүйлөөгө чакырылган КТМУнун ректору проф., док. Себахаттин Балжы “Орто Азия аалымдарынын ислам цивилизациясына кошкон салымы (Имам аль-Бухаринин мисалында)” деген доклад жасаган.

КТМУнун ректору проф., докт. Себахаттин Балжы 2018-жылдын 11-14-сентябрында Түркияга расмий иш сапары менен барып, эки тараптуу сүйлөшүүлөрдү жүргүзүп келген. ТРнын Улуттук билим берүү министри проф., док. Зия Селчук менен жолуккан

ректор проф., док. Себахаттин Балжы КТМУ жөнүндө маалымат берип, бүгүнкү күнгө чейин министрликтин университетке кошкон салымы үчүн ыраазычылык билдирген. Проф. док. Зия

Селчук университетке эки жолу келгенден улам билерин, министрлик катары КТМУ менен тыгыз кызматташтык улана берерин жана “Манас” университетинин өнүгүшү үчүн бардык мүмкүнчүлүктөрдү пайдаланарын билдирди.

ТРТ (Түркия радио жана телекөрсөтүү) Аваз каналынын координаторлугу тарабынан 2018-жылдын 7-апрелиндеги түрк тилдүү мамлекеттерге жана элдерге байланыштуу иш-чаралар тууралуу катында ТРнын Президенти Режеп Тайип Эрдогандын Кыргызстанга

болгон расмий иш сапары учурунда ТРТ Аваздын ишине көрсөткөн колдоолору үчүн Ректор проф., док. Себахаттин Балжыга, университеттин жана “Медиа Манастын” бардык кызматкерлерине ыраазычылык билдирилген.

Sayı : 70005945/250
Konu : Türk Cumhuriyeti ve Toprakları ile İlgili Çalışmalar

SAYIN PROF. DR. SEBAHATTIN BALCI
KIRGIZISTAN TÜRKİYE MANAS ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ

Üniversitemizin Sayın Rezip Tayyip Erdoğan Başbakanlık'ta yaptığı resmi ziyareti, Halk Konseyi Liderleri Zirvesi toplantısı ve 7. Gölcükte Öğretimi açılış töreni programı kapsamında görevli ekibimize yardımlarını ve destekleriniyle ilgili olarak üniversitemize personeline ve özellikle Manas T5 Müdürlüğü Sayın Bülent Namal ve ekibine teşekkürlerimizi ilettiği için şükranla sözlerimizi sunmak istiyoruz.

КТМУнун Ректору проф., док. Себахаттин Балжы 2019-жылдын 8-18-февралында университеттин окуу-тарбия, административдик, финансылык ж.б. маселелерин талкуулоо жана биргелешкен иш-чараларга катышуу үчүн Түркияга барганда ТРнын Жогорку билим берүү комитетинин төрагасынын орун басары Сафа Капыжыоглу жана КТМУнун Текшерүү комиссиясынын төрагасы проф., док. Рахми Эр менен жолугушкан.

Кийин ТРнын Жаштар жана спорт министрлигине караштуу ЖОЖдордун студенттик жатаканаларды башкаруу департаментинин башчысы Режеп Али Эр менен жолугушуп, доллардын курсунун өсүшүнөн улам студенттер үчүн кредиттерди жана стипендияларды кайрадан карап чыгуу боюнча сүйлөшүүлөрдү жүргүзгөн. Андан кийин Ректор проф., док. Себахаттин Балжы ТРнын Өлчөө, тандоо жана жайгаштыруу борборунун (ӨТЖБ) жетекчилиги менен жолугушуп,

университетте көп жылдан бери ӨТЖБ тарабынан жүргүзүлгөн Түркия Республикасындагы чет тилди билүү деңгээлин аныктоо сынагы (YDS), Түркия Республикасындагы академиялык курамдын мүчөлүгүнө талапкер болуу жана ЖОЖдон кийинки билим берүү программаларына тапшыруу сынагы (ALES) сыяктуу иш-чаралардын токтотулгандыгы боюнча маселени ӨТЖБнын жетекчиси проф., док. Халис Айгүн менен талкуулап, аталган сынактарды жаңыдан уюштуруу ишинин абдан маанилүү экенин, жалаң гана түрк жарандары гана эмес, Кыргызстанга жана Казакстанга коңшу боордош түрк тилдүү мамлекеттердин жарандары да бул сынактарга катышуу аркылуу олуттуу карьера түзүүнү пландаштыргандыгын айтып кетти. Андан соң ТРТ Аваз каналынын координатору Седат Сагыркая менен кызматташтык түзүү боюнча сүйлөшүүлөрдү жүргүздү.

70-таблица. Илимий долбоорлор

2018-ЖЫЛЫ ЖЫЙЫНТЫКТАЛГАН ДОЛБООРЛОР			
	Долбоордун аталышы	Долбоордун жетекчиси	Долбоордун түрү
1	"Кыргызстанда Түркия стипендиясына студенттерди тандоо: башка өлкөлөрдүн тажрыйбасынан пайдалануу"	Доц. м.а., док. Сейит Али Авижу	ИИД (Кез карандысыз долбоор)
2	"Кыргызстанда өстүрүлгөн кой түрлөрүнүн көбөйүү өзгөчөлүктөрүнө тийиштүү ген бөлүктөрүнүн изилденүүсү"	Доц., док. Абдулкадир Кескин	ИИД (Кез карандысыз долбоор)
3	"Алгебралык көп мүчөлөрдүн бардык комплекстүү тегиздиктерде өзүн алып жүрүүсү"	Проф., док. Фахреддин Абдулдаев	ИИД (Кез карандысыз долбоор)
4	"Кыргыз-Түрк "Манас" университетинин Кыргызстан басмасында көрсөтүлүшү"	Доц. м.а., док. Угур Үнал	Багыттуу долбоор
5	"Кыргыз-Түрк Манас университетинин Түркиялык түрктөрдүн жана Кыргыз элинин баалуулуктарын чагылдырган негизги түшүнүктөр сөздүгү"	Проф., док. Замира Дербишева	Багыттуу долбоор
6	"Бишкек аймагында жеке менчик автоунаа ээлеринин сервистик тейлөө адаттарын аныктоо"	Док. Махмут Вурал	ИИД (Кез карандысыз долбоор)
7	"Түрк дүйнөсүнүн орток тексттеринин антологиясы"	Проф., док. Орхан Кемаль Тавукчу	Багыттуу долбоор
8	"Тува тарыхы"	Доц., док. Женгиз Буяар	Багыттуу долбоор
9	"Кыргыз-Түрк "Манас" университетинин Ысык-Көл (Балыкчы, Ак-Өлөң, Сары-Камыш, Көк-Мойнок) археологиялык-эпиграфиялык изилдөө"	Проф., док. Абдуллах Карачач	ИИД (Кез карандысыз долбоор)
10	"Студенттердин улгайган адамдарга карата мамилелери: Бишкек шаарынын мисалында"	Доц. м.а., док. Харун Жеилан	ИИД (Кез карандысыз долбоор)
11	"Populus nigra, Dactylis glomerata, Urtica dioica, Mentha longifolia, Salix fragilis, Arundo donax, Achillea millefolium өсүмдүктөрүн Кыргызстандын Бишкек шаарынын оор металлдар менен булгануусун аныктоодо биомонитор организм катары колдонуу мүмкүнчүлүгү"	Доц., док. Ильхан Доган	ИИД (Кез карандысыз долбоор)
12	"Курут өндүрүү технологиясы жана сапаттык өзгөчөлүктөрүнүн аныкталуусу"	Проф., док. Үмит Гүрбүз	ИИД (Кез карандысыз долбоор)
13	"Полимерден жасалган ар кандай каптама түрлөрүнүн бетондун биологиялык коррозиясына каршы туруктуулугуна тийгизген таасирин изилдөө"	Доц., док. Тахир Гөнен	ИИД (Кез карандысыз долбоор)
14	"Кыргызстанда иштеген жайгаштыруу ишканалардын өзгөчөлүктөрүн изилдөө жана классификация (жиктеме) стандарттарын иштеп чыгуу"	Доц. м.а., док. Эркин Акгөз	ИИД (Кез карандысыз долбоор)
15	"Кыргызстандык студенттердин чет элде билим алууга умтулуулары жана билим алуу өлкөсү катары Түркия Республикасынын имиджи"	Доц. м.а., док. Азамат Максудунов	ИИД (Кез карандысыз долбоор)
16	"S ^h р мейкиндиктериндеги көп өзгөрмөлүү функциялардын жакындатуулары үчүн түз жана тескери теоремалар"	Проф., док. Фахреддин Абдуллаев	ИИД (Кез карандысыз долбоор)
17	"Салттуу ветеринардык билимдерди жайыт малчылыгында колдонуу боюнча практикалык сунуштарды иштеп чыгуу"	Проф., док. Аскарбек Тулобаев	Сырттан каржыланган долбоор
18	"Биологиялык активдүү жездин жана күмүштүн нанобөлүкчөлөрүн синтездөө"	Доц. м.а., док. Эмил Омурзак улуу	Сырттан каржыланган долбоор
19	"Кыргыз Ала-Тоо кыркаларын байырлаган ача туяктуу жаныбарлардын эпидемиологиялык абалына морфологиялык баа берүү"	Доц., док. Нурбек Алдаяров	Сырттан каржыланган долбоор

20	"Күнөсканаларда органикалык жемиштерди өндүрүү үчүн биологиялык жер семирткичтин өндүрүштүк формуласын иштеп чыгуу"	Проф., док. Тинатин Дөөлөткелдиева	Сырттан каржыланган долбоор
21	"Кыргыз Республикасындагы парламентаризмдин калыптануу шартындагы жарандардын саясий социалдашуусу: жаңы доор"	Проф., док. Жылдыз Урманбетова	Сырттан каржыланган долбоор
2018-ЖЫЛЫ УЛАНТЫЛЫП ЖАТКАН ДОЛБООРЛОР			
1	"Кыргызстанда демократиянын институтташтыруу процесси: 2010-жылдан бүгүнкү күнгө чейинки саясий окуялар"	Док. Алтынбек Жолдошов	ИИД (Кез карандысыз долбоор)
2	"Мезгил, инсандар жана окуялар оозеки тарых проекти"	Проф., док. Лайли Үкүбаева	Багыттуу долбоор
3	"Кыргыз макал-лакаптарынын контексттик жана тематикалык индекси"	Проф., док. Жейхун Ведат Уйгур	Багыттуу долбоор
4	"Түркчө макал-лакаптардын кыргызчага которулушу жана алардын контекстке жараша индексин түзүү"	Проф., док. Жейхун Ведат Уйгур	Багыттуу долбоор
5	"Кажы-Сай айылында жайгашкан уран калдыктарын сактоочу жайы себеп болгон чөйрөнүн булгануусун аныктоодо Artemisia dracunculoides, Erhedra intermedia жана Perovskia abrotanoides өсүмдүк түрлөрүнүн колдонулушу"	Проф., док. Ибрахим Илкер Өзйигит (Мурунку - Доц., док. Ильхан Доган)	ИИД (Кез карандысыз долбоор)
6	"Кыргызстандагы дин кызматкерлеринин кесиптик квалификациялары жана көйгөйлөрү"	Проф., док. Мустафа Көйлү	ИИД (Кез карандысыз долбоор)
7	"Кыргызстандагы дин кызматкерлерин хадис илими боюнча билим деңгээлдери"	Доц., док. Мухиттин Дүзөнли	ИИД (Кез карандысыз долбоор)
8	"Голоморфтуу функциялардын жакындатуу теориясындагы экстремалдуу маселелер"	Проф., док. Фахреддин Абдуллаев	ИИД (Кез карандысыз долбоор)
9	"Жылкы үйүрүнүн жайлоодогу жүрүш-турушун изилдөө (I этап)"	Проф., док. Аскарбек Тулобаев	ИИД (Кез карандысыз долбоор)
10	"Кыргызстандын гастрономиялык картасын даярдоо жана гастрономиялык тур маршрутун аныктоо"	Доц. м.а., док. Жемал Инже	ИИД (Кез карандысыз долбоор)
11	"Бишкек жана Чүй облусундагы 8-10 жаш курагындагы балдардын спорттук жетишкендиктерин өлчөө"	Доц., док. Билал Демирхан	ИИД (Кез карандысыз долбоор)
12	"Кыргызстандын Чүй облусунун кээ бир жайыптарындагы тоюттун түшүмдүүлүгү, тоюттун сапаты жана ботаникалык композициянын өзгөчөлүктөрү жөнүндө изилдөө"	Доц., док. Селахаттин Чынар	ИИД (Кез карандысыз долбоор)
13	"Кыргызстанда тилдик пландоо тажрыйбалары жана тил саясаты"	Проф., док. Мехмет Айдын	ИИД (Кез карандысыз долбоор)
14	"Манас эпосунун сюжеттик-тематикалык көрсөткүчү I"	Док. Калия Кулалиева	ИИД (Кез карандысыз долбоор)
15	"Кыргыз-Түрк "Манас" университети Кочкор - Көк-Сай археологиялык экспедициясы"	Проф., док. Кубатбек Табалдиев	Багыттуу долбоор
16	"Сабактардын борбордук жумалык ырааттамасын даярдоо жана аудиторияларды бөлүштүрүү системанын иштеп чыгуу"	Доц., док. Райымбек Султанов	Окуу-тарбия иштеринин сапатын жогорулатууга багытталган көмөкчү долбоор
17	"Кыргыз, түрк, орус, англис тилдеринде курулуш-техникалык терминдерин изилдөө жана сөздүгүн даярдоо"	Док. Гульмира Ажыгулова	Окуу-тарбия иштеринин сапатын жогорулатууга багытталган көмөкчү долбоор

Келечек қолубузда

2018 АДМИНИСТРАТИВДИК ИШТЕРДИН ОТЧЕТУ

КЫРГЫЗ-ТҮРК
“МАНАС”
УНИВЕРСИТЕТИ

18	"Хакасия тарыхы, коомдук түзүлүшү, маданияты, экономикасы"	Доц., док. Женгиз Буяр	Багыттуу долбоор
19	"Даражалуу чек катмарды камтыган маселелер"	Проф., док. Асан Өмүралиев	ИИД (Көз карандысыз долбоор)
20	"Кыргызстан жана түркиядагы салттуу ат оюндарынын изилдениши"	Проф., док. Мехмет Түркмен	ИИД (Көз карандысыз долбоор)
21	"Мамлекеттик кызматкерлердин бакубатчылык жана жакырчылык деңгээлинин жашоо образына тийгизген таасири: Бишкектин мисалында"	Проф., док. Мустафа Орчан	ИИД (Көз карандысыз долбоор)
22	"Кыргызстанда кеңири эгилүүчү жумшак буудайдын (<i>Triticum aestivum</i> L.) жана арпанын (<i>Hordeum vulgare</i> L) сортторунун генетикалык ар түрдүүлүгүн жана филогенетикалык байланыштарын биотехнологиялык методдордун жардамы менен изилдөө"	Проф., док. Ибрахим Илкер Өзйигит	Жогорку деңгээлдеги изилдөө долбоору
23	"Кыргыз-Түрк "Манас" университетинин кампусунун флорасына тийиштүү негизги флористикалык өзгөчөлүктөрдү аныктоо жана аларды каттоо"	Проф., док. Ибрахим Илкер Өзйигит	Багыттуу долбоор
24	"Онлайн билим берүү системасы үчүн контент даярдоо жана аны баалоо"	Доц., док. Райымбек Султанов	Окуу-тарбия иштеринин сапатын жогорулатууга багытталган көмөкчү долбоор

IV. УНИВЕРСИТЕТТИН МҮМКҮНЧҮЛҮКТӨРҮН ЖАНА ЖӨНДӨМДҮҮЛҮКТӨРҮН БААЛОО

АРТЫКЧЫЛЫКТАР

- Студенттик шаарча
- Заманбап материалдык-техникалык база
- Студенттерге көрсөтүлгөн кызматтар
- Кыргызстанда эң мыкты китепкана кызматтары жана иш кагаздарын жүргүзүүнүн жогорку деңгээли
- Акысыз билим берүү жана студенттерге көрсөтүлгөн материалдык жардам
- Бюджеттин ийкемдүүлүгү
- Ченемдик-укуктук актылардын ачыктыгы, тактыгы жана ийкемдүүлүгү
- Биргелешип башкаруу жана башкаруудагы ачыктык
- Эки өлкөнүн ортосунда түзүлгөн эл аралык макулдашуу жана эң жогорку деңгээлде каржылык жана административдик колдоо
- Эл аралык масштабда квалификациялуу кадрлар менен камсыз кылуу
- Болонья процессине шайкеш келген окуу пландары
- Ар түрдүү багыттагы билим берүү программалары
- Дипломдордун эквиваленттүүлүгү
- ЖОЖдон кийинки билим берүү программалары боюнча стипендия берилиши
- Түрк дүйнөсүнөн жана башка мамлекеттерден студенттердин кабыл алынышы
- Коомдук жана маданий иш-чаралар
- Дистанттык билим берүү
- Илимий-изилдөө жана тажрыйба иштерин жүргүзүү жөндөмдүүлүгү
- Студенттерди тандоо жана кирүү сынактарын өткөрүү борбору
- Заманбап спорт комплекси
- Мезгилдүү басылып чыккан илимий журналдар
- Академиялык, коомдук, жеке менчик мекеме жана уюмдар, о.э. өкмөттүк эмес уюмдар менен кызматташтык

КЕМЧИЛИКТЕР

- Университет ээ болгон илимий-изилдөө жана тажрыйба жүргүзүү жөндөмдүүлүгүн эл аралык деңгээлде натыйжалуу колдоно албашы
- Эки өлкөнүн мыйзамдарындагы айырмачылыктардан улам университеттин иш алып баруусундагы көйгөйлөр

- Академиялык жана административдик бөлүмдөрдүн сапат боюнча алдына так максат кое албагандыгы
- Сапат тууралуу түшүнүктүн төмөндүгү
- Тендер жана сатып алууларды өткөрүүдө туш болгон көйгөйлөр
- Жогорку квалификациялуу профессордук-окутуучулардын кадрлардын жетишпестиги жана окутуу жүгүнүн бирдей эмес бөлүштүрүлүшү
- Иш кагаздарын үч тилде жүргүзүүнүн кыйынчылыгы
- Окуу процессинде техникалык каражаттардын жана жабдуулардын натыйжалуу колдонулбашы
- Социалдык камсыздоо деңгээлинин жетишсиздиги
- Академиялык кызматкерлердин эмгек келишиминин (1 жылдык) кыска мөөнөтү
- Административдик кызматкерлерди кызматтан жогорулатуу системасынын начарлыгы
- Көз карандысыз билим берүү программаларын иштеп чыгуудагы кыйынчылыктар
- Окуу китептерди жана мезгилдүү басылмаларды алуудагы кыйынчылыктар
- ЖОЖдон кийинки билим берүү программаларында студенттердин санынын аздыгы
- Университеттин илимий-изилдөө борборлорунун материалдык-техникалык базасынын начарлыгы жана кадрлардын жетишсиздиги
- Билим берүү жана маданият жаатында кызматташуудагы көйгөйлөр
- Илимдин доктору дипломдорунун Кыргызстанда нострификациядан өткөрүү (эквиваленттүүлүгүн тастыктоо) кыйынчылыгы

МҮМКҮНЧҮЛҮКТӨР

- Улуттук жана эл аралык деңгээлдеги билим берүү мекемелери, мамлекеттик, жеке менчик уюмдар жана ишканалар, өкмөттүк эмес уюмдар менен туруктуу кызматташуу
- Академиялык мобилдүүлүк программалары
- Кыргызстандын жогорку кесиптик билим берүү системасын дүйнөлүк билим берүү системасына интеграциялоо боюнча иш-аракеттер
- Жогорку квалификациялуу адистерге муктаждыктын такай өсүүсү
- Кыргызстандын табигый потенциалы жана өнүккөн тармактары
- Бүтүрүүчүлөрдү ишке тартуу
- Кыргызстанда тил үйрөнүүнүн чоң мүмкүнчүлүгү
- Кыргызстандын көп улуттуу болушунун ар түрдүү социалдык изилдөөлөрдү жүргүзүүгө өбөлгө түзүшү
- Орто Азия регионунда эл аралык долбоорлорду ишке ашыруу дарамети
- Бүтүрүүчүлөрдүн ишке орношуу мүмкүнчүлүктөрү
- Өлкөнүн ичинде жана чет мамлекеттерде окуу-өндүрүштүк практикадан өтүү

мүмкүнчүлүктөрү

- Улуттук жана эл аралык мекемелердин билим берүү жана илимий-изилдөө багытында кеңеш берүү кызматына муктаждыгы
- Түрк дүйнөсү жана цивилизациясы багытында илимий-изилдөө иш-чараларынын борборуна айлануусу

КООПТУУ ЖАГДАЙЛАР

- Жогорку кесиптик билим берүүнү жөнгө салуудагы белгисиздик
- Жалпы орто билим берүү сапатынын начарлашы
- Кыргызстан жана Түркиядан башка мамлекеттерден профессордук-окутуучулук кадрларды жумушка алуудагы кыйынчылыктар
- Тездик менен өнүгүп жаткан технологияларга шайкеш келүүдөгү кыйынчылыктар
- Кыргызстандын мыйзамдарына байланыштуу өндүрүштөгү жана товарлар менен кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуудагы кыйынчылыктар
- Саламаттыкты сактоо тармагындагы кыйынчылыктар
- Эки өлкөнүн ченемдик-укуктук базасындагы айырмачылыктар
- Виза алуудагы кыйынчылыктар
- Дүйнөдө болгон саясий, экономикалык жана социалдык өзгөрүүлөр

КТМУнун 2017-2021-жылдарды камтыган стратегиялык планы беш негизги максаттан турат, аларга жетүүдө 19 милдетти жана 74 стратегияны ишке ашыруу зарыл. Жогоруда стратегиялык планда көрсөтүлгөн максаттарды, милдеттерди жана стратегияны ишке ашыруу процессинде КТМУ төмөнкү багыттар боюнча алдыга умтулууну көздөйт:

- Билим берүүдө эл аралык марка болуу;
- Өзүнө тартып турган илимий борбор болуу;
- Интернационалдаштууда үлгүлүү жогорку жайы болуу;
- Коомчулук жана ишкерлер чөйрөсү үчүн чыныгы баалуулук болуу;
- Түрк дүйнөсүнүн биримдигин калыптанышы жана өнүгүүшүндө тасирдүү күч болуу;
- Дүйнөлүк илимге салым кошууда абройлуу университет болуу.

V. ИЧКИ ТЕКШЕРҮҮНҮН ЖҮРГҮЗҮЛҮШҮНӨ КЕПИЛДИК БЕРҮҮ БОЮНЧА ЫРАСТАМА

ЖЕТЕКЧИЛИК

ОТЧЁТТУН ТАКЖАНА ТУУРА ЭКЕНДИГИ ЖӨНҮНДӨ ЖЕТЕКЧИЛИКТИН ЫРАСТАМАСЫ

Мен, жетекчиликтин өкүлү катары, мага жүктөлгөн ыйгарым укуктардын негизинде ушул отчеттогу маалыматтардын ишенимдүү, так жана туура экендигин тастыктайм. Ошондой эле отчеттогу иш-чаралар үчүн бөлүнгөн бюджеттик каражаттын өз максатына жана каржылык башкаруунун принциптерине ылайык колдонулгандыгын жана аткарылган иштердин мыйзамга ылайык жүргүзүлгөндүгүн билдирем.

Жетекчи катары берилген маалыматтарга жана анализдерге байланыштуу маселелерге таянып кепилдик берем.

Бул отчетко киргизилбеген, администрациянын кызыкчылыгына каршы келген кандайдыр бир жагдайлар тууралуу маалыматка ээ эмес экенимди билдирем. 30/04/2019

Проф., док. Себахаттин Балжы

РЕКТОР

VI. ҚАРЖЫ БАШКАРМАЛЫҒЫНЫҢ ЖЕТЕКЧИСИНИҢ ЫРАСТАМАСЫ

ОТЧЁТТУН ТАК ЖАНА ТУУРА ЭКЕНДИГИ ЖӨНҮНДӨ ҚАРЖЫ ИШТЕРИ БОЮНЧА ЖЕТЕКЧИЛИКТІҢ ЫРАСТАМАСЫ

СТРАТЕГИЯНЫ ӨРКҮНДӨТҮҮ БАШКАРМАЛЫҒЫНЫҢ БАШЧЫСЫ КАТАРЫ

Мага жүктөлген ыйғарым укуктардың негизінде бұл мекемеде барлық іштердің қаржылық басқаруы және тексеруі бойынша ченемдік-укуктук ж.б. документтерге ылайық жүргүзілгендігін, бюджеттік қаражаттың үнемдүү және натыйжалуу түрде қолданушының қамсыз қылуы үшін ішкі тексеруі іштерін жүргүзілгендігін, көзөмелденіп тұрғандығын және керектүү шаралардың көрілуі керектігін пикирім және сунуштарым арқылуы жоғорку жетекчиликке убағында отчет түрінде билдиргенімді тастықтаймын.

Университеттің 2018-жылдағы административдік іштердің отчетунун “Қаржылық маалыматтар” бөлүмүндө орун алған маалыматтардың ішенимдүү, туура және так болгондугун ырастаймын. 30/04/2019

Жейда Тугче Дөнмез

Стратегиялық пландаштыруу
башқармалығының башчысы

КОРУТУНДУ

Мекемелердин өз максатына ылайык жүзөгө ашырган пландары алардын жетишкендигин көрсөтөт. Бул багытта өнүккөн университетибиз өз милдеттерин стратегиялык башкаруу аркылуу аткарып жатат. Стратегиялык башкаруунун милдеттерин аныктоо, каржылык башкаруу жана текшерүү системасынын иштешин көзөмөлдөө, каражаттарды жалпы сапатты башкаруунун принциптерине ылайык башкаруу жана натыйжалуу түрдө колдонуу өтө маанилүү критерий болуп саналат. Стратегиялык артыкчылыктарды жана милдеттерди аныктоодо, жыйынтыктарга жетүүдө жана аларды мурун аныкталган жетишкендик көрсөткүчтөрүнүн негизинде баалоодо стратегиялык максаттын мааниси өтө зор.

Жогорку билим берүү комитети тарабынан жарыяланган “Жогорку окуу жайлардын аткарган иштери тууралуу отчетту даярдоо боюнча колдонмого” ылайык даярдалган бул отчет 3 негизги бөлүмдөн турат. Биринчи жана экинчи бөлүмүндө университеттин миссиясы жана концепциясы, ыйгарым укуктары, милдеттери жана жоопкерчиликтери менен 2018-жылдагы материалдык-техникалык инфратүзүмү, маалыматтык-технологиялык базасы, студенттери жана кызматкерлери тууралуу маалыматтар кененирээк берилген. Ал эми үчүнчү жана эң акыркы бөлүмүндө болсо, университеттин каржылык абалы боюнча маалыматтар деталдуу түрдө көрсөтүлүп, жүргүзүлгөн стратегиялык анализдердин натыйжасында университеттин артыкчылыктары жана кемчиликтери менен мүмкүнчүлүктөрү жана кооптуу жагдайлары тууралуу маалыматтар берилген.

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин студенттик шаарчасын куруу үчүн 2002-жылдын 8-январында Кыргызстандын борбору – Бишкек шаарынын Жал кичи районунда 85 гектар жер тилкеси бөлүнүп берилип, 2002-жылдын июнь айында курулуш иштери башталган.

Университеттин студенттик шаарчасын куруу долбоорунда ректораттын имараты, 11 факультеттин имараты, турмуш-тиричиликти тейлөө комплекси, студенттик үйлөр, стадион жана ачык спорттук аянтчалар, кызматтык турак-жайлар, конок үйлөрү, теология факультетинин окуу-практикалык мечити, конгресс борбору, басмакана, туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектебинин окуу-практикалык борбору, складдар, трансфарматордук станциялар, жашылдандырылган аянттар жана унаа токтотуучу жайлар орун алган.

Бул отчет университеттин 2018-жылы аткарган административдик жана финансылык иштери, инфратүзүмү жана адам ресурстары, жүргүзгөн иш-чаралары тууралуу маалыматтарды камтыйт.

Келечек қолубузда

☒:720044, Бишкек, КЫРГЫЗСТАН
Тынчтык проспектиси, 56
+996 (312) 54 19 41-47
Факс: +996 (312) 54 19 35

www.manas.edu.kg